

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit - Ured Premijera - Office of the Prime Minister

TROMESEČNI IZVEŠTAJ VLADE REPUBLIKE KOSOVO

Priština, septembar 2020.

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister

---

**TROMESEČNI IZVEŠTAJ VLADE
REPUBLIKE KOSOVO**

(3. jun- 10. septembar 2020.)

Priština, septembar 2020.

Stranica je namerno ostavljena prazna

Uvod

Ovaj izveštaj predstavlja rad Vlade Kosova od dana izglasavanja u Skupštini Republike Kosovo, 03. juna 2020. do 10. septembra 2020.

Izveštaju prethodi govor premijera Republike Kosovo, **g. Avdullah Hoti**. Pored toga, glavne obaveze po sektorima predstavljene su na osnovu prioriteta i Programa Vlade.¹

---

1. Izveštaj je konsolidovan i kao takav ne obuhvata sva postignuća ostvarena za navedeni vremenski period .

Govor premijera	4
1. Upravljanje ekonomskim oporavkom od pandemije i postpandemije COVID-19	9
1.1. Nove mere za borbu protiv pandemije COVID-19	9
1.2. Sprovođenje programa ekonomskog oporavka	14
2. Upravljanje, institucionalna reforma i socijalna kohezija	16
2.1. Pristup institucionalnoj reformi javne uprave	20
2.2. Lokalna vlada	20
2.3. Partnerstvo sa civilnim društvom i medijima	21
2.4. Promovisanje socijalne jednakosti	22
2.5. Povratak i reintegracija zajednica	22
2.6. Jačanje položaja žena i devojaka u društvu	24
3. Sveobuhvatan i održiv ekonomski razvoj	26
3.1. Upravljanje javnim finansijama	26
3.2. Regionalni razvoj	28
3.3. Industrija i podrška privatnom sektoru	28
3.4. Trgovinske politike	30
3.5. Turizam	30
3.6. Energija	31
3.7. Sektor informaciono-komunikacione tehnologije (IKT)	33
3.8. Upravljanje javnim preduzećima	33
3.9. Koordinacija razvojne pomoći	34
3.10. Poboljšanje stanja životne sredine	34
3.11. Jačanje prostornog planiranja, izgradnje i stanovanja	35
4. Nezavisno i efikasno pravosuđe	37
4.1. Unapređenje i jačanje pravosudnih institucija	38
4.2. Međunarodna pravna saradnja	39

5.	Spoljna politika, EU integracije i dijalog sa Srbijom	39
5.1.	Inostrana politika	39
5.2.	Integracija u EU	40
5.3.	Dijalog sa Srbijom	41
6.	Obrazovanje i nauka	44
6.1.	Pred-univerzitetsko obrazovanje	44
6.2.	Sveobuhvatnost i jednakost u obrazovanju	44
6.3.	Stručno obrazovanje<	45
6.4.	Visoko obrazovanje	46
7.	Zdravstvo	48
8.	Poljoprivreda i ruralni razvoj	52
8.1.	Integrисани poljoprivredni informacioni sistem (IPIS)	54
8.2.	Vinogradarstvo i vinarstvo	54
8.3.	Promocija poljoprivredne proizvodnje	54
8.4.	Bezbednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarstvo	54
9.	Putna i železnička infrastruktura	59
10.	Javna zaštita i bezbednost	61
10.1.	Ministarstvo Odbrane/Kosovske Snage Bezbednosti	61
10.2.	Sektor javne bezbednosti	64
11.	Socijalna zaštita i integracija u zapošljavaju	67
12.	Kultura, omladina i sport	70
12.1.	Kultura	70
12.2.	Omladina	71
12.3.	Sport	71

Govor premijera

Poštovani građani Republike Kosovo,

Tokom ovih 100 dana podelili smo sudbinu celog sveta suočavajući se sa pandemijom koju je izazvao Covid-19. Stoga bih želeo započeti sa posebnom zahvalnošću svim zdravstvenim radnicima na njihovoj izvanrednoj posvećenosti suočavanju sa ovom smrtonosnom pandemijom.

Takođe bih želeo da se zahvalim policijskim službenicima, zvaničnicima na centralnom i opštinskom nivou, privatnim preduzećima, javnim preduzećima i mnogim drugima koji su se potrudili da naš socijalni sistem ostane stabilan. Ovom prilikom želim izraziti saučešće porodicama žrtava pandemije i molim se da se zaraženi što pre oporave.

Pored našeg zdravlja, virus je uticao i na našu ekonomiju. Čitav naš zdravstveni sistem, kao i ekonomski i socijalni sistem, stavljeni su na test. Testirano je i poverenje koje imamo u svoje vrednosti kao što su solidarnost, požrtvovanosti i međusobna ljubav.

Naše se upravljanje zasniva na potrebama koje imamo za: zaštitom građanskih sloboda, demokratskog poretku i slobode izražavanja bez linča; unapređenje naše demokratije prema zapadnim demokratijama; potreba koju građani Kosova imaju za normalnošću i sigurnošću u svom životu; kao i očuvanje izgrađenih prijateljstava koja traju decenijama, bez kojih je teško razmišljati o stabilnosti, razvoju i napredovanju naše države prema zapadnim demokratijama i evroatlantskim integracijama. Ova vlada u ovom periodu nije imala, niti će imati bilo koja druga ovlašćenja, osim onih koja proizlaze iz Ustava, koji ovu Vladu inspiriše i daje joj legitimitet u njenim postupcima.

S obzirom na situaciju sa kojom smo se suočili, prioriteti su nam bili: borba protiv pandemije Covid-19 i ekonomski oporavak nakon pandemije, jačanje države, njen integritet i suverenitet, unapređenje demokratije, borba protiv negativnih pojava, posebno kriminala i korupcije, preuzimanje ustavnih odgovornosti radi unapređenja procesa dijaloga u saradnji sa EU i SAD-om zasnovan na jasnim načelima i unapređivanje procesa evropskih integracija.

Borba protiv pandemije COVID- 19

U borbi protiv pandemije Covid-19 uložili smo neophodne napore i uspeli održati zdravstveni sistem i podržati mobilnu infrastrukturu za sprečavanje širenja virusa i lečenje zaraženih slučajeva. S tim u vezi, na početku mandata uspostavljen je Savetodavni odbor za Covid19, koji je zatim izradio "Priručnik za zaštitu od širenja virusa", na osnovu kojeg se kontinuirano preduzimaju mere zaštite. Reorganizacijom i boljim upravljanjem postojećim prostorijama zdravstvenih ustanova povećani su bolnički kapaciteti za lečenje obolelih od virusa, a povećani su i regionalni kapaciteti za epidemiološki nadzor putem perifernih nadzornih centara, sa distribucijom na celoj teritoriji. Završeni su postupci za potpisivanje devet sporazuma u iznosu od oko 250 miliona EUR, od čega je 213 miliona EUR posvećeno borbi protiv pandemije.

Iz farmaceutskog programa zaštitnih mera protiv Covid-19, Ministarstvo zdravlja potrošilo je preko 5 miliona evra. Kako bi se povećali kapaciteti za suzbijanje pandemije, Ministarstvo zdravlja zaposlilo je 200 zdravstvenih stručnjaka, od čega 100 lekara, 62 medicinske sestre, 20 sanitarnih inspektora, 4 mikrobiologa, 8 laboratorijskih tehničara i 6 članova tehničke i pomoćne službe. Takođe, licencirane su institucije/laboratorije za molekularna i serološka ispitivanja za COVID-19. Sve je to učinjeno u uskoj koordinaciji sa našim prijateljima, od kojih smo dobijali stalnu pomoć kako u medicinskoj tako i u profesionalnoj opremi za borbu i prevenciju pandemije.

Plan ekonomskog oporavka

Pandemija Covid-19 teško je pogodila ekonomiju zemlje, što je negativno uticalo na proizvodnju, zaposlenost, prihod i izvoz. Da bi se prevazišle ove posledice, Vlada je odobrila Nacrt zakona o ekonomskom oporavku od Covid-19 i izradila mere za ekonomski oporavak u iznosu od 365 miliona evra.

Mere ekonomskog oporavka analizirane su i preduzete u saradnji sa: poslovnim udruženjima, opština, Centralnom bankom Kosova, kako bi se osigurala održivost finansijskog sektora, povećao kreditni potencijal i diverzifikovao kreditni rizik, kao i međunarodnim institucijama (kao što su MMF, Svetska banka, Evropska komisija, UNDP, USAID, GIZ itd.) kako bi se stvorila sinergija iz ove saradnje i efikasnije apsorbovala tehnička i finansijska pomoći, ostvarena je saradnja sa kancelarijom Evropske unije na Kosovu, predstavnicima država QUINT-e i drugim diplomatskim predstavnicima na Kosovu, kao i civilnim društvom i medijima, kao vrlo važnim partnerima u pružanju potrebne stručnosti i informisanja građana.

Mere ekonomskog oporavka uključuju: olakšavanje pristupa kreditiranju privatnih preduzeća za finansiranje investicionih projekata i nastavak poslovanja, ublažavanje poreskog opterećenja za preduzeća radi poboljšanja njihove kratkoročne likvidnosti, mere koje podržavaju zapošljavanje, mere koje podržavaju razvoj poljoprivrede, stimulišu agregatnu potražnju, mere koje podržavaju javna preduzeća u redovnom poslovanju i kapitalne investicije od strateškog značaja, pregled budžeta za 2020. godinu i ublažavanje fiskalnih ograničenja i ograničenja javnog duga, mere iz finansijskog sektora koje podržavaju ekonomiju i mobilizacija sredstava za ekonomsku podršku.

Upravljanje i institucionalne reforme

Zakonom o vladi, koji je već prošao javne konsultacije, i ostalim pratećim zakonima koji su do sada usvojeni, uspeli smo izgraditi odgovarajući okvir za optimalnu administraciju, bez duplih i nepotrebnih struktura. Kao što je obećano, uključivanje međunarodnih partnera u odabir rukovodstva javnih agencija i preduzeća samo je prvi korak ka ispunjavanju načela meritokratije. Tokom ovog perioda, vlada je usko sarađivala sa lokalnim nivoom u koordinaciji institucionalnih i zakonodavnih reformi, posebno u pripremi budžeta, investicionih planova, poljoprivrednih subvencija i mera ekonomskog oporavka.

Inkluzivni i održivi ekonomski razvoj

Svesni da je pandemija promenila sve budžetske projekcije, nakon zalaganja svih relevantnih institucija, posebno Ministarstva finansija, u rekordnom roku pregledali smo budžet za 2020. godinu, odražavajući neophodne zahteve za borbu protiv pandemije, izvršavanje plaćanja iz paketa pomoći u vanrednim situacijama, preko kojeg je pomoć stigla do 259 hiljada građana.

Pored toga, kao što je i obećano, započeli smo sa potrebnom pripremom jasne dugoročne strateške razvojne orientacije, gde će biti postavljeni prioriteti i okviri ekonomске, fiskalne i budžetske politike i javnog duga. Sve ove politike i mere za podsticanje ekonomskog razvoja garantuju potpunu transparentnost u sprovođenju, kako ne bi došlo do narušavanja slobodnog tržišta.

Uzimajući u obzir potencijal poljoprivrede za povećanje domaće proizvodnje i zapošljavanje radne snage u svim lancima proizvodnje, prerade i usluga, započeli smo pružanje podrške primarnoj proizvodnji, kao i skladištenju, preradi i marketingu poljoprivrednih proizvoda. Stoga smo prioritet dali subvencionisanju tri ključna sektora poljoprivrede: pšenica, hortikultura i stočarstvo. Raspodela grantova i subvencija reorganizovana je na osnovu jasnih kriterijuma i uz potpunu transparentnost, zajedno sa povećanjem iznosa subvencija za 100 posto zbog pandemije.

Za nas kao vladu energetska nezavisnost je pitanje nacionalne sigurnosti i ekonomске održivosti. S tim u vezi, započeli smo rad na izgradnji energetskog sistema koji je komplementaran sa sistemom Albanije i intenzivirali smo rad sa našim međunarodnim i strateškim partnerima za investicije u obnovljive izvore energije i projekat za pristup TAP cevovodu.

Nezavisno i efikasno pravosuđe

Vlada Republike Kosovo je posvećena vladavini prava, sprovođenju zakona prema kriterijumima Evropske unije. U tom kontekstu, ponavljam da borba protiv korupcije i svih ostalih pojava koje ometaju slobodno tržište, ostaje prioritet.

Vlada Kosova započela je zakonodavne reforme kroz pregled i izradu nacrta zakona, nacrta zakonika i koncept dokumenata u raznim oblastima pravosuđa. U potpunosti u skladu sa najboljom praksom EU i SAD-a, Vlada je već započela izradu modaliteta i scenarija provere u pravosudnom sistemu sa jedinom svrhom povećanja odgovornosti.

Borba protiv organizovanog kriminala biće beskompromisna. To je dokazala policijska operacija preduzeta pre nekoliko dana u Karačevu, i nastaviću sa takvim operacijama do iskorenjivanja ove negativne pojave. U cilju stvaranja potrebnih kapaciteta za efikasnu borbu protiv kriminala, Vlada se obavezala da će ojačati kosovsku policiju povećanjem budžeta, ljudskih kapaciteta i kapitalnih investicija.

Takođe, Vlada je u potpunosti posvećena povećanju javne zaštite i sigurnosti. S tim u vezi, Ministarstvo unutrašnjih poslova potpisalo je Sporazum o radu sa EUROPOL-om, što je korak bliže integraciji i punoj direktnoj saradnji između kosovske policije i EUROPOL-a, kao i pristupu sistemu razmene EUROPOL podataka.

Spoljna politika, EU integracije i dijalog sa Srbijom

U spoljnoj politici, vlada je uspela u ova tri meseca obnoviti bliske odnose sa prijateljskim zemljama, pre svega sa Sjedinjenim Američkim Državama i glavnim zemljama Evropske unije, koji su bili pogoršani. Drago mi je naglasiti da je Vlada Republike Kosovo uspela da ponovo funkcionalizuje punu saradnju sa ovim zemljama, koje su bile i biće strateški partneri na našem putu ka evroatlantskim integracijama.

Takođe, u dogledno vreme imali smo blisku komunikaciju sa NATO-om i sa samim generalnim sekretarom Jens-om Stolteberg-om, dok KFOR na terenu nastavlja izvrsno raditi na postizanju mira i stabilnosti u zemlji. Naravno, naš konačni cilj ostaje članstvo u NATO-u, tako da smo u potpunosti posvećeni potpunom pružanju podrške Kosovskim snagama bezbednosti kako bismo što pre postigli sve potrebne kriterijume da bismo bili deo mirovnih misija ovog saveza bilo gde u svetu.

Kada smo preuzeli vođenje vlade, pronašli smo da je saradnja sa Republikom Albanijom u stanju u kome naši međusobni odnosi nikada ne bi trebali biti. Zahvaljujući međusobnoj posvećenosti i razumevanju, već se suočavamo sa novom fazom naših odnosa, kada ćemo od ceremonija potpisivanja bilateralnih sporazuma preći na konkretno sprovođenje projekata dugoročnog ekonomskog interesa ne samo za obe zemlje već i za ceo region.

Što se tiče dijaloga sa Srbijom, vlada Kosova je imala vrlo konstruktivan pristup. Blisko smo sarađivali sa specijalnim izaslanikom EU za dijalog Kosovo i Srbija, gospodinom Miroslavom Lajčakom i glavnim diplomatom EU Josep-om Borrel-om.

U međuvremenu, ugostio me je predsednik Francuske Emmanuel Macron, koji je potvrdio posvećenost postizanju sveobuhvatnog konačnog sporazuma sa Srbijom. Ovu posvećenost naglasio je i na virtualnom samitu u Parizu, gde su pored njega prisustvovali i nemačka kancelarka Angela Merkel, gospodin Borrel i gospodin Lajčak. Takođe na ovom sastanku, prisutnima i srpskoj strani predstavili smo punu volju za postizanjem konačnog, sveobuhvatnog i pravno obavezujućeg sporazuma sa Srbijom, koji treba da uključuje međusobno priznavanje i jasnu evroatlantsku perspektivu Kosova.

Dok su se sastanci koordinatora za dijalog nastavili u Briselu, imali smo sastanak 4. septembra 2020. godine u Beloj kući, gde smo u prisustvu predsednika Donalda Trumpa potpisali sporazum o normalizaciji ekonomskih odnosa sa Srbijom, koji je veoma važan korak ka konačnom sporazumu sa Srbijom. Iako su reakcije na ovaj sporazum u zemlji često bile oštре, s pravom je isti opisan kao istorijski sporazum koji nam omogućava da krenemo prema konačnom rešenju političkog spora između dveju zemalja. Još jednom zahvaljujemo predsedniku Trumpu i celoj američkoj administraciji na njihovoј izvanrednoj ulozi u postizanju ovog sporazuma, što je čin naše dobre volje da postignemo konačni sporazum između dveju suverenih država.

Dana 4. septembra 2020. godine, naša zemlja je dobila izvanredne vesti u Bijeloj kući. Premijer Izraela, Benjamin Netanyahu, obavestio me je da je Izrael odlučio priznati Republiku Kosovo, dok sam ja, u ime Vlade Republike Kosovo, potvrdio našu spremnost da što pre uspostavimo bilateralne odnose i razmenimo ambasadore.

Dana 10. septembra 2020. posetio sam Evropski parlament u Briselu, gde sam zamolio predsednika parlamenta David-a Sassoli-ja i odbor za spoljne poslove ovog parlamenta da omoguće građanima Kosova da se slobodno kreću, budući da je Kosovo ispunilo sve kriterijume koje Evropska unija zahteva za liberalizaciju viznog režima.

Republika Kosovo je u potpunosti odlučna da uspešno završi proces integracije u Evropsku uniju, NATO i druge evroatlantske strukture, uključujući UN, kao najveće sklonište slobodnih nacija.

Na ovom putu, međutim, posebni odnosi i trajno prijateljstvo sa Sjedinjenim Američkim Državama uvek će nam ostati od ključne važnosti.

Organizacija nastave u vreme pandemije,

Pandemija COVID-19 posebno je pogodila obrazovni sistem. Svesni smo da nijedan drugi način, koliko god napredan bio, ne može zameniti prisustvo nastavnika i učenika u učionici. Međutim, s obzirom na trenutnu situaciju, Ministarstvo obrazovanja i nauke, u uskoj saradnji sa čitavim obrazovnim sistemom u zemlji, izradilo je detaljan plan za početak školske godine 2020/2021, koji pruža tri scenarija za sprovođenje nastavnog procesa na svim nivoima preduniverzitetskog obrazovanja.

Uprkos tome, Vlada je započela neposrednu posvećenost modernom obrazovnom sistemu, koji je sveobuhvatan, kvalitetan, samostalan, javno i privatno integriran, a koji građanima nudi pristup celoživotnom učenju u skladu sa potrebama tržišta rada.

Poštovani građani,

Preuzimanje odgovornosti za vođenje vlade u trenucima kada su odnosi sa našim saveznicima bili ozbiljno pogoršani bilo je izuzetno izazovno i zahtevalo je veliku predanost. Naša vlada je bila i ostaće pomoć nezavisnim institucijama u unapređivanju njihove funkcionalne i nezavisnosti u donošenju odluka. Posvećeni smo izgradnji društvenog i političkog konsenzusa u pogledu izazova koji predstoje, poput poraza epidemije Covid-19, ekonomskog oporavka, jačanja vladavine prava i dijaloga o sporazumu sa Srbijom.

Na kraju, još jednom bih se zahvalio onima koji su na prvoj liniji borbe sa Covid-19, radnicima državne administracije na svim nivoima koji su omogućili funkcionisanje institucija u ovom trenutku, studentima i profesorima koji su pronašli novi put da osiguraju kontinuitet učenja, privatnim preduzetnicima koji nisu odustali od posla tražeći načine za preživljavanje, poljoprivrednicima koji su ove godine radili kao nikada pre.

Uveravam vas da je ovo samo početak uspostavljanja normalnosti, kao osnovnog uslova za demokratsku vladu, razvoj i zapošljavanje za sve, za evroatlantske integracije. Ova Vlada će svom snagom pomoći svima bez obzira.

Avdullah Hoti

Premijer Republike Kosova

1. Upravljanje pandemijom COVID-19 i ekonomski oporavak nakon pandemije

Evolucionira priroda i brzi razvoj pandemije COVID-19, praćen nepoznanicama u razvoju bolesti koju uzrokuje, doveli su do izazova bez presedana za zdravstvene sisteme, kao i do dramatičnih socio-ekonomskih uticaja širom sveta. Stoga je Vlada Kosova u saradnji sa svim ostalim institucijama, posvetila posebnu pažnju i brigu da preduzme mere za zaštitu i sprečavanje širenja virusa COVID-19.

Osnovni ciljevi Vlade u upravljačkom programu su:

- *Borba protiv pandemije, i*
- *Postpandemijski ekonomski oporavak.*

Od proglašenja vanrednog stanja u javnom zdravstvu (COVID - 19), Vlada Republike Kosova je preko Ministarstva za lokalnu samoupravu preduzela neophodne radnje, u cilju međuinstitucionalne koordinacije i informisanja opština, kao i podrške predviđene za prevenciju i zaštitu. Zahtevi 38 opština upućeni su odgovarajućim Operativnim centrima na nacionalnom nivou. MLS je nedavno objavio izveštaj o aktivnostima opština tokom ovog perioda u vezi sa COVID-19.

Odobrenje Priručnika za zaštitu od širenja virusa COVID-19

Dana 15. juna odobreni su predlozi Ministarstva zdravlja koji se odnose na COVID-19, zajedno sa Priručnikom za zaštitu od širenja virusa COVID-19. Ovaj priručnik precizira sve detalje o tome kako organizovati rad u svim privatnim preduzećima, javnim preduzećima, javnim institucijama i bilo kojoj drugoj delatnosti. Kao takav, dizajniran je prema smernicama pouzdanih međunarodnih institucija, kao što su: WHO, CDC i ECDC, fokusiranih na COVID-19.

Odbor za evaluaciju i koordinaciju za COVID-19

Da bi se institucionalizovala u suočavanju sa COVID-19, Vlada Kosova, pod vođstvom premijera Hotija, preko Upravnog odbora COVID-19, redovno je raspravljala o merama preduzetim na Kosovu za upravljanje pandemijom. Ove rasprave poslužile su vladu da donosi odluke na osnovu epidemiološke situacije. Aktivnosti se koordinišu putem Odbora za evaluaciju i koordinaciju za COVID-19, multisektorskog tela, sa predstavnicima centralnog i lokalnog nivoa, osnovanog odlukom ministra zdravlja.

1.1. Nove mere za borbu protiv pandemije COVID-19

Vlada Republike Kosova je 7. jula 2020. godine, na predlog Ministarstva zdravlja, odobrila odluku o merama za borbu protiv pandemije COVID 19, kojom se Ministarstvo zdravlja i nadležne zdravstvene ustanove obavezuju na povećanje kapaciteta kreveta i medicinske opreme, preduzimanje neophodnih i neposrednih radnji za sprovođenje viroloških ispitivanja, uključujući: potpuno iskorišćavanje postojećih testnih kapaciteta, stvaranje novih testnih

kapaciteta u regionima, licenciranje privatnih zdravstvenih ustanova za sprovođenje ispitivanja na COVID-19, u skladu sa zakonima na snazi i određivanje prioriteta testiranja osoba koje za tim imaju najveću potrebu.

Nakon analize epidemiološke situacije u zemlji, Vlada Kosova je na predlog Ministarstva zdravlja preduzela meru za uspostavljanje reciprociteta prema zemljama koje zahtevaju od građana da dokažu da su nemaju COVID-19 testom RT-PCR za Sars COV-2, kao i druge administrativne mere, koje uključuju sve sektore, uključujući ograničenja kretanja u nekim opštinama.

Štaviše, Ministarstvo zdravlja uspostavilo je mehanizam za praćenje sprovođenja odluke izveštavanjem na nedeljnom nivou Vladinom sekretarijatu za koordinaciju o napretku u njenom sprovođenju.

Što se tiče borbe protiv COVID-19, uspostavljeno je koordinaciono telo za inspekcije zaduženo za sprovođenje mera Vlade Kosova na osnovu Odluke br. 01/10 od 5.7.2020.

U tom periodu Inspekcija rada izvršila je inspekcije na osnovu plana rada, kao i preko 1000 inspekcija na osnovu pritužbi građana. U to vreme je takođe sprovodila zajedničke inspekcije sa Sanitarnom inspekциjom u vezi sa sprovođenjem mera protiv COVID-19. Pored toga, započete su pripreme za sprovođenje treće mera oporavka privrede koja se sastoji od subvencija zarada za nezaposlene i drugih mera iz plana oporavka privrede.

Izgradnja kapaciteta za bolnice

U cilju sprovođenja vladine odluke za povećanje kapaciteta upravljanja COVID-19, Ministarstvo zdravlja je, preko Univerzitetske Kliničko-bolničke službe Kosova (UKBSK), imenovalo regionalnu bolnicu u Vučitrnu kao bolnicu za pacijente COVID-19 koja pokriva Mitrovicu, Vučitrn i okolna područja, kapaciteta 60 bolničkih kreveta, dok je regionalna bolnica u Mitrovici određena da služi za sve druge patologije.

Na UKBSK-u su, pored Infektivne klinike, na raspolaganju i Pulmološka klinika, Dermatovenerološka klinika, sprat Neurološke klinike, deo Ginekološke klinike (30 kreveta) za lečenje kliničkih slučajeva COVID-19. Pored toga, pacijenti iz Centra za sportsku medicinu prebačeni su u Centralnu intenzivnu negu kako bi stvorili dodatni prostor za pacijente. Štaviše, u okviru Pedijatrijske klinike određeno je odeljenje za hospitalizaciju dece osumnjičene ili potvrđene za COVID-19.

Unutar opštih bolnica otvorena su odeljenja za zarazne bolesti za pacijente sa COVID-19, a centralne specijalističke klinike pretvorene su u klinike za primanje sumnjivih i potvrđenih slučajeva COVID-19, povećavajući tako bolnički kapacitet za COVID-19 na približno 700 kreveta. Postoji potencijal za daljnje povećanje bolničkih kapaciteta ako je potrebno i ako to preporuči NIJZK, u zavisnosti od napretka pandemije. Razmotrene su i druge opcije, uključujući upotrebu KBS-a po potrebi.

Povećanje ljudskih resursa za upravljanje situacijom sa COVID-19

U cilju primene Priručnika i jačanja kapaciteta za primenu i praćenje u borbi protiv COVID-19, Ministarstvo zdravlja raspisalo je javni konkurs i dovršilo postupak zapošljavanja 200

zdravstvenih stručnjaka (100 lekara - uključujući mikrobiologe, 62 medicinske sestre, 20 sanitarnih inspektora), 4 specijalista mikrobiologije, 8 laboratorijskih tehničara i 6 ostalih - osoblje tehničke podrške). Ovo je jedan od prvih koraka ka jačanju upravljačkih kapaciteta za daljnje faze COVID-19, uz mobilizaciju ostalih kapaciteta potrebnih za suočavanje sa bilo kojim scenarijem razvoja pandemije.

Otvorena je i objava za zapošljavanje 1034 stručnjaka (plaćenih i volontera za javni i privatni sektor), fokusirajući se na područja vezana za upravljanje COVID-19. Ovu objavu je dodatno dopunilo 78 drugih pozicija (uključujući 48 rezervisanih za lekare Preševske doline).

Reorganizacija kosovskog zdravstvenog projekta (zaduživanje Svetske banke) dovele je do najave za zapošljavanje 375 drugih zdravstvenih radnika kako bi se ojačao ljudski kapacitet za suočavanje sa COVID-19, posebno u primeni Priručnika i merama protiv COVID-19. Otvaranju postupaka specijalizacije prethodilo je uspostavljanje Centralnog odbora za specijalizovano obrazovanje (novi sastav) i osnivanje 25 specijalističkih odbora.

Testiranje

Što se tiče praćenja epidemiološke situacije i držanja pod kontrolom, MZ i NIJZK nastavili su jačati odgovor na pandemiju kroz: aktivno praćenje slučajeva, testiranje, izolaciju pozitivnih slučajeva i kontakt i lečenje obolelih (hospitalizacijom ili kućom tretman - dvonedeljna samoizolacija).

Što se tiče testiranja, izrađen je i odobren Akcioni plan za postupke testiranja COVID-19, sa strateškim ciljem povećanja pokrivenosti stanovništva testiranjem, pružanja nove opreme za regionalne centre javnog zdravlja i primarne zdravstvene zaštite i proširivanje testiranja na privatni sektor takođe. Da bi sprovelo ovaj plan, Ministarstvo zdravlja otvorilo je postupak kupovine 7 RT-PCR (molekularna ispitivanja) uređaja koji će biti postavljeni na RPHC u velikim gradovima radi decentralizacije procesa ispitivanja, dok će SZO doneti 3 dodatna RT-PCR uređaja na Kosovo. Tako će NIJZK moći izvršiti treću smenu ispitivanja, povećavajući dijagnostički kapacitet za SARS-CoV-2, odnosno za COVID-19 testiranje.

U okviru reorganizacije Kosovskog zdravstvenog projekta (grant Svetske banke), otvorene su procedure za kupovinu sledeće opreme i materijala:

- **7 RT-PCR uređaja,**
  - **100 000 PCR testova,**
  - **30 000 brzih testova i**
  - **100 000 seroloških testova.**
-

Pored toga, usvojena su tri administrativna uputstva koja omogućavaju testiranje u privatnom sektoru i u primarnoj zdravstvenoj zaštiti:

- ***Administrativno uputstvo (zdravstvo) br. 01/2020 o izmeni i dopuni Administrativnog uputstva 09/2014 o uslovima rada u pogledu prostora, osoblja i medicinske opreme za privatne ambulantne zdravstvene ustanove.***
-

- *Administrativno uputstvo (zdravstvo) br. 02/2020 o izmeni i dopuni administrativnog uputstva br. 06/2015 o opštim i specifičnim bolničkim uslovima.*
- *Administrativno uputstvo br. 03/2020 o izmeni i dopuni Administrativnog uputstva br. 08/2017 o organizaciji, strukturi i definiciji usluga i aktivnosti ustanova primarne zdravstvene zaštite.*

Pored toga, u svrhu sprovođenja podzakonskih akata koji prethode izdavanju dozvola privatnim zdravstvenim ustanovama za sprovođenje testiranja COVID-19, ministar zdravlja uspostavio je Odbor za licenciranje privatnih zdravstvenih ustanova i Komisiju za razmatranje žalbi podnosiča zahteva i privatnih zdravstvenih ustanova.

Odbor za licenciranje privatnih zdravstvenih ustanova započeo je pregled prijava privatnih zdravstvenih ustanova za izvođenje testiranja na SARS CoV-2. Odbor je do 25. avgusta 2020. odobrio 97 (devedeset sedam) prijava privatnih zdravstvenih ustanova za obavljanje ispitivanja SARS COV 2 (95 za serološko ispitivanje i 2 za molekularno PCR testiranje). Većina ovih institucija započela je sa radom i podnosiла izveštaje NIJZK. Što se tiče testiranja u javnom sektoru, na osnovu strategije SZO, prioritet testiranja imaju hospitalizovane osobe, osobe sa hroničnim bolestima i starije osobe, kao i bolesne osobe lečene u inostranstvu.

Vakcine protiv sezonskog gripa i COVID-19

U skladu sa programom za vakcinaciju ranjivih grupa i u sprovođenju odluka Vlade Republike Kosova, Ministarstvo zdravlja je u skladu sa zahtevima NIJZK pokrenulo postupak za nabavku vakcina protiv sezonskog gripa na osnovu sporazuma sa UNICEF-om. Iznos pokrenut u aktivnosti nabavke putem UNICEF-a iznosi 120.000 doza sezonskih vakcina protiv gripa za odrasle i 500 doza za decu. Takođe, Ministarstvo zdravlja će kupiti još 380.000 vakcina.

Što se tiče potencijalne vakcine protiv COVID-19, Ministarstvo zdravlja komuniciralo je sa COVAX-om i održava kontakte sa SZO, kako bi osiguralo vakcine za celu populaciju, osim za 20% koji prema kriterijumima dobijaju besplatno sinološko.

Međunarodna saradnja i donacije

Ministarstvo zdravlja, kako bi se izborilo sa pandemijom COVID-19 i stvorilo uslove za zdravstvene ustanove, u potpunosti je posvećeno osiguranju podrške donatorske zajednice i pokretanju projekata finansijske podrške zdravstvu za pružanje lične zaštitne opreme za zdravstvene radnike i medicinske oprema i proizvodi. U tu svrhu, ministar zdravlja održao je sastanke sa većinom ambasadora akreditovanih na Kosovu, KFOR-u i kancelariji Evropske unije, tražeći njihovu podršku i saradnju.

Dana 5. juna 2020. godine, UKBCK je dobio treći kontingenat zaštitne opreme od Kancelarije Evropske unije na Kosovu, u iznosu od 5 miliona EUR. Donacija je obuhvatila 10 vozila hitne pomoći, 100 kreveta i ostalu opremu.

Ministarstvo zdravlja dobilo je i donaciju profesionalne zaštitne opreme za zdravstveno osoblje (hirurške maske, FFP2 - respiratorne maske, zaštitna odeća, zaštita za lice, rukavice različitih formata, pokrivači) od ambasade Sjedinjenih Američkih Država. Dalje, Ministarstvo zdravlja primilo je u junu, putem Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) na Kosovu, trenutni odgovor na COVID-19, prvih 20 mobilnih ventilatora za Univerzitetski kliničko-bolnički centar Kosova (UKBCK), koji su kupljeni sredstvima vlada Norveške, Švajcarske i Luksemburga.

Donatori iz dijaspore, kao što su kompanije „Ecolog“, „Euro-Koha“ i „AËR Abbruch“, pomogli su NIJZK sa 12.000 COVID-19 test paketa. Ministarstvo zdravlja je takođe dobilo 6500 testova (RT-PCR) za dijagnozu COVID-19 i 6 respiratora od organizacije „Qatar Charity“ u skladu sa memorandumom koji je potpisao ministar zdravlja.

10. jula 2020., ambasador Savezne Republike Nemačke, Christian Heldt, dostavio je 6000 RT-PCR testova za COVID-19 Nacionalnom institutu za javno zdravlje kao odgovor na pandemiju COVID-19, koje je osiguralo i finansiralo Nemačko Ministarstvo zdravlja.

Dana 23. jula 2020. godine, Vlada Velikog vojvodstva Luksemburg preko Lux-Dev SA i vlada Austrije kroz Austrijsku razvojnu saradnju, u partnerstvu sa Razvojnim programom Ujedinjenih nacija (UNDP), donirali su Nacionalnom institutu za javno zdravlje Kosovo (NIJZK) i Ministarstvu zdravlja 41.000 kompleta za testiranje za COVID-19.

Iz Jordana je primljen contingent od 24 tone profesionalne zaštitne opreme sa 500.000 zaštitnih maski i drugom zaštitnom opremom.

Dana 3. avgusta, nemački državni organi finansirali su contingent koji je sadržavao 17.000 maski FFP2 (EN 149)/N95 (NIOSH), respiratora, 5.500 kutija nitrilnih rukavica i 3.700 litara dezinficijensa.

Dana 4. avgusta, EU donira UKBSK-u 30 ventilatora, 200 pulsnih oksimetara, 20 elektrokardiografa i drugu opremu, kao deo donacije Evropske unije u iznosu od 5 miliona evra za lečenje pacijenata pogodenih virusom COVID-19. Najnoviji paket pomoći vredan je 900 hiljada evra, a dostavio ga je zamenik ambasadora EU na Kosovu.

Dana 19. avgusta, Kancelarija za odbranu i saradnju američke ambasade u Prištini donirala je UKBSK-u sledeću donaciju kontejnera za bolnički otpad i drugu opremu za upravljanje virusom COVID-19 u iznosu od 103.000 evra.

MZ je 24. avgusta primilo sledeću donaciju medicinske opreme od UNICEF-a (koju sufinansira Vlada Japana) od 7,4 tone, uglavnom u vidu zaštitne opreme. Ranije je UNICEF dodelio 50 sredstava za formiranje kiseonika za PHS na Kosovu.

Dana 25. avgusta, Ministarstvo zdravlja primilo je donaciju od USAID-a od 50 ventilatora za potrebe klinika UKCK-a i Opštih bolница prema sporazumu potpisanim sa USAID-om.

Takođe, u okviru međunarodne saradnje započeto je sledeće: pokretanje procedura za članstvo Kosova u Zdravstvenoj mreži Jugoistočne Evrope i Sporazum sa italijanskim ambasadom o dovođenju 4 zdravstvena radnika na 2 meseca kako bi pružili pomoć u borbi protiv virusa COVID 19.

Savetodavni odbor za COVID-19

Da bi se pozabavio potrebom za informacijama i profesionalnim savetima na osnovu naučnih dokaza o virusu COVID-19 za adekvatniji odgovor na situaciju sa ovom bolešću na Kosovu, ministar zdravlja osnovao je Savetodavni odbor za COVID-19 kojim predsedava mikrobiolog Lul Raka. Ovaj odbor pružio je 68 preporuka ministru zdravlja, od kojih je oko 80 procenata sprovedeno i postale su deo odlučivanja u vezi sa virusom COVID-19.

Strategija komunikacije za COVID-19

Kancelarija za javne komunikacije MZ-a, zajedno sa Kancelarijom za javne komunikacije KP-a i NIJZK-a izradili su Strateški plan komunikacije za COVID-19, koji uključuje:

- *Komunikaciju u pogledu rezultata za COVID (NIJZK, izveštaji UKBSK-a i drugi aspekti);*
- *Povećavanje transparentnosti i učešća u medijima;*
- *Proizvodnju video poruka, grafika i ostalih informativnih materijala za COVID-19;*
- *Dnevne medijske priče o COVID-19 i njegovim posledicama;*
- *Sastanke sa rukovodiocima medija o zajedničkim obavezama u pogledu virusa COVID-19;*
- *Pružanje zaštitne opreme za novinare za direktno izveštavanje iz opštih klinika i bolница.*

Za sprovođenje ovog plana konsultovano je sa partnerima i pružena je podrška, kao što su: SZO, UNDP, UNICEF, KDZZ, USAID.

Poseta Preševskoj dolini

Ministar zdravlja boravio je 8. avgusta u radnoj poseti Preševskoj dolini, gde je u ime Vlade Republike Kosovo pružio direktnu podršku u pogledu upravljanja pandemijom COVID-19. U tom kontekstu, MZ je dodelilo 48 mesta za specijalizacije lekara iz Preševa (8 uz finansiranje MZ-a i 40 volontera), pod uslovom da nakon završetka specijalizacije doprinos daju opština sa albanskim većinom, kao što su Bujanovac i Preševo. Kratka radna poseta ostvarena je u julu u Tirani, gde su sa ministarkom zdravlja, Ogerta-om Manastirliu, i liderima ISJP-a u Tirani razmenjene ideje o upravljanju virusom COVID-19. Takođe su održane videokonferencije i telefonski razgovori sa svim ministrima zdravlja u regionu, u nekim slučajevima uz pomoć KFOR-a.

1.2. Sprovođenje programa ekonomskog oporavka

Ministarstvo finansija bilo je posvećeno u sprovođenju fiskalne discipline u cilju održavanja makro-fiskalne stabilnosti zemlje i očuvanja blagostanja građana. U ovom kontekstu:

- *Objavljen je Makroekonomski bilten koji daje ekonomski pregled za prvi kvartal 2020. U tom periodu održan je konsultativni sastanak o procesu pripreme Programa ekonomskih reformi 2021.-2023., koji će se fokusirati na ekonomski oporavak na Kosovo nakon krize izazvane pandemijom virusa COVID-19;*
- *Završena je analiza Nacrt zakona o ekonomskom oporavku, analiza akciznog kalendara na duvan i prikupljanje podataka od strane PUK-a i Carine, kao i razvoj ekonometrijskog modela za analizu troškova i koristi oslobođanja proizvođača;*
- *Smernice za sprovođenje odgovarajućih mera brige o kupcima tokom perioda COVID-19 odobrila je Finansijsko obaveštajna jedinica (FOJ-K) u konsultacijama sa Centralnom bankom Republike Kosovo.*

Što se tiče pružanja zdravih javnih finansija, kroz reforme u upravljanju javnim finansijama i saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama, preduzet je niz mera.

Završene su procedure potpisivanja 9 sporazuma o finansiranju u vrednosti od oko 250 miliona evra, od čega 213 miliona evra za borbu protiv pandemije COVID-19. Ti sporazumi uključuju: Sporazum sa Svetskom bankom u iznosu od 46 miliona evra za „Projekat za hitne slučajevе COVID-19 za Kosovo”, Marko-finansijsku pomoć sa Evropskom unijom u iznosu od 100 miliona evra; Sporazum sa Razvojnom bankom Saveta Evrope za projekat „Hitni odgovor na COVID-19” u iznosu od 35 miliona evra; Sporazum sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj o “hitnom finansiranju vitalne infrastrukture” u iznosu od 30 miliona evra i drugi povezani sporazumi.

Takođe, ratifikovani su sporazumi između EU i Kosova o učešću Kosova u programu EU „Carina 2020“ i sporazum između EU i Kosova o učešću Kosova u programu EU „Fiscalis 2020“.

U okviru ekonomskog razvoja i ekonomskog oporavka, Vlada Kosova je tokom perioda od 100 dana odobrila Nacrt zakona o ekonomskom oporavku - COVID - 19, kako bi oporavila ekonomiju Republike Kosovo nakon negativnih efekata izazvanih pandemijom COVID-19. U nastavku ovog procesa i radi pružanja pomoći građanima Republike Kosovo, kao i preduzećima zasnovanim na Zakonu o ekonomskom oporavku, sledeći zakoni će biti dopunjeni i izmenjeni:

- *Zakon o osnivanju Kosovskog fonda za kreditne garancije;*
- *Zakon o penzijskim fondovima Kosova;*
- *Zakon o porezu na lični dohodak;*
- *Zakon o porezu na dodatu vrednost;*
- *Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti;*
- *Zakon o porezu na dobit preduzeća;*
- *Zakon o poreskoj upravi i postupcima;*
- *Zakon o Kosovskoj agenciji za privatizaciju.*

Odobren je i plan sprovođenja ekonomskog oporavka. Odobreni plan za sprovođenje Programa ekonomskog oporavka iznosi trista šezdeset i pet miliona evra (365.000.000,00 €).

Vlada Kosova je takođe odobrila nacrt Zakona o ratifikaciji Sporazuma između Vlade Republike Kosovo i Međunarodne asocijacije za razvoj u vezi sa finansiranjem projekta za hitne slučajeve COVID -19 za Kosovo. Sporazum omogućava Republici Kosovo kredit od 46 miliona evra, sa niskom kamatnom stopom, 20-godišnjim rokom otplate i 5-godišnjim grejs periodom. Kredit će se koristiti za povećanje zdravstvenih kapaciteta u upravljanju pandemijom COVID-19, kao i za saniranje posledica pandemije.

2. Upravljanje, institucionalna reforma i socijalna kohezija

Tokom ovih 100 dana, Vlada Kosova održala je 29 sastanaka i donela je 158 odluka. Nakon odobrenja Vladinog programa 2020 - 2023, KSV je koordinirao rad sa svim ministarstvima na pripremi Vladinog plana rada za trogodišnji period, koji je odobren 15. juna 2020. U isto vreme, radilo se na sprovođenju koncept dokumenta za smanjenje administrativnog opterećenja, gde je utvrđena metodologija analize zakona, a završena je osnovna analiza za 186 zakona.

Što se tiče koordinacije, odobrena su 3 koncept dokumenta (7 od početka godine), dok su 59 koncept dokumenata u proceduri. Uprkos situaciji izazvanoj pandemijom, podrška ministarstava za izradu koncept dokumenata nastavljena je putem online sastanaka. U cilju poboljšanja izrade koncept dokumenata, po prvi put se izrađuje test analiza malih i srednjih preduzeća prema Smernicama za izradu koncept dokumenata.

Tokom ovog perioda, međunarodni revizori izvršili su evaluaciju učinka projekta Švedske međunarodne agencije za razvoj i saradnju (SIDA) (projekat koji je podržao Koordinacioni sekretarijat Vlade), kako bi se procenilo ostvarenje ovog projekta.

Između ostalog, u saradnji sa nadležnim ministarstvima, izrađen je izveštaj o sprovođenju zajedničkih sporazuma sa Albanijom, a takođe je pripremljen i predlog za pokazatelje u okviru budžetske podrške tokom IPA II pregleda.

Tokom ovog perioda održano je 7 redovnih sednica Skupštine Kosova (i 5 produženja redovnih sednica), kao i 1 svečana sednica i 1 vanredna sednica. Kao rezultat ovih sednica, poslanici su postavili 67 poslaničkih pitanja premijeru, zamenicima premijera i ministrima. Takođe, tri interpelacije dostavljene su premijeru, Ministarstvu obrazovanja i nauke i ministru unutrašnjih poslova. Istovremeno, tokom ovog perioda, u Skupštini je obrađeno 12 nacrta zakona i 16 vladinih odluka.

Na polju strateškog planiranja započeti su angažmani u okviru Komisije za strateško planiranje, Upravne grupe za strateško planiranje, Nacionalnog okvira za strateško planiranje i upravljanje, Nacionalne razvojne strategije, Programa ekonomskih reformi, Pametne specijalizacije i Godišnjeg dokumenta strateškog plana. Te su obaveze započete u saradnji sa Kancelarijom za strateško planiranje (KSP).

Kao rezultat odobravanja odluke o uspostavljanju struktura strateškog planiranja, 22. jula 2020. godine održan je prvi sastanak Komisije za strateško planiranje (KSP), koja je pregledala spisak prioritetnih projekata koji se trebaju prijaviti za sledeći krug Investicionog okvira Zapadnog Balkana. O istom pitanju razgovaralo se i na sastanku Upravne grupe za strateško planiranje, na kojem je razmatran koncept i vodič za izradu nove Nacionalne razvojne strategije, koncept koji je još u fazi izrade.

U okviru završetka Nacionalnog okvira za strateško planiranje i upravljanje i u vezi sa procesom izrade Nacionalne strategije razvoja (NSR), održani su sastanci između predstavnika kancelarija

u okviru KP-a i MF-a, kao i sa predstavnicima iz projekta podrške u KSP Evropske komisije. Takođe, tokom ovog perioda, Vlada je izradila i odobrila Akcioni plan Strategije za unapređenje strateškog planiranja 2020-2022.

U okviru Programa ekonomskih reformi odobrena je odluka o početku novog ciklusa ovog programa za period 2021-2030, kao i za njegove strukture. Da bi se unapredila izrada PER-a, izrađena je analiza strukturnih barijera oblasti prema Smernicama Evropske komisije, takođe je održan i prvi konsultativni sastanak na visokom nivou.

U cilju unapređenja pametne specijalizacije, odobrena je izmena i dopuna Odluke o nacionalnom timu za platformu pametne specijalizacije i učestvovanje na virtualnom seminaru „SCOPE (S3 zajednica prakse u regionu proširenja EU) sastanak osnovnih Timova za pametnu specijalizaciju sproveden je kako bi razgovarali o statusu i podršci S3 do sredine septembra 2020. godine“, u organizaciji JRC-a i EK-a.

Što se tiče područja izrade zakona, Pravni kancelarija (PK) u okviru Kancelarije premijera (KP) na osnovu Zakonodavnog programa za 2020. godinu, tokom izveštajnog perioda, izradila je pravne akte iz delokruga KP-a, pregledala doslednost sa ustavnim i zakonskim odredbama, proceduralnom napretku nacrtu zakona i standardima izrade zakona i Vladi preporučila odobrenje dvanaest (12) nacrtu zakona i petnaest (15) podzakonskih akata.

Iz delokruga KP-a, Pravna kancelarija je izradila nacrt zakona o finansiranju političkih partija, koji je prošao sve procedure predviđene zakonom. Vredno je napomenuti da je ovaj nacrt zakona poslat Venecijanskoj komisiji. Uključene su sve preporuke Venecijanske komisije, održani su sastanci sa akterima koji su uključeni u ovaj proces i ugrađene su njihove preporuke. Nacrt zakona o izmenama i dopunama zakona br. 03L / L-174 o finansiranju političkih partija odobren je na 26. sastanku Vlade.

Intenzivno se radilo na izradi i izvršenju svih postupaka predviđenih relevantnim zakonodavstvom pet (5) nacrtu zakona:

1. *Nacrt zakona o Vladi Republike Kosovo prošao je postupak javnih konsultacija. Sve komentare koje je tokom postupka javnih konsultacija dostavilo osamnaest (18) različitih institucija i subjekata pregledala je Pravna kancelarija, koja je pripremila konačnu verziju Nacrtu zakona o vladi. Nacrt zakona trenutno se nalazi na internim konsultacijama u kabinetu premijera;*
2. *Nacrt zakona o izmenama i dopunama zakona br. 02 / L-31 o slobodi veroispovesti na Kosovu pripremljen je u skladu sa mišljenjem Venecijanske komisije. Tokom izveštajnog perioda održani su sastanci sa verskim zajednicama, američkom ambasadom, OSCE-om i drugim akterima. Svi dostavljeni komentari su pregledani, a nacrt zakona je u završnoj fazi i očekuje se da bude odobren na jednom od narednih sastanaka Vlade;*
3. *Nacrt zakona o pravnim aktima poslat je Venecijanskoj komisiji na dobivanje mišljenja. Pravna kancelarija je izradila nacrtu zakona u skladu sa preporukama Venecijanske komisije i ponovo ga poslala na javne rasprave. Trenutno je u postupku pregleda i uključivanja komentara iz javnih konsultacija;*

4. *Nacrt zakona o izmenama i dopunama zakona br. 03 / L - 178 o klasifikaciji informacija i proveri bezbednosti: Tokom izveštajnog perioda održani su sastanci sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući KOA, sekretariat Saveta bezbednosti i druge zainteresovane strane. Nacrt zakona je spreman i očekuje se da bude odobren na jednom od narednih sastanka Vlade.*
5. *Nacrt zakona o izmenama i dopunama zakona br. 05 / L-010 o Kosovskoj agenciji za poređenje i verifikaciju imovine - održani su sastanci sa predstavnicima KAUVI, OEBS-a, MP i drugih institucija, kako bi se razmotrili njihovi komentari. Ovaj nacrt zakona će biti podložan izmenama kao rezultat nekih preporuka poslatih od strane KAUVI-a.*

Tokom izveštajnog perioda, Pravna kancelarija je radila na tri (3) podzakonska akta: 1. Nacrt kodeksa ponašanja politički imenovanih službenika - u završnoj je fazi i uključeni su komentari sa preliminarnih i javnih konsultacija; 2. Nacrt administrativnog uputstva o troškovima fiksног i mobilnog telefona u Vladi Republike Kosova - u završnoj je fazi i uključeni su komentari sa preliminarnih i javnih konsultacija. 3. Nacrt administrativnog uputstva o upotrebi vozila Vlade Republike Kosovo - u fazi je razmatranja komentara dobijenih tokom preliminarnog i javnog konsultativnog procesa.

U smislu smanjenja administrativnog opterećenja, Pravna kancelarija intenzivno radi na ispunjavanju i primeni pokazatelja 5.4 Sektorske budžetske podrške (SBP). Uz odobrenje koncept dokumenta o smanjenju administrativnog opterećenja, priložena su tri izveštaja o pojednostavljenju dobijanja dozvola i licenci za gore navedena tri ministarstva. Tokom 2020. godine izrađuju se izmene i dopune 11 pravnih akata i 24 podzakonskih akta i planira se odobravanje, identifikovano iz izveštaja o pojednostavljenju dobijanja dozvola i licenci za Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja, Ministarstvo trgovine i industrije i bivše Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja (sada: Ministarstvo ekonomije i životne sredine), od kojih se očekuje da doprinesu smanjenju administrativnog opterećenja. Ova ministarstva su već započela stvaranje radnih grupa i izradu početnih tekstova ovih pravnih akata, koji su deo Zakonodavnog programa i Zakonodavnog plana za podzakonske akte za 2020. godinu.

Takođe, tokom ovog tromesečnog perioda, Pravna kancelarija pruža pravnu pomoć u raznim pitanjima, i to: priprema zahteva i podnošenje Nacrta zakona o javnim okupljanjima Venecijanskoj komisiji u cilju dobijanja mišljenja; davanje komentara tokom procesa konsultovanja o pravnim aktima; davanje pravnih mišljenja, uključujući koncept dokumente; pružanje pregleda i pravnih objašnjenja; obrada u državnom zagovaranju pet (5) slučajeva koji se odnose na sudsko zastupanje; i obrada zahteva upućenog MŠPRR-u za ratifikaciju jednog (1) Bilateralnog sporazuma između Vlade Republike Kosovo i Vlade Republike Francuske.

Na oblast dobrog upravljanja postoje razne aktivnosti koje je vodila Kancelarija za dobro upravljanje (KDU), poput praćenja i izveštavanja o strateškim dokumentima i zakonodavstvu (izveštaj o praćenju strategije za saradnju između vlade i civilnog društva; izveštaj o Sprovоđenju Sporazuma o direktnoj budžetskoj podršci u okviru IPA 2 za pokazatelj II „Efikasna javna komunikacija, javne konsultacije i angažovanje zainteresovanih strana“ za 2019. godinu,

izrađen je Program za primenu Zakona o zaštiti dece 2019-2021; izrada administrativnih uputstava koja proizilaze iz Zakona o zaštiti dece.

Izveštaj o praćenju provedbe Strategije i akcionog plana za prava dece za 2019. godinu, u kojem se takođe procenjuje da su ova strategija i akcioni plan zabeležili postizanje 85% sprovodenja predviđenih aktivnosti. Prema Zakonu br. 05 / L-021 o zaštiti od diskriminacije, praćene su sve institucije na centralnom nivou u pogledu sprovodenja preporuka institucije Ombudsmana, povećavajući efikasnost poštovanja zakonskih rokova za pružanje odgovora, efikasnu primenu preporuka, povećavajući institucionalnu odgovornost i poboljšavajući kvalitet usluga ponašajući se odgovorno prema upućenim preporukama. Kancelarija za dobro upravljanje takođe koordinira različite procese, izrađuje dokumente, uspostavlja strukture i druge aktivnosti na polju dobrog upravljanja, kao i zaštite i promocije ljudskih prava.

Aktivnosti povezane sa ovim oblastima su takođe: 1. Razvoj programa obuke o anti diskriminacionom zakonodavstvu; 2. Razvoj istraživanja na temu „Promovisanje različitosti i jednakosti na Kosovu; 3. Sprovodenje projekta Horizontalni instrument za zapadni Balkan i Tursku (2019.-2022.); 4. Objavljivanje istraživanja „Percepcije civilnih službenika o diskriminaciji na radnom mestu ili na tržištu rada na Kosovu“ i „Percepcije građana o diskriminaciji na radnom mestu ili na tržištu rada na Kosovu“. 5. Organizovanje obuka za izgradnju kapaciteta na lokalnom nivou za praćenje i procenu primene Strategije i Akcionog plana za uključivanje zajednica Roma i Aškalija u kosovsko društvo 2017-2021 na lokalnom nivou. 5. Ažuriranje platforme za javne konsultacije; 6. Obezbeđena je sertifikacija 11 civilnih službenika kao predavača za proces javnih konsultacija, sertifikacija 10 civilnih službenika kao predavača za kriterijume, standarde i postupke javnog finansiranja nevladinih organizacija i usluge tumača na znakovnom jeziku.

Pored tekućih sastanaka i kontakata sa ministarstvima i resornim institucijama, Komisija za istragu vazduhoplovnih nesreća i nezgoda (AAIIC) angažovana je u izveštavanju o vazduhoplovnim i železničkim nesrećama / nezgodama i nastavila je sa istraživanjem otvorenih slučajeva ove vrste nesreća / nezgoda.

Što se tiče slučajeva otvorenih za istragu u ovom području, AISNN je nastavila sa istraživanjem čestih slučajeva napada ptica na međunarodnom aerodromu Adem Jashari; sa čijim rukovodstvom je održano nekoliko sastanaka u vezi sa ovim slučajem. Nastavljene su istrage i o železničkom incidentu 20. decembra 2019. godine koji se dogodio na industrijskim šinama Bardh - Marevc. Tokom ovog izveštajnog perioda otvoren novi slučaj za nesreću koja se dogodila u Koriši 19. jula 2020. godine.

Kosovska agencija za zaštitu od zračenja i nuklearnu sigurnost (KAZZNB) postigla je odobrenje Uredbe br. 08/2020 o “Ograničenju doze i zaštiti od zračenja”.

Takođe, tokom ovog perioda, KAZZNB je učestvovao u Projektu Evropske komisije za upravljanje JRODOS za radiološke hitne slučajeve, kao i u telekonferencijama o Strategiji protiv oružja za masovno uništavanje.

Takođe, rađeno je na finalizaciji izveštaja o analizi percepcije polaznika kursa jezika koji je sproveden početkom godine, i završen je nacrt izveštaja o samoproceni za uspostavljanje studijskog programa: Balkanologije na Fakultetu Filologija.

Sporazum je potpisana i započeta je primena projekta koji finansira Vlada Japana preko Svetske banke „Opštine za mlade na Kosovu“ čiji je cilj podrška mladima u 10 opština. Takođe, finaliziran je dizajn projekta, koji je dobio interno odobrenje od Svetske banke o sprovođenju projekta „Interkonekcija mlađih - Inkluzija mlađih i preduzetništvo“, koji će podržati 38 opština, u vrednosti od 20 miliona dolara.

Održano je 5 virtuelnih sastanaka sa 38 opština Republike Kosovo. Takođe, objavljena je analiza međuopštinske saradnje. Proces potpisivanja memoranduma o razumevanju između opština odložen je zbog okolnosti stvorenih pandemijom COVID-19.

2.1 Pristup institucionalnoj reformi javne uprave

Reforma institucionalne i javne uprave i dalje je od posebnog značaja na dnevnom redu vlade. U tom periodu završen je godišnji izveštaj za 2019. godinu za sprovođenje Strategije za bolju regulativu kao deo Strateškog okvira za reformu javne uprave, gde je 63,15% svih predviđenih aktivnosti u potpunosti sprovedeno, 15,78% je delimično sprovedeno i 21,00% aktivnosti još nije počelo da se sprovodi.

Strategija za unapređenje planiranja i koordinacije politika 2017-2021, kako se zahteva All 07/2018 o planiranju i izradi strateških dokumenata, do sada je sprovedena kroz trogodišnji akcioni plan koji pokriva period 2017-2019.

Po završetku perioda sprovođenja, krajem prošle godine (2019), Kancelarija za strateško planiranje preduzela je malu reviziju Akcionog plana kako bi identifikovao aktivnosti za period 2020-2021, koje će doprineti postizanju strateških i specifičnih ciljeva ove strategije.

Kao rezultat ove revizije, izrađen je Akcioni plan 2020-21 koji je Vlada Kosova odobrila 22. jula 2020.

Na polju reforme javne uprave, Evropska komisija je uplatila 3,1 milion evra direktno u kosovski budžet radi postizanja ciljeva reforme javne uprave u 2018. godini, u skladu sa Ugovorom o reformi sektora o reformi javne uprave između Vlade Kosova i Evropske komisije.

U okviru primene pravnog paketa za reformu javne uprave usvojeno je 11 podzakonskih akata koji će doprineti sprovođenju Zakona o javnim službenicima u okviru reforme javne uprave.

2.2. Lokalna vlada

Odobrena je prva faza izveštaja studije izvodljivosti za lokalnu samoupravu na Kosovu, kao i definisane teme za završnu fazu studije. Pored toga, sastavljen je izveštaj o „ex-post“ proceni Zakona o lokalnim izborima, kao i sveobuhvatan plan za praćenje transparentnosti opština. Da bi razvio opštinski sistem upravljanja učinkom, MALS je preuzeo sledeće radnje: 1. Nova uredba postavila je nove standarde za merenje i ocenu opštinskog učinka, razjasnila uloge

i odgovornosti svih državnih struktura za ovaj proces, integrisala opštinske performanse šema grantova i principe prikupljanja sredstava u saradnji sa donatorima; standardizovala je elektronski sistem za merenje učinka, kao i precizirala postupak za upravljanje kvalitetom i verifikaciju podataka, i 2. Primena revidiranog sistema za upravljanje opštinskim učinkom.

Na osnovu šeme opštinskih grantova učinka, 23 opštine sa najboljim učinkom započele su realizaciju 45 kapitalnih projekata, vrednih 4,9 miliona evra, koji se finansiraju iz budžeta MALS-a i vlade Švajcarske, vlade Švedske i države Norveška. Iz sredstava MALS-a, iz granta za izvršenje, od 19 projekata finansiranih u iznosu od 2.499.771,00 €, potpisano je 9 ugovora za sprovođenje projekata u 6 opština, dok je 10 drugih projekata u procesu izrade tenderskih procedura. U skladu sa novom šemom pokazatelja, razvijen je postupak merenja opštinskog učinka za 2019. godinu. S tim u vezi, MALS je revidirao pravila za dodelu grantova učinka za 2020. godinu, takođe su uspostavljena tela odgovorna za procenu grantova. Započeo je postupak procene granta koji se temelji na rezultatima 30 pokazatelja izvedenih iz Izveštaja o učinku opštine za 2019. Grantovi su u vrednosti 5.200.000,00 EUR, od čega: MALS 2.500.000 €, SDC 1.250.000 €, SIDA 540.000 €, norveška ambasada 910.000 €.

2.3. Partnerstvo sa civilnim društvom i medijima

Izrađen je godišnji izveštaj o sprovođenju Strategije za saradnju sa civilnim društvom za 2019. godinu. Takođe, izrađen je godišnji plan za javno finansiranje nevladinih organizacija za 2020. godinu.

Pristup pravnim aktima omogućen je putem Kancelarije za objavljivanje službenog lista, u kojem je tokom ovog izveštajnog perioda objavljeno ukupno 1673 pravnih akata na odgovarajućim jezicima (albanski, engleski, srpski, turski i bosanski).

Obaveze Vlade i Premijera saopštene su javnosti uz pomoć Kancelarije za komunikacije s javnošću. Tokom ovog perioda pripremljeno je i objavljeno 120 saopštenja o aktivnostima premijera, 28 saopštenja o sastancima Vlade, 20 čestitki od ličnosti i lidera različitih vlada iz celog sveta, kao i 18 drugih saopštenja o aktivnostima zamenika premijera. Za premijera je organizovano 11 konferencija i medijskih nastupa, a pripremljeno je i objavljeno 8 različitih izjava i najava, kao i dva (2) govora premijera sa različitim događajem. Pripremljeno je 11 komunikacija, kao i organizovano izveštavanje medija o terenskim aktivnostima premijera (posete kosovskim opštinama).

Takođe, delujući u okviru mandata i zadataka, Kancelarija za komunikacije s javnošću primila je i rešila 21 zahtev za pristup javnim dokumentima. Zahtevi su adresirani od strane relevantnih sektora i vraćeno je 20 odgovora ili dozvoljeni pristup javnim dokumentima. Trenutno se zahtev pregledava i priprema za dozvolu pristupa.

U međuvremenu, nastavljeno je održavanje veb stranice Kancelarije premijera, objavljujući u realnom vremenu sve najave o aktivnostima Vlade, premijera, potpredsednika vlade i drugih struktura, na tri jezika: albanskom, srpskom i engleskom.

Obuke su održane u 5 opština sa učešćem 80 opštinskih službenika, kao i 5 drugih virtualnih sastanaka o opštinskim učincima za 38 opštinskih koordinatora. Pripreme za početak procesa

procene potreba za obukom izvršene su kroz izradu upitnika za samoprocenu opštinskih službenika o potrebama za obukom do 2021. godine, kao i pripreme za reviziju obaveza iz strateških dokumenata, koje bi trebalo adresirati kroz lokalnu samoupravu.

Potpisan je ugovor za sprovođenje projekta (mrežna platforma) "Povećana interna kontrola i budžetska transparentnost troškova javnih sredstava MALS-a", u iznosu od 60 hiljada EUR u sufinansiranju sa Britanskom ambasadom i UNDP-om. Do sada su budžetski modul, modul za kapitalne investicije finalizirani, a modul za upotrebu automobila, modul za sastanke i modul za troškove koji nisu za nabavke su u fazi izrade.

2.4. Promovisanje socijalne jednakosti

Da bi se promovisala socijalna jednakost, razvijen je izveštaj o srednjoročnoj oceni primene Strategije i akcionog plana za uključivanje zajednica Roma i Aškalija u kosovsko društvo 2017-2020, koji je u završnoj fazi. KDU je takođe izveštavao o postignućima u tim oblastima Pododboru za pravdu, slobodu i sigurnost.

Tokom ovog perioda napravljen je niz dokumenata, uključujući: 1. Nacrt nacionalne analize i ključnih politika usmerenih na integraciju Roma na Kosovu; 2. Program 2019-2021 za sprovođenje Zakona o dečijoj zaštiti; 3. Strategija i akcioni plan za ljudska prava (2020.-2024.); 4. Godišnji plan javnog finansiranja NVO-a za 2020. godinu; 5. Administrativna uputstva koja proizilaze iz Zakona o dečijoj zaštiti; i 6. Novi nacionalni plan o pravima osoba sa invaliditetom u Republici Kosovo 2021-2023.

Tokom ovog perioda izrađen je nacrt odluke o osnivanju Tehničke radne grupe za zaštitu od diskriminacije zajednica Roma, Aškalija i Egipćana.

Takođe su se dogodili pomaci u podršci zajednicama, u kojima je Kancelarija za pitanja zajednica igrala ključnu ulogu. Stoga je odobren „Program zajednice“ koji utvrđuje kriterijume i procedure za dodelu subvencija ili transfera iz budžeta OCA kako bi se podržale i promovisale sve zajednice.

U cilju promocije zajednica i njihovih prava, objavljena je javna najava "Zaštita i promocija prava i interesa zajednica". Za sprovođenje ove javne najave iz budžeta OCA izdvojeno je 700.000 EUR, od čega će 600.000 EUR biti izdvojeno za finansiranje projekata nevladinih organizacija, dok će 100.000 EUR biti dodeljeno za projekte medija nevećinske zajednice. Cilj ovog programa je otklanjanje nedostataka u primeni zakonskog okvira.

21. avgusta 2020. godine potписан je sporazum o saradnji između Kancelarije za pitanja zajednica, Manastira Gračanica i Opštine Gračanica na sprovođenju projekta „Izgradnja farme za uzgoj ovaca“ koji će služiti potrebama manastira Gračanica. Ovaj projekat je deo donacije Ambasade Kraljevine Norveške na Kosovu. Za realizaciju ovog projekta izdvojena su sredstva u iznosu od 147.965 EUR.

Izvršen je izveštaj o ljudskim pravima u opštinama.

2.5. Povratak i reintegracija zajednica

Ministarstvo za zajednice i povratak nastavilo je sa redovnim aktivnostima u sprovođenju pete faze programa „Povratak i reintegracija na Kosovu (EU RRK-5)“, koji finansira Kancelarija Evropske unije, sufinansira Ministarstvo za zajednice i povratak i sprovodi partnerska međunarodna organizacija za migracije (IOM) u 11 opština na Kosovu.

Tokom izveštajnog perioda održani su potrebni sastanci

sa opštinskim kancelarijama za povratak i zajednice i nadležnim komisijama, pribavljena je potrebna dokumentacija i izgradnja 65 novih kuća za povratnike i raseljena lica u opštinama Đakovica, Istok, Kamenica, Klina, Novo Brdo, Obilić, Peć, Prizren, Orahovac i Štrpcje uspešno je nastavljena.

Takođe, uspešno je završena izgradnja i tehnički prijem 38 novih kuća. Izgradnjom prvi 38 kuća 2020. godine rešiće se pitanje dugoročnog smeštaja za 38 porodica (3 porodice zajednice Aškalija, 1 porodica Bošnjaka, 3 porodice zajednice Egipćana, 4 porodice Roma i 27 porodica iz zajednice Srbija) sa ukupno 214 članova koji žive u sledećim opštinama: Novo Brdo, Đakovica, Peć, Istok, Štrpcje, Orahovac i Kosovo Polje. Mnoge od gore spomenutih 38 porodica, uključujući i malu decu, živele su u užasnim uslovima. U sledećem kvartalu planirano je da se završi izgradnja svih 65 odobrenih domova i planira novo stanovanje za povratnike, raseljene i ranjive članove nevećinskih zajednica.

Tokom izveštajnog perioda, MZP je završio aktivnosti usmerene na pružanje trajnog rešenja za stanovanje za oko 91 porodica ili 199 stanovnika pet kolektivnih centara u opštini Štrpcje. U sledećem kvartalu očekujemo da će se stanovnici pet kolektivnih centara iz opštine Štrpcje preseliti u pet novih stambenih zgrada.

U narednom periodu, MZP očekuje potpisivanje sporazuma o zatvaranju svih formalnih i neformalnih kolektivnih centara na teritoriji opštine Gračanica, Leposavić i Zvečan.

Paralelno sa izgradnjom kuća, povećana pažnja bila je usmerena na ekonomsko osnaživanje pripadnika ranjivih zajednica odabirom 103 pojedinačna podsticajna fonda (grantova) za stvaranje prihoda i 16 projekata u zajednici, čije će sprovođenje započeti u 30 opština u sledećem kvartalu. Program ekonomskog osnaživanja sa pojedinačnim podsticajima za stvaranje prihoda sprovodi MZP uz podršku Kancelarije EU na Kosovu.

MZP je odlučio da vrati preostali dug za stanařinu i usluge za ukupno 51 porodicu Roma, Aškalija i Egipćana koje su se na Kosovo vratile iz Severne Makedonije i Crne Gore uz pomoć UNHCR-a. 51 porodica je privremeno smeštena u opština Prizren, Uroševac, Obilić, Gračanica, Dragaš, Peć i Gnjilane. Među njima su deca koja žive u nehumanim uslovima i kojima preti deportacija

Distribucija usklađenih paketa pomoći u slučaju povratka raseljenih lica

Paralelno sa izgradnjom kuća, povratnicima i raseljenim licima uručena su 34 usklađena porodična paketa (bela tehnika i nameštaj) od kojih je ukupno imalo koristi 225 osoba.

Uspostavljanje sistema upravljanja informacijama za raseljena lica

Pokrenut je postupak javne nabavke za izradu sveobuhvatne baze podataka za raseljena lica.

„Skopski proces“

Kao deo Skopskog procesa, kao regionalna inicijativa za pronaalaženje održivih rešenja za raseljena lica i povratak raseljenih lica, organizovane su video konferencije sa delegacijama iz Beograda, Skoplja i Podgorice, sa partnerima iz OEBS-a, UNHCR-a i udruženja raseljenih lica. Na osnovu dosadašnjih obaveza o održivim rešenjima za raseljena lica definisane su i neophodne akcije Vlade za naredni period, poput:

- *sigurnost povratnika i njihove imovine koja je bila posebno ranjiva tokom mera zaštite od pandemije;*
- *plan za sprovođenje aktivnosti za održiva rešenja za raseljena lica i povratnike;*
- *omogućavanje povratka svim raseljenim licima koja su izrazila spremnost za povratak na Kosovo (6000 osoba prema UNHCR-u);*
- *poboljšanje dijaloga među zajednicama u područjima u kojima je povratak u toku ili u fazi planiranja;*

primena dobrih praksi iz regionalnih programa povratka uz podršku međunarodnih partnera, pre svega Evropske unije.

Nestale osobe i žrtve seksualnog nasilja tokom rata

Vladina komisija za nestale osobe izveštava da su tokom tog perioda vraćeni posmrtni ostaci za ponovno sahranjivanje nestalih i identifikovanih osoba, dok su tokom iskopavanja na tri različita mesta pronađeni posmrtni ostaci najmanje dve osobe, žrtve rata, dok iskopavanja na teritoriji Srbije nisu pokrenuta uprkos upornim zahtevima.

Održan je sastanak Vladine komisije Republike Kosovo za nestale osobe i Komisije Srbije za nestale osobe, sve u okviru Regionalnog okvirnog plana, kako bi se razgovaralo o mogućnosti pokretanja i učešća u iskopavanjima na lokacijama od zajedničkog interesa. Na ovom sastanku razgovarano je i o neidentifikovanim slučajevima i pitanju regionalne baze podataka.

Ove godine, u saradnji sa udruženjima porodica nestalih osoba, obeležen je 30. avgust - Međunarodni dan nestalih osoba, nizom aktivnosti, u spomen i čast svim nestalim osobama i boli članova porodice, kao i kako bi se lokalna i međunarodna javnost pravilno informisala i senzibilizirala o trenutnom stanju procesa rasvetljavanja sudsbine nestalih osoba.

2.6. Jačanje položaja žena i devojaka u društvu

U cilju unapređenja ostvarivanja prava u donošenju odluka, mira, sigurnosti i pravde, garantujući postizanje rodne ravnopravnosti, finansirana je dvodnevna radionica za Komisiju za verifikaciju statusa preživelih od seksualnog nasilja tokom rata u iznosu od 1.891,54 evra. Takođe, tokom jula ARR je održao koordinacioni sastanak sa predstavnicima kosovskih skloništa, na kome je diskutovano o njihovim zahtevima. Dalje, ARR je vodio sastanak sa Bezbednosnom grupom i objavio i predstavio izveštaj: „Zvanična razvojna pomoć za rodnu ravnopravnost - stanje približavanja prioritetima Vlade Kosova 2015-2018“ na sastanku tehničke koordinacije sa zemljama članicama EU i donatorima. Istraživanje o „Rodnom jazu u platama“ sprovedeno je u skladu sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti i osnovana je radna grupa za izradu, „Koncept dokumenta o zaštiti od nasilja u porodici“. ARR je podneo zahtev za produženje podrške AIDS-u, koja podržava ARR 4 godine, za produžetak od još 4 godine i prijavio se za podršku finansiranju IPA III programa sa projektom “Podrška osnaživanju” Ekonomija i zapošljavanje žena na Kosovu“.

Promovisana je i afirmativna mera - Administrativno uputstvo o besplatnoj registraciji zajedničke imovine na ime oba supružnika u cilju promocije registracije zajedničke imovine oba supružnika putem televizijskog video spota. Dalje, ARR je održao sastanke sa direktorima opštinskih Odeljenja za socijalni rad u nekim opštinama Republike Kosovo kako bi se preuzele i razmatrale prijave za socijalno stanovanje preživelih od seksualnog nasilja tokom rata. **Završen je krug izbora NVO-ova koji rade na polju rodne ravnopravnosti i ekonomskog osnaživanja žena i sprečavanja nasilja u porodici, a koji su se prijavili putem interneta putem otvorenog poziva za subvencije ARR-a.** **6 NVO-ova je odabранo za podršku putem subvencija** - Ugovori o finansiranju potpisani su na osnovu zakona o upravljanju javnim finansijama i propisa o subvencijama, i najavljen je krug poziva za subvencije za fizička lica - područje rodne ravnopravnosti - ekonomsko osnaživanje žena i devojaka.

Da bi se načela ZRR-a integrisala u normativne akte Republike Kosovo, pruženi su komentari na 20 nacrta normativnih akata i 1 nacrt javne politike.

3. Sveobuhvatan i održiv ekonomski razvoj

U okviru ekonomskog razvoja, Vlada Republike Kosovo, na osnovu vladinog programa i trenutne situacije tokom perioda od 100 dana, preduzela je niz akcija u različitim oblastima primenom važećeg zakonodavstva.

3.1. Upravljanje javnim finansijama

Vlada u koju su uključene sve institucije, odnosno pod obavezom Ministarstva finansija, u rekordnom roku pregledala je budžet za 2020. konsultujući se sa gotovo svakom budžetskom organizacijom. Nakon odobrenja revizije Zakona o budžetu, Ministarstvo finansija angažovalo se za izvršenje mera iz prethodnog paketa i pomoglo resornim ministarstvima u pripremi za sprovodenje niza mera programa ekonomskog oporavka.

Tokom ovog perioda od 100 dana postignuti su brojni sporazumi sa međunarodnim finansijskim institucijama u cilju finansiranja budžetskog deficita. Vlada, odnosno Ministarstvo finansija posvećeno je ispunjavanju mandata za održavanje makro-fiskalne održivosti u skladu sa potrebama za razvojem zemlje.

U vezi sa usklađivanjem zakonodavstva u oblasti javnih finansija u skladu sa obavezama koje proizlaze iz SSP-a (pravne tekovine) i međunarodnih standarda:

- *Izrađeni su nacrti zakona koje je Vlada odobrila u izveštajnom periodu. Od ukupno 28 nacrtova zakona predviđenih zakonodavnom strategijom prema rokovima za podnošenje Vladi, do sada je usvojeno 10 nacrtova zakona koje je odobrila Vlada Republike Kosovo.*
- *Međuinstitucionalna koordinacija između Odeljenja za državnu pomoć i Komisije za državnu pomoć ojačana je u skladu sa zakonodavstvom EU, dovršavajući evaluaciju 6 najavljenih šema državne pomoći i uspostavljanjem opšteg registra pomoći i registra de-minimis pomoći.*
- *Pripremljen je makro-fiskalni okvir za reviziju budžeta za 2020. godinu, koji predstavlja najnovije podatke i prognoze. Tokom ovog perioda, radilo se na ažuriranju makro-fiskalnog okvira za reviziju srednjoročnog okvira rashoda i priprema prvog nacrtta Programa ekonomskih reformi 2021-2023.*

Tokom izveštajnog perioda, Kosovska carina (KC) bila je aktivna učestvujući u aktivnostima Svetske carinske organizacije (WCO) dalje produbljujući svoju punu integraciju u redovne procese WCO. U okviru bilateralnih carinskih sporazuma sa drugim zemljama, razmenjene su informacije vezane za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja, pranja novca i utaje poreza, kao i razmena prakse organizovanja poslovnih procesa tokom pandemije, kako bi se uspešno sprovele sve carinske procedure. Nastavljena je saradnja sa zemljama CEFTA-e. U pogledu akciza na duvan prikupljeno je 28 miliona, a na pića 3,6 miliona. Procene carinske robe iznose 200 hiljada evra. U okviru krijumčarenja otkriveni su slučajevi vredni preko 176 hiljada evra. 186 krivičnih dela je rešeno.

U oblasti poreza, u ovom periodu ostvareno je ukupno 4.887 poseta, što je rezultiralo dodatnim prometom u iznosu od 38,6 miliona evra. Takođe, završeno je 197 poreskih kontrola sa ukupnim dodatnim porezom od 5,4 miliona evra. Iznos odobrenih povrata za sve vrste poreza bio je preko 10 miliona evra. Poreski prihodi premašili su 100 miliona evra ili 12,1% manje u odnosu na isti period 2019. godine gde su poreski prihodi iznosili 114 miliona evra. Naplaćeni poreski dugovi za isti period iznosili su 16,6 miliona evra ili 18,4% manje u odnosu na isti period 2019. godine, gde je naplata duga iznosila 20,3 miliona evra. Kao i kod ostalih

pokazatelja u ovom periodu, manji je broj zahteva za naknadu štete, odnosno za 275 zahteva ili 42,11%. Takođe, broj odobrenja je manji za 20,82%.

	03.06-21.08/2020		03.06-21.08/2019		Razlika u procentima
	Broj	Vrednost	Broj	Vrednost	
Zahtevi za naknadu	378	8.568.466,66 €,	653	16.583.941,51 €	-42.11%
Odobreni zahtevi	460	10.220.354,69 €.	581	16.839.795,38 €	-20.82%

Vlada je putem trezora finansirala deficit prema godišnjem planu, osiguravajući stabilnost likvidnosti sa oko 90 miliona evra finansiranja i redovno servisiranje duga sa oko 60 miliona evra. Pored redovnih izveštaja o izvršenju budžeta za 2020. godinu, poboljšana je transparentnost javnih finansijskih daljnijim obogaćivanjem komunikacije sa javnošću o sprovođenju vladinih mera. Oko pola miliona stanovnika direktno je imalo koristi od transfera koje je izvršio trezor, gde je podeljeno oko 122,8 miliona evra. Nastavlja se sa pojednostavljinjem carinskih postupaka stvaranjem novih softverskih modula za ubrzanje izvoznog postupka za manje od sat vremena u 93% slučajeva.

Pokrenuta su tri sporazuma o dodeli granta i jedan za ukidanje dvostrukog oporezivanja (METD) koji uključuju: 1. Sporazum o izmenama i dopunama za saradnju sa švajcarskom vladom za izlaznu fazu VI Programa podrške ruralnim vodama i kanalizaciji - podrška jedinici za sprovođenje projekta; 3. Sporazum o dodeli granta sa EBRD-om za put Kijev-Zahač: Finansiranje puteva i institucionalna studija; i 4. Sporazum o izmenama i dopunama METD-a sa Albanijom koji je potpisana u januaru 2015. godine, dok su u završnoj fazi potpisivanja, a

uskoro se očekuje i njegovo potpisivanje, četiri sporazuma o ukidanju dvostrukog oporezivanja sa Litvanijom, Letonijom, Portugalijom i Italijom.

Vlada Kosova se obavezala da će u potpunosti pokriti premiju za graničnu bezbednost za sunarodnike i stranke koje su podložne graničnoj policiji i dođu na Kosovo tokom 2020. godine sporazumom sa CBK i KIB.

Za period od 100 dana izvršene su hitne isplate paketa u iznosu od 56,996,375 evra sa ukupno 259,503 korisnika.

Sprovedene su tri aukcije hartija od vrednosti i izdato je 65 miliona evra hartija od vrednosti za finansiranje iz budžeta (uključujući refinansiranje 30 miliona evra)

Kao rezultat Strategije reforme upravljanja javnim finansijama (PFMRS), tokom jula 2020., Evropska komisija je objavila da je MF dobilo sektorsku budžetsku podršku u PFM. U julu 2020. godine EU je isplatila Trezoru Kosova u ime napretka u primeni promenljivih pokazatelja u javnim finansijama, ukupno 6.875.000,00 evra. Takođe je finaliziran Sektorski sporazum o budžetskoj podršci (SBS) iz fondova IPA 2019 - „Otpornost EU4 - Kosovo“, radi ublažavanja posledica pandemije COVID-19. Sporazum iznosi 26,5 miliona evra, pri čemu će većina tih sredstava biti isplaćena u budžet tokom 2020. godine (20,5 miliona evra) kao fiksne tranše, dok će ostala sredstva 2021. godine (6 miliona evra) biti promenjiva tranša. Sporazum je potpisala EU, a očekuje se da ga Kosovo uskoro odobri.

Kosovska agencija za statistiku je tokom ovog perioda objavila ukupno 32 publikacije prema sektorskim statistikama, uključujući 9 u socijalnom sektoru, Anketu o radnoj snazi, 16 ekonomskih i cenovnih statistika, 3 statistike nacionalnih računa i 3 u oblasti poljoprivrede i životne sredine. Objavljen je i statistički godišnjak, a Vladi je poslat Koncept dokument za popis stanovništva 2021. godine, nakon čijeg odobrenja se formira radna grupa za izradu zakona o popisu stanovništva 2021. godine.

3.2. Regionalni razvoj

Što se tiče ulaganja na centralnom nivou po razvojnim regijama, mehanizam povezan sa prikupljanjem podataka i izveštavanjem u dve (2) kategorije funkcionalizovan je: kapitalne investicije i subvencije i grantovi za poslovanja, i kao rezultat toga izrađene i odobrene (usvojene) dve analize: Analiza kapitala ulaganja u razvojne regije za 2019. godinu i analiza za uravnoteženi regionalni društveno-ekonomski razvoj / podršku privatnog sektora grantovima i subvencijama.

Ministarstvo regionalnog razvoja je u avgustu u okviru Programa za ravnometri regionalni razvoj za 2020. godinu podržalo 154 mikro i mala preduzeća opremom / mašinama u vrednosti od oko 2 miliona evra za podsticaje zapošljavanja i unapređenje poslovanja, gde je predviđeno otvaranje oko 600 novih radnih mesta u 2020. godini.

MPŠRR je u okviru Programa regionalnog razvoja 2020 (kapitalne investicije) u procesu realizacije 30 projekata sa 26 opština u iznosu od 2,5 miliona evra u cilju unapređenja javne infrastrukture za održivi razvoj.

Za Svetski dan akreditacije organizovan je okrugli sto na temu „Akreditacija: poboljšanje sigurnosti hrane.

3.3. Industrija i podrška privatnom sektoru

Kosovska agencija za standardizaciju (KAS), preko tehničkih odbora, obratila se standardima za sledeće sektore: KT za životnu sredinu; KT za energiju; KT za građevinarstvo; KT za mašine; KT za meriteljstvo; KT za zdravlje; KT za elektrotehniku; KT za preradu drveta; KT za rudnike i minerale; KT za derivate nafte i plina; KT za tekstilne i kožne cipele; KT za transport i poštanske usluge. 288 evropskih (EN) i međunarodnih (ISO / IEC) standarda obrađeno je kao kosovski standardi (SK). Od odbora DAK-a, obavljene su četiri (4) evaluacione posete za akreditaciju po prvi put od strane tela za procenu usklađenosti. Dok je obavljeno devet (9) nadzornih poseta akreditovanih tela za procenu usklađenosti.

Što se tiče područja zaštite potrošača u ovom periodu, primljene su 234 žalbe potrošača, koje su u potpunosti adresirane, dok su rešene 102 žalbe.

U pogledu unapređenja industrijske politike na Kosovu, baza podataka IPIS ažurirana je podacima obrađenim od strane ASK-a, CBK-a, PAK-a, Carine Kosova i KBRA-e za 2019. godinu i radila je na izradi strukture izveštaja za 2020. Industrijska baza podataka je ažurirana izveštajima o studijama, izveštajima o praćenju projekata, zakonodavstvom, analizama. Završen je izveštaj o prerađivačkoj industriji “Uticaj pandemije na sektor C i predlog mera”, za četvoromesečni period, januar - april 2019/2020, isti objavljen na veb stranici MTI.

U pogledu unapređenja industrijske politike na Kosovu, baza podataka IPIS ažurirana je podacima obrađenim od strane ASK, CBK, PAK, Carine Kosova i KBRA za 2019. godinu i radila je na izradi strukture izveštaja za 2020. godinu.

Tokom ovog perioda, Vlada Kosova je obratila pažnju na podršku preduzećima i okruženje za poslovanje. Najavljen je poziv za finansijsku podršku malim i srednjim preduzećima, za kupovinu proizvodnih mašina, gde se prijavilo preko 350 kompanija, a evaluacija je završena gde su odabrane 24 kosovske kompanije, potpisani je sporazum sa austrijskom ADA, koja pruža finansijsku podršku malim i srednjim preduzećima u sektora digitalizacije, objavljen je javni poziv na kojem se prijavilo preko 200 kompanija i odabранo 18 preduzeća korisnika, osnovana je međuministarska komisija za strateška ulaganja. Formirane su tri operativne grupe za ocenu tri subjekta koja se prijavljuju za status strateškog investitora, pri čemu je jedna prešla u operativnu grupu i donela odluku međuministarske komisije i pripremila za Vladu, dok su druga dva u proceni faza po operativnim grupama. Ulaganja se vrše u četiri ekonomski zone (Suva Reka, Vučitrn, Lipljan i Vitina) gde se planira pripremiti oko 50 prostora (parcela) za osnivanje stranih i lokalnih preduzeća. Izrađen je nacrt javnog poziva za

podršku preduzećima u vlasništvu žena, a planirano je da budu uskoro objavljeni. Odobrena su Administrativna uputstva o čuvanju i korišćenju arhivske građe u Agenciji za registraciju preduzeća i Administrativna uputstva o načinu i postupku registracije i promene podataka o preduzećima u Agenciji za registraciju preduzeća na Kosovu.

Tokom ovog 100-dnevnog perioda, u KARB je registrovano 1941. novih preduzeća, od kojih je 109 bilo u stranom vlasništvu, dok su 232 preduzeća zatvorena; Odobreno je Administrativno uputstvo o postupku registracije službenog naziva i trgovackog imena preduzeća. Dana 2. septembra 2020. godine, Ministarstvo trgovine i industrije potpisalo je Memorandum o razumevanju između Kosovske agencije za registraciju preduzeća Republike Kosovo i Agencije za pravne, javne registre i relevantne usluge Republike Slovenije. Ovaj Memorandum je namenjen saradnji na polju registracije, promene i prestanka poslovanja koja se sastoji od područja najnovije i najnaprednije tehnologije za registraciju preduzeća.

Odobreno je 125 dozvola za poslovne subjekte za trgovinu na malo naftom i naftnim derivatima i odbijeno je 6 zahteva za izdavanje dozvola.

Na polju uvoza i izvoza odobreno je i izdato 14 dozvola, od toga 12 pojedinačnih uvoznih dozvola i 2 pojedinačne dozvole ponovnog izvoza u kategoriji robe dvostrukе namene, odnosno kategorije 5 i kategorije 2. Takođe, 3 nova preduzeća koja ulaze u kategoriju robe sa dvostrukom namenom upisana su u registar i dobila su sertifikate, zatim su izvršene 3 terenske inspekcije kod kompanija koje su vršile uvoz robe prema opisima u dozvolama.

Vlada / MTI je u principu odobrila inicijativu za odobrenje "Protokola broj 7 za rešavanje sporova u okviru CEFTA-e" i imenovan je pregovarački tim.

3.4. Trgovinske politike

Što se tiče trgovinskih politika, uspostavljen je Nacionalni komitet za trgovinu uslugama, a potom je prvi put objavljena odluka o uključivanju Kosova na listu trećih zemalja sa pravom izvoza prehrambenih proizvoda životinjskog porekla u zemljama Evropske unije. Formirana je radna grupa za rešavanje zahteva preduzeća / udruženja i poslovnih barijera stvorenih pandemijom COVID-19, a odobren je i Poslovnik o radu komisije stručnjaka za poljoprivredne proizvode i prehrambene proizvode.

U okviru industrijske svojine, u skladu sa zakonodavstvom tokom ovog perioda, prihvaćeno je sledeće:

- *328 prijava za trgovacku marku;*
- *7 prijava za patent;*
- *1 prijava za industrijski dizajn.*

U međuvremenu je izdato:

- *90 odluka o registraciji objekata industrijske svojine*
- *592 pozivnice za kotizaciju*
- *334 apsolutna ispitivanja*
- *1.386 saopštenja sa stranama, uključujući izdavanje službenih dokumenata.*

Takođe su objavljena 4 službena biltena koja sadrže podatke o 2.721 objektu industrijske svojine.

3.5. Turizam

Što se tiče oblasti turizma, Vlada je otvorila letnju turističku sezonu na Kosovu i Albaniji, dok će se jesenja sezona na Kosovu otvoriti u novembru. Vlada je preduzela niz aktivnosti, kao što su: uspostavljanje radne grupe za saradnju u oblasti turizma između Kosova i Albanije, koja ima za cilj stimulisanje stvaranja zajedničke turističke ponude između Kosova i Albanije i mogućnosti ulaganja u Turizam na Kosovu predstavljeni su na konferenciji “Partnerstvo i mogućnosti - Jačanje javno-privatnog partnerstva između Kosova i severoistočne Italije izvan pandemije virusa COVID-19”, koju su organizovali Italijanska ambasada u Prištini i Agencija ICE, zajedno sa Unioncamere Veneto - Privredna komora CCIAA Treviso - Belluno | Dolomiti.

Takođe je potpisana sporazum o saradnji između MTI-a i Turističke Unije Kosova (TUK), koji ima za cilj povećanje saradnje u pogledu poboljšanja situacije u sektoru turizma u Republici Kosovo. Odeljenje za turizam je izradilo internet portal za Turizam na Kosovu koji se očekuje da će biti objavljen vrlo brzo. Što se tiče prevencije i kontrole pandemije virusa COVID 19, MTI je izdao uredbu za ekonomski operatere u sektoru gastronomije da primenjuju higijenske i preventivne mere.

3.6. Energija

Vlada je posebnu pažnju posvetila energetskom sektoru, pri čemu je potpisana ugovor o nastavku pružanja usluga skladištenja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na period od šest meseci, kao i o uslugama skladištenja vode.

- Počele su pripreme za reviziju energetske strategije. Osnovana je Radna grupa koja će pregledati ovaj dokument. Nastavljene su i aktivnosti na izradi Integriranog energetskog i klimatskog plana na osnovu preporuka Ministarskog saveta Energetske zajednice.
- Nakon odobrenja granta putem platforme IOZB u vrednosti od 0,65 miliona evra, konsultantska usluga za izradu projektnog zadatka bila je za sprovođenje Zajedničke studije izvodljivosti za gasovod Severna Makedonija-Kosovo, nacrt projektnog zadatka je pripremljen, konsultantske usluge su sprovedene putem IOZB platforme koje su prošle konsultacije sa zainteresovanim stranama radi komentara i eventualnih dodataka istim. Takođe, u okviru neophodnih priprema za Master plan za distribuciju prirodnog gasa na Kosovu (Studija), sprovodi se aktivnost koja je u fazi odabira konsultantskih usluga putem IOZB platforme o pripremi projektnog zadatka i sprovodi se kontinuirano u skladu sa zahtevima kojima se oni bave.
- Potpisana je sporazum između KFW-a i GOPA infra & Albarchitect za energetsku reviziju, izradu i dizajn 15 objekata (škola). Očekuje se da će se tenderske procedure održati u oktobru 2020. godine za sprovođenje mera EE-a u 15 škola sledećih opština: Priština, Gnjilane, Uroševac i Đakovica, gde će ukupna vrednost projekat iznositi 7,5 miliona evra.

- Platforma za praćenje i verifikaciju (PPV) u oblasti EE-a je operacionalizovana, a obuke su održane u 38 opština.
- Izradom Nacionalnog akcionog plana za energetsku efikasnost, ovaj dokument je prošao sve administrativne postupke i čeka da ga odobri Vlada.
- Fond za energetska efikasnosti Kosova je operacionalizovan potpisivanjem dva sporazuma između KAAE i FEEK-a. Ti paketi usluga su osigurali dodatni grant u iznosu od 9,6 miliona evra od EU, 5 miliona od Svetske banke i 2 miliona od Vlade, i trenutno FEEK ima na raspolaganju 17 miliona evra. Opštine će ostvariti koristi od sprovođenja mera EE-a u zdravstvenim i obrazovnim ustanovama.
- Reaktivacijom MCC projekta je u prvoj fazi odabранo 900 kuća, započeće postupak objavljanje tendera i 2500 kuća i 25 višespratnica (domaćinstava) će ostvariti koristi od sprovođenja mera EE-a.
- Sprovođenje mera Energetske efikasnosti u javnim zgradama- aktivnosti su u toku i mere energetske efikasnosti se provode u 27 škola u ugovorenoj vrednosti od oko 1.670.167 € od strane BRK-a.
- Izrada i završetak podzakonskog okvira za Energetsku efikasnost (podzakonski akti koji proizilaze iz zakona br. 06/L-079 o EE-u):
  - *Uredba (MEZTIPSI) br. 05/2020 o sistemu dobavljača energetskih usluga i minimalnim kriterijumima za energetsku reviziju, odobrena 09.06.2020. godine*
  - *Administrativno uputstvo (MEŽS) br. 04/2020 o potencijalu efikasnosti u grejanju i hlađenju, usvojeno 14.08.2020. godine*
  - *Administrativno uputstvo (MEŽS) br. 03/2020 u vezi zahteva o energetskoj efikasnosti za kupovinu proizvoda, usluga i zgrada od strane institucije na centralnom nivou, usvojeno 11.08.2020. godine*
- Potписан je sporazum između KAAE i FEEK-a, čiji je cilj da FEEK upravlja iznosom od 5 miliona evra, u procesu sprovođenja opštinskih akcionih planova za EE.
- Odobren je Godišnji plan upravljanja mineralnim resursima, u okviru praćenja napretka Programa za sprovođenje Strategije rудarstva za period 2018-2020 za 2020. godinu.
- Usvojeno je Administrativno uputstvo o poštanskim markama.

Pripremljeni su kriterijumi za finansiranje projekata iz Programa za razvoj socijalno-ekonomiske infrastrukture i međuopštinske saradnje, a pokrenut je i fonda za finansiranje projekata u iznosu od 573.347,00 €. Na osnovu odluke Vlade da odobri plan za sprovođenje Programa ekonomskog oporavka „Podrška opštinama na Kosovu za upravljanje situacijom izazvanom pandemijom u iznosu od 10.000.000,00 €“, MPL je pripremio kriterijume za finansijsku podršku za opštine na Kosovu za upravljanje situacijom izazvanom pandemijom virusa COVID-19.

- U saradnji sa Kancelarijom EU na Kosovu, MPL je pripremio listu od 97 nacrti predloga za identifikovanje potreba mogućnosti podrške opština u poboljšanju opštinske infrastrukture za „Pristupačnost za osobe sa invaliditetom i smanjene pokretljivosti u javnim objektima na lokalnom nivou“. Takođe, na zahtev KP-a, pripremljeni su predlozi za projekcije investicija u infrastrukturne projekte na lokalnom nivou za petogodišnji period 2021-2025 u iznosu od 58.388.098,23 €.

3.7. Sektor informaciono-komunikacione tehnologije (IKT)

Što se tiče osnivanja Centra za digitalnu izvrsnost u Parku inovacija i obuke (ITP) u Prizrenu, nakon potpisivanja ugovora sa ekonomskim operatorom (EO) za sprovodenje projekta za osnivanje CDE-a u ITP u Prizrenu, EO je krajem juna i početkom jula realizovao prve dve faze isporuke opreme (2 x 3D štampača i 1 x 3D skener i 2 x srodnog softvera).

U tom periodu su objavljena tri poziva za podnošenje prijave prema šemi granta za finansiranje digitalne infrastrukture. Do sada je potpisano 16 Ugovora o dodeli granta koji će obuhvatiti 47 sela sa fiksnom širokopojasnom infrastrukturom, a takođe će povezati javne ustanove (škole, ambulante) u ovim područjima sa besplatnim internetom, najmanje 5 godina.

Na polju preduzetništva i inovacija završen je treći deo projekta „Obnova inovacionog centra i preduzetništva na UP-u“.

3.8. Upravljanje javnim preduzećima

Vlada Republike Kosovo preduzela je mere za poboljšanje nadzora nad ostvarivanjem prava akcionara u Centralnim javnim preduzećima, posebno razrešenjima i imenovanjima privremenih Odbora direktora, kako sledi:

- *JP Hidroregjioni Jugor A.D.;*
- *KRU Prishtina A.D.;*
- *NPH Ibërlepenci A.D.;*
- *JP KEK A.D.*
- *Imenovanje Privremenog odbora direktora u J.P „Telekomi i Kosovës“ A.D., nakon ostavke prethodnog Privremenog odbora).*

Takođe, na inicijativu Ministarstva ekonomije i zaštite životne sredine, Vlada Republike Kosovo otvorila je konkurse za izbor Stalnih odbora u 10 JP-ova, gde su imenovani privremeni Odbori direktora. Ovaj postupak provodi Kancelarija premijera, posebno Komisija za preporuke koju imenuje stalni sekretar KP-a za Centralna javna preduzeća, kako sledi:

1. *JP “Telekomi i Kosovës” A.D.;*
2. *JP “Posta e Kosovës” A.D.;*
3. *JP “Trepça” A.D.;*
4. *JP “KEK” A.D.;*
5. *NPH “Ibër Lepenc” A.D.;*
6. *JP “Infrakos” A.D.;*
7. *JP “Hidroregjioni Jugor” A.D.;*

8. RWC "Prishtina" A.D.;
  9. RWC "Gjakova" A.D.;
  10. RWC "Mitrovica" A.D.
-

Obaveze koje proizilaze iz mere 4 hitnog paketa ispunjene su u ovom 100-dnevnom izveštajnom periodu u iznosu od oko 13.799.700 evra, a očekuje se da će 1.200.300 evra biti prebačeno tokom meseca septembra.

Što se tiče podrške JP-ova iz budžeta Republike Kosovo, JP Trepča A.D. za realizaciju projekta - Otvaranje novih radionica na horizontima X-XI Rudnik "TREPČA" Stanerg, sredstva su mu prebačena na osnovu zahteva JP Trepča A.D. u iznosu od 26,830 €.

Za Program podrške za vodosnabdevanje i kanalizaciju u ruralnim područjima- Faza VI (RWSSP-VI) koji finansiraju švajcarska vlada (SDC) i vlada Kosova (tekući projekat), u Zakonu o budžetu za 2020. godinu, dodeljena su sredstva u iznosu od 3.000.000,00 €. Za ovaj izveštajni period je CDI podneo zahtev za prenos sredstava u iznosu od 1.500.000,00 €, za koja se očekuje da će biti prebačena tokom meseca septembra.

3.9. Koordinacija razvojne pomoći

U okviru Programa IPA 2021 i 2022, u saradnji sa Kancelarijom EU-a, razmotreni su za dalju obradu nacrt predlozi koji obuhvataju vrednost od oko 112 miliona €.

IPA 2021:

- *Dekomisioniranje TE Kosova A (oko 50 miliona evra).*
  - *Izgradnja deponije za opasan otpad (12 miliona evra, preneto iz IPA II);*
  - *Postrojenja za preradu otpadnih voda u TE Kosova B (8 miliona evra).*
  - *Podrška za Kompaniju za upravljanje deponijama na Kosovu (2 miliona evra).*
  - *Dizajn – Podrška EU-a za čišćenje vazduha na Kosovu, Faza 3 (2 miliona evra).*
-

IPA 2022:

- *Izgradnja fotonaponskog postrojenja (15 miliona evra).*
  - *Kanalizacioni sistem i atmosferske vode u Prištini (20 miliona evra);*
  - *Podrška za fond energetske efikasnosti – u stambenim zgradama (3 miliona evra).*
-

Izrađen je šestomesečni izveštaj za ispunjenje obaveza opština iz Evropske agende, pri čemu opštine su uspele da ispune 59% obaveza koje spadaju pod odgovornost implementacije lokalne samouprave.

3.10. Poboljšanje stanja životne sredine

Radi povećanja transparentnosti vezano za ova pitanja, objavljen je godišnji izveštaj o stanju vazduha na Kosovu za 2019. godinu, kao i pripremljen je nacrt izveštaja o stanju voda na Kosovu za vremenski period 2015-2020. Takođe, završen je i biće prosleđene na dalje razmatranje u Vladi Kosova nacrt Godišnjeg izveštaja o stanju životne sredine na Kosovu 2018-2019. U okviru projekta koji sprovodi Korporacija milenijumskih izazova - MCC (Millenium Challenge Corporation), pripremljen je prvi nacrt inventara izvora emisija u vazduhu. Takođe, pripremljena je tehnička specifikacija i ugovoren je ekonomski operater za realizaciju projekta „Unapređenje i automatizacija postojeće meteorološke mreže“, kroz koji će biti instalirano 5 meteoroloških stanica za automatsko merenje i prenos podataka u realnom vremenu.

Završena je priprema hidrometeorološkog godišnjaka za 2019. godinu, koji je objavljen na veb stranici HMIK-a. HMIK je kreirao finalni nacrt za „Portal za kvalitet vazduha na Kosovu“ i početni nacrt aplikacije za pametne telefone (iOS i Android) kroz koje se radi vizuelizacija podataka u informisanje građana o kvalitetu vazduha na Kosovu. U okviru programa saradnje sa Agencijom za životnu sredinu Evrope, realizovano je izveštavanje o zaštićenim zonama, o emisijama u vazduhu, o inventaru gasova staklene bašte i o postrojenjima sa velikim sagorevanjem.

Finalizovan je Izveštaj o preliminarnoj proceni rizika od poplava u rečnim slivovima Kosova. Štaviše, postignut je sporazum i o finansiranju projekta „Podsticanje i iskorišćavanje mogućnosti za program bezbednosti voda“, između Kosova i Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA).

U funkciji poboljšanja sfere otpada, nacrt strategije o integrисаном upravljanju otpadom u Republici Kosovo 2020-2029, dostavljen je za dobijanje finansijskog mišljenja u Ministarstvu finansija. Procena i godišnji izveštaj o upravljanju opštinskim otpadom i ilegalnim deponijama u svim kosovskim opštinama za 2019. godinu je finalizovana. Finalizovana je i izgradnja postrojenja za razdvajanje i reciklažu opštinskog otpada u opštini Mitrovica, projekat u vrednosti od 3 miliona evra.

U okviru razvoja Informacionog sistema životne sredine, finalizovana je i tehnička priprema geo baze podataka i popunjeni su podaci o zaštićenim prirodnim zonama, podaci o površinskim vodama, podaci o ambijentalnim hot-spotovima i drugi ambijentalni podaci. Takođe je pripremljen nacrt baze podataka o opasnom industrijskom otpadu i hemikalijama i prikupljeni su podaci za popunjavanje ove baze podataka.

U okviru aktivnosti za praćenje stanje u zaštićenim zonama i biodiverziteta, nastavljeno je praćenje faune putem kamera zamki u dva nacionalna parka „Šar“ i „Prokletije“, gde je evidentiran značajan broj retkih vrsta divljih životinja. Pripremljena je i baza podataka o biodiverzitetu, a završen je i projekat za obeležavanje striktnih rezervata prirode (postavljanje informativnih tabli).

Što se tiče uticaja korisnika rudničkih resursa (kamenoloma) na životnu sredinu, pripremljena je procena stanja, identifikovani su glavni problemi i date su odgovarajuće preporuke o poboljšanju stanja.

3.11. Jačanje prostornog planiranja, izgradnje i stanovanja

Nastavljeno je sa popunjavanjem Prostornog plana za nacionalni park „Prokletije“, na osnovu poslednjih zahteva dobijenih od opština učesnica i zajednice sela unutar parka. Takođe, u procesu je i konačna konsolidacija nacrta Zonske mape Kosova, kao i pokretanje ponovnog početka sa radom Komisije za procenu Izveštaja o SPŽS-u dokumentu, koji predstavlja konačni postupak za završetak procesa izrade Zonske mape Kosova. Što se tiče Prostornog plana za Nacionalni par „Šar“, u procesu je procena sprovodljivosti postojećeg PP, nakon kojeg će biti doneta odluka o izradi ili reviziji PPNP „Šar“.

Što se tiče sfere izgradnje, doneta je odluka o produženju roka za prijem aplikacija za tretiranje bespravno izgrađenih objekata za još 12 meseci. Finalizovana je aplikacija za registraciju predmeta za legalizaciju na opštinskom nivou, kao i izrađen je priručnik za upotrebu aplikacije za registraciju predmeta za legalizaciju na opštinskom nivou.

Poboljšanje stanja u oblasti katastra, upravljanja zemljištem i eksproprijacije

Tokom ovog perioda, u okviru započetih reformi u cilju objedinjavanja i pojašnjenja procedura za registraciju imovine u katastru, objavljena su sledeća profesionalna dokumenta:

- *Radni okvir br. AKK 2020/01 o merenju, uspostavljanje i registraciju katastarskih jedinica; Priručnik o rekonstrukciji katastarskih informacija;*
- *Priručnik o katastru zgrada i Uputstvo o postupcima za registraciju nepokretnе imovine u katastar.*
- *Završeno je revidiranje aktivnosti projekta za registraciju nepokretnе imovine i geoprostorne infrastrukture (REGIP), nakon ratifikacije od strane Skupštine Republike Kosova.*
- *Izrađen je modul za automatsku registraciju hipoteke putem Sistema za katastarske informacije za zemljište na Kosovu (SIKTK), za potrebe finansijskih institucija.*
- *Kapitalizovana je saradnja između KKA i Pošte Kosova postavljanjem poštanskih zona u sistemu adresa.*
- *Razvijena je Veb-usluga izgrađena u katastarskom informacionom sistemu KKA, koji pruža katastarske podatke o proceni poreza na imovinu.*
- *Razvijena je i sloj COVID-19 u grafičkom sistemu podataka i ažuriran je na dnevnim osnovama.*

Što se tiče oblasti eksproprijacije, usvojena je 4 odluka za razmatranje zahteva, kao i 4 preliminarnih odluka o eksproprijaciji. Tokom ovog perioda obrađeno je za naknadu imovine ukupno 138 predmeta sa 224 izveštaja u finansijskoj vrednosti od 6,330,944.00 evra.

U procesu nevoljnog premeštanja, usvojen je u načelu Akcioni plan za premeštanje (APP) jednog dela sela Hade, Palaj, Sibovac, Šipitula i Lešković, u površini od 129 ha.

Inspepciono nadgledanje

U okviru zaštite prirodnih resursa u Nacionalnim parkovima, u saradnji sa Državnim tužilaštvom pripremljeni su i podneti u osnovom tužilaštvu 50 krivičnih prijava.

4. Nezavisno i efikasno pravosuđe

Nastala situacija zbog pandemije COVID-19 uticala je i u oblasti pravosuđa, obzirom da jedan broj predviđenih aktivnosti za ovaj period nije bilo moguće realizovati. Ipak, Ministarstvo pravde u skladu i sa Agendom evropskih reformi (ERA), gde su identifikovani prioritetne aktivnosti koje treba preduzeti za što bolje i šire korišćenje aktivnosti koje pruža Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između EU i Republike Kosovo (SSP), nakon prioritizacije specifičnih aktivnosti za sprovođenje njenih obaveza, završila je sa revizijom određenog broja zakonskih akata, kao i izradom podzakonskih akata i novih politika.

Zakonodavstvo i sprovodljivost

Počela je zakonodavna reforma kroz reviziju i izradu Nacrta zakona, nacrta zakonika i Koncept dokumenata u različitim oblastima pravosuđa.

Tokom ovog perioda je usvojen Nacrt građanskog zakonika od strane Vlade Republike Kosovo koji, između ostalog, ima za cilj regulisanje i usklađivanje zakonskih odredaba građanskog prava, uključujući Zakon o obligacionim odnosima (ugovora i drugih obaveza od prouzrokovanja štete, neosnovano obogaćenje itd), Zakon o svojini i drugim

pravnim stvarima, kao i Zakon o porodici i Zakon o nasleđivanju.

Takođe, posebna pažnja je posvećena svojinskim pravima, pri čemu je Vlada izradila i usvojila tri nacrta zakona iz ove oblasti: Nacrt zakona o građevinskom zemljištu, Nacrt zakona o imovinskim pravima stranih državljanina i Nacrt zakona o javnoj imovini.

Dalje, Ministarstvo pravde je izradilo i Nacrt zakona o međunarodnom privatnom pravu. Ovaj Nacrt zakona sadrži pravila o određivanju nadležnog prava u javno-privatnim odnosima sa međunarodnim elementima, pravila o nadležnosti sudova i drugih organa za razmatranje tih odnosa i pravila o postupku, kao i pravila o priznavanju i izvršenju stranih sudskeh odluka i odluka ostalih organa stranih država.

Takođe, tokom ovog perioda završena je ex-post procena Zakona br. 05/L-019 o narodnom advokatu (Ombudsmana) i isti je prosleđen na dalje postupanje u KP.

Što se tiče podzakonskih akata, izrađeno je Administrativno uputstvo br. 02/20201 o pravnoj zaštiti potencijalni optuženih osoba za navodne zločine u sudskim procesima pred specijalizovanim većima; Administrativno uputstvo br. 03/20201 o potrebnoj finansijskoj podršci članovima uže porodice potencijalno optuženih osoba za navodne zločine u sudskim

procesima pred specijalizovanim većima, za troškove povezane sa njihovim putovanjima kada se sudska postupak odvija van Kosova; kao i Administrativno uputstvo br. 04/20201 o naknadi licima optužena za navodne zločine u sudsakom procesima pred specijalizovanim većima, oslobođeni pravosnažnom odlukom. Takođe, odobren je Koncept dokument o naknadi štete žrtvama zločina. Putem ovog koncepta dokumenta napravljena je temeljna analiza sadašnjeg programa i zakonodavnog okvira na Kosovu koji reguliše ovu oblast. Usvojene su dve uredbe (1. Uredba o sistemu upravljanja opštinskim učinkom i šemi grantova za opštinski učinak; 2. Uredba o utvrđivanju postupaka za davanje na korišćenje i razmeni nepokretne imovine opštine), Administrativno uputstvo (AU o transparentnosti u opština). U toku izrade su takođe i 3 administrativna uputstva koja se odnose na: stalne odbore u opština, imenovanje zamenika gradonačelnika u opština i sekretarijate skupština opština.

4.1. Unapređenje i jačanje pravosudnih institucija

U cilju unapređenja i jačanja pravosudnih institucija, tokom ovog perioda započela je treća faza Funkcionalnog pregleda sektora vladavine prava (FPSVP), koji predviđa izradu Nacrtu sektorske strategije za vladavinu zakona. Ovaj nacrt strategije, koji kruniše proces FPSVP, ima za cilj poboljšanje institucionalne i zakonodavne strukture na četiri osnovna stuba sektora pravde: pravosuđe, krivično pravosuđe, pristup pravdi i antikorupcija. Ministarstvo pravde radi na izradi četiri poglavila strategije i paralelno je započela i izradu akcionog plana.

Veoma važan je proces vetinga u sektoru pravosuđa. U vezi sa ovim prioritetom koji proizilazi iz Funkcionalnog pregleda sektora vladavine prava, Vlada Republike Kosovo je odlučila da osnuje radnu grupu za izradu modaliteta i scenarija za reformu pravosudnog sistema, u cilju povećanja odgovornosti. Grupu čine sve zainteresovane strane u pravosuđu, predstavnici organizacija civilnog društva, mehanizama bezbednosti i strateški partneri.

Pored toga, Vlada je preduzela radnje i u sledećim oblastima:

Korektivna služba Kosova (KSK): uspela je stavi u funkciju Centar za procenu i klasifikaciju zatvorenika, Obaveštajnu jedinicu i Ekonomsku jedinicu u okviru KSK-a. Sva tri su funkcionalizovana samo kao pilot projekti, uzimajući u obzir nacrte zakona, koji će predstavljati osnovu za njihovo delovanje, Nacrt zakona o izvršenju krivičnih sankcija i Nacrt zakona o korektivnoj službi su u toku izrade. Pored toga, KSK je tokom ovog perioda izradila i godišnje planove obuke za tretiranje zatvorenika, koji su već počeli da se sprovode u korektivnim institucijama. Između ostalog, KSK je započela i sprovođenje individualnih programa rehabilitacije za specifičnu kategoriju stranih ratnih zatvorenika u KC u Dubravi i u Zatvoru visoke bezbednosti.

Inspektorat MP za KSK sprovodio je periodične inspekcije prema planiranoj dinamici. Tokom ovog perioda izvršena su inspekcija dva slučaja samoubistva, identifikacijom kršenja i istovremeno date su odgovarajuće preporuke.

Probaciona služba Kosova je izradila Program za izvršenje mera raznolikosti i Radni priručnik za što potpuniju primenu ovih mera. Oba dokumenta su sada deo svakodnevnog rada probacione službe. Takođe, u cilju jačanja kapaciteta PSK-a da nadgleda alternativne mere i kazne (AMK),

tokom izveštajnog perioda, izrađeni su materijali za obuku za potrebe službenika, koji ciljaju najbolju primenu mera raznolikosti i kazne.

Agencija za upravljanje zaplenjenom i oduzetom imovinom izvršila je ukupno 52 odluke poslate od nadležnih sudova za upravljanje zaplenjenom ili oduzetom imovinom. Od ovih odluka, 38 odluka je za zaplenu (približna vrednost oko 747.004,62 evra); 6 odluka o oduzimanju (približna vrednost oko 6.425,11 evra); 8 odluke za povraćaj imovine (približna vrednost oko 503.455,91 evra). Takođe, od dve aukcije ostvareni su prihodi u iznosu od 16.182,00 evra.

Institut za sudske medicinu

U cilju funkcionisanja ISM, usvojena je Uredba br. 01/20201 o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Instituta za sudske medicinu. Takođe, ponovnim aktiviranjem IPA projekta u julu 2020. godine započeta je i izrada analize nedostataka i procena potreba za obukom osoblja.

Slobodne pravne profesije

Tokom ovog perioda izrađen je nacrt Administrativnog uputstva o naknadama

za javne beležnike gde se utvrđuju naknade za rad javnih beležnika, kao i Administrativnog uputstva o tarifama za posrednike, koje se očekuju da će uskoro biti potpisane.

Državno pravobranilaštvo

Tokom ovog perioda, Ministarstvo pravde je izradilo Nacrt zakona o državnom pravobranilaštvu, čiji je cilj utvrđivanje načina funkcionisanja državnog pravobranilaštva Republike Kosovo, sa ciljem što efikasnije i transparentnije zastupanje u sudske, upravne i arbitražne postupcima.

4.2. Međunarodna pravna saradnja

U cilju povećanja i unapređenja međunarodne pravne saradnje, Vlada Republike Kosovo je takođe odobrila još tri nacrtak zakona koje sponzoriše Ministarstvo pravde, Nacrt zakona o izmeni i dopuni Zakona br. 04/L-213 o međunarodnoj pravnoj saradnji u krivičnim pitanjima, sa ciljem oticanja nedostataka koji dovedu do značajnih problema i neefikasnosti u vezi sa postupcima ekstradicije, premeštanja osuđenih lica i uzajamne pravne pomoći, kao rezultat odredbi koje izazivaju nepotrebna opterećenja i nepotpune odredbe, Nacrt zakona o ratifikaciji sporazuma između Vlade Republike Kosovo i Vlade Republike Italije o premeštanju osuđenih lica, čiji je cilj oticanje svih nedostataka, praznina utvrđene od nadležnih institucija u oblasti premeštanja osuđenih lica, i Nacrt zakona o međunarodnom privatnom pravu, koji sadrži pravila za utvrđivanje nadležnog prava na pravno-privatne odnose sa međunarodnim elementom, pravila o nadležnosti sudova i drugih organa za razmatranje tih odnosa i pravila postupka, kao i pravila za priznavanje i izvršenje stranih sudske odluka i odluka drugih organa stranih država. Takođe, Nacrt zakona o međunarodnoj pravnoj saradnji u građanskim stvarima je u završnoj fazi i uskoro se očekuje da će biti poslat Vladi na usvajanje.

5. Spoljna politika, EU integracije i dijalog sa Srbijom

Spoljna politika Kosova bila je usmerena na izgradnju, održavanje i produbljivanje odnosa sa strateškim partnerima i sa drugim zemljama.

5.1. Inostrana politika

Politički prioriteti

Pošto je produbljivanje bilateralnih odnosa prioritet vlade, održani su sastanci, telefonski pozivi, kao i kurtoazne video konferencije sa velikim brojem homologa i rezidentnih i nerezidentnih ambasadora u Republici Kosovo, na kojima su obrađeni bilateralni odnosi i mogućnosti za produbljivanje odnosa. Tokom ovog perioda, Kosovo je predsedavalo sastankom ministara inostranih poslova SEECP-a i učestvovalo u završnoj aktivnosti predsedavanja

Republike Kosovo Predsedništva MARRI. Takođe je učestvovao na 110. zasedanju Stalnog saveta Frankofonije.

U cilju produbljivanja odnosa između Republike Kosovo i NATO-a, održani su sastanci sa zamjenikom generalnog sekretara NATO-a g. Mircea Geoana sa stalnom predstavnicom Ujedinjenog Kraljevstva pri NATO g. Sarah MacIntosh, sa stalnom predstavnicom SAD-a pri NATO-u, gospođom Kay Bailey Hutchinson kao i stalnom predstavnicom SAD-a pri NATO-u, gospođom Kay Bailey Hutchinson.

U cilju unapređenja Republike Kosovo, u međunarodnoj areni, do 26.09.2020, ministar spoljnih poslova i dijaspore održao je 68 (šezdeset osam) fizičkih sastanaka; 23 (dvadeset tri) telefonska razgovora i 17 (sedamnaest) video konferencija.

Posebna pažnja posvećena je i razvoju odnosa sa SAD-om kroz sastanke i sa nosiocima državnih titula i sa predstavnicima kosovske zajednice u SAD-a. Ovi sastanci uključuju: sastanak sa članom Saveta zajednice Njujorka g. Mark Gjonaj; sastanak sa zamjenikom predsednika „Heritage Foundation“ g. James Carafano u Vašingtonu; Sastanak sa zamjenikom pomoćnika američkog sekretara Matthev Palmer u Vašingtonu; sastanak sa visokim direktorom Saveta za nacionalnu bezbednost i gđom. Amanda B. Ahlers - direktorkom evropskih poslova u američkom Savetu za nacionalnu bezbednost; i sastanak sa pomoćnicom sekretara za obrazovanje i kulturu u Stejt departmenetu, gđom. Marie Royce.

Tokom ovog perioda došlo je i do brojnih odvijanja u pokretanju postupaka za sklapanje međunarodnih sporazuma. Vredi spomenuti i: Saglasnost za potpisivanje Memoranduma RKS - Veliko vojvodstvo Luksemburga; Saglasnost za potpisivanje Memoranduma između MZ-a i QATAR Charity; Ovlašćenje za delegiranje nadležnosti kod g. Ilir Dugolli, ambasadora Republike Kosovo u Ankari, za potpisivanje Sporazuma o „Donaciji u oblasti zdravstva“ između Vlade Republike Kosovo i Vlade Republike Turske; Nacrt ovlašćenja za potpisivanje Sporazuma o „Eliminaciji dvostrukog oporezivanja što se tiče poreza na dohodak i sprečavanju utaje i izbegavanja poreza“ između Republike Kosovo koju zastupa Ministarstvo finansija i transfera i Kraljevine Holandije; Saglasnost za potpisivanje Sporazuma u vezi projekta Pristupačno i kvalitetno zdravlje (PKZ) Faza II, između Republike Kosovo koju zastupa Ministarstvo zdravlja i Švajcarske Konfederacije koju zastupa Švajcarska agencija za razvoj i saradnju, kao međuinstitucionalni sporazum; Ovlašćenje za ambasadora Republike Kosovo u Portugaliji za potpisivanje Sporazuma o „eliminisanja dvostrukog oporezivanja između Kosova i Portugalije“; između ostalog.

Funkcionalni prioriteti

U cilju reorganizacije MIPD-a i diplomatske inostrane službe, preduzeto je nekoliko akcija. Prvo je odlučeno da se vrate diplomate i ambasadori koji su završili svoj mandat. Sa druge strane, otvoren je konkurs za službenike Konzularnih misija i doneta je odluka o imenovanju službenika MIPD-a koji će služiti u Diplomatsko-konzularnoj misiji.

5.2. Integracija u EU

Što se tiče reformskog dijaloga sa EU-om kroz zajedničke strukture za stabilizaciju i pridruživanje EU-a i Kosova za sprovođenje SSP-a, tokom izveštajnog perioda održani su sastanci četvrtog kruga tri pododbora i nastavljeno je praćenje sprovođenja zaključaka sastanaka trećeg kruga. Takođe je dogovoren Kalendar petog kruga ovih struktura sa Evropskom komisijom.

Što se tiče okvira politika za sprovođenje SSP-a, Vlada je 17. jula 2020. godine usvojila Nacionalni program za sprovođenje SSP-a (NPSSSP), 2020-2024, i poslat je Skupštini za konačno usvajanje.

Krajem juna, pripremljeno je i dostavljeno dodatno ažuriranje doprinosa institucija Republike Kosovo (sa dešavanjima u periodu od 1. aprila do 15. juna 2020. godine), za Izveštaj Evropske komisije o Kosovu - 2020.

Što se tiče približavanja domaćeg zakonodavstva sa *acquis*-om EU-a, rađeno je na digitalizaciji ovog procesa. Relevantne jedinice vladine pravne službe izradile su specifičnosti digitalne platforme. Tokom ovog perioda izdato je 61 mišljenja o usklađenosti *acquis*-om EU-a: za 39 nacrta zakona i 22 nacrta podzakonskih akata. Što se tiče koordinacije prevoda *acquis*-a EU-a na službene jezike Kosova, DPEU/KP, u saradnji sa Direkcijom EU-a u Ministarstvu za Evropu i inostrane poslove Albanije, izradili su godišnji kalendar za 2020. godinu za prevođenje i sertifikaciju *acquis*-a EU-a na albanskom jeziku.

Što se tiče liberalizacije viza, Evropskoj komisiji su mesečno dostavljeni ažurirani izveštaji o sprovodenju najnovijih kriterijuma za rešavanje slučajeva korupcije i organizovanog kriminala na visokom nivou.

Što se tiče pomoći EU-a, tokom izveštajnog perioda finalizovani su finansijski sporazumi za program IPA 2019, drugi deo i IPA 2020, gde će ukupna sredstva dobijena od EU iznositi 138 miliona evra, što će se sprovesti kao projekti i u obliku grantova za budžet zemlje.

Dalje, sektorske isplate budžetske podrške su izvršene u okviru IPA 2016 i IPA 2017, gde je Kosovo imalo koristi, kao nagrade za postizanje pokazatelja sektorske budžetske podrške za reformu javne uprave i upravljanje javnim finansijama, isplate u iznosu od 10 miliona evra, kao direktni doprinos budžetu države.

5.3. Dijalog sa Srbijom

U skladu sa ustavnim mandatom, kao i obavezama za potpunu transparentnost procesa dijaloga između Kosova i Srbije, premijer Kosova je redovno izveštavao Skupštini Kosova u vezi sa procesom dijaloga, kao i sporazumom postignutim u Vašingtonu. 4. septembra 2020. godine.

Kao demokratska zemlja, sa jasnom evro-atlantskom i prirodnom orijentacijom, Kosovo ima obavezu da napreduje ka tim integracijama. To podrazumeva potrebu i obavezu normalizacije naših odnosa sa susednim zemljama.

Vlada Republike Kosovo, vodič za proces dijaloga, za postizanje konačnog sporazuma, koji bi trebalo da kulminira uzajamnim priznavanjem dve države, ima platformu principa i ciljeva.

Principi na kojima će se zasnivati sporazum imaju svoj izvor u Ustavu Kosova. Ovi principi garantuju da:

-
1. *Teritorijalni integritet Republike Kosovo se ne može pregovarati, i posledično je nepovrediv od bilo kakvih napora koji mogu proizaći iz bilo kojih faktora u procesu dijaloga.*
  2. *Ne može se uticati na ustavnu organizaciju Republike Kosovo i njen jedinstveni sistem, jer kao takav garantuje demokratsko funkcionisanje vlasti, jednakost u zastupanju i štiti princip građanske države, a ne etničke.*
  3. *Sporazum sa Srbijom će biti u potpunosti u duhu Ustava, jer je Ustav Republike Kosovo jedini instrument koji daje legitimitet takvom sporazumu.*
-

Poštovanje ovih principa pruža nam proces dijaloga sa jasnim ciljevima, a to su:

-
1. *Mirovni sporazum između Kosova i Srbije treba da rezultira uzajamnim priznavanjem,*
  2. *Sporazum treba da sadrži obavezu EU-a da zaključi priznavanje Kosova od pet zemalja koje nas do sada nisu priznale,*
  3. *Ukidanje Rezolucije 1244 i članstvo Kosova u OUN,*

-
- 4. Članstvo u drugim međunarodnim organizacijama,*
  - 5. Jasno otvaranje evropske perspektive za Kosovo,*
  - 6. Adresiranje svih otvorenih pitanja između dve zemlje, jer nijedna normalizacija ne može da dođe ako se ne uspostavi pravda.*
-

Na osnovu ovih principa i ciljeva, Vlada Republike Kosovo je, posle skoro dve godine, nastavila proces dijaloga sa Srbijom. Ovo nije tehnički dijalog, već dijalog za konačni sporazum o uzajamnom priznavanju i normalizaciji odnosa dve zemlje.

Ovaj proces dijaloga za sporazum o uzajamnom priznavanju započeo je 10. jula, kada je pod organizacijom predsednika Francuske, Emanuel Macron i kancelarka Nemačke Angela Merkel, održan Pariški samit. Obe strane smo iznele naše stavove. Dok, organizatori samita dali su jasne poruke da je dijalog vremenski ograničen i da je za konačni sporazum za potpunu normalizaciju, što znači uzajamno priznavanje. Na osnovu ovih jasnih stavova, prva video konferencija između dve strane održana je 12. jula 2020. godine. Dok, 16. jula i 7. septembra, u Briselu su održani sastanci na visokom nivou. Između ovih datuma održano je nekoliko sastanaka koordinatora za dijalog.

Ozbiljan pristup Vlade Kosova u ovom procesu uticao je da se SAD snažno angažuju i preuzmu aktivnu ulogu. U toj funkciji, 3. i 4. septembra, pozvani smo u Belu kuću na dijalog o normalizaciji ekonomskih odnosa. Ovi razgovori kulminirali su 4. septembra, kada smo u prisustvu predsednika Trampa potpisali sporazum obavezivanja za ekonomsku normalizaciju između dve države.

Ovaj sporazum u svom sadržaju ima 16 tačaka koje uključuju: velike infrastrukturne projekte, funkcionalnost graničnog prelaza u Merdaru, spremnost za ulazak u minishengen zoni, priznavanje diploma i sertifikata, studiju izvodljivosti Departamenta za energiju SAD-a za korišćenje vode jezera Ujman, uzajamno priznavanja sa državom Izraela, kao i druge tačke. Sada je novi međunarodni zamah u odnosima EU i SAD, koji ima za cilj stvaranje konačne normalizacije i mirovnog projekta, kroz priznavanje između Kosova i Srbije. Ali, sam po sebi ovaj zamah ne bi proizveo ovaj sporazum bez aktivne uloge Vlade Kosova, pokazujući ozbiljnost i pragmatičnost, zasnovanu na jasnim principima. Ovu podršku partnera za Kosovo nije bilo lako postići, nakon što su godinama ozbiljno narušeni odnosi sa njima.

Ovim projektima Kosovo postaje centar ekonomskih aktivnosti u regionu i šire u pogledu drumskog i železničkog saobraćaja. Ovu važnu ulogu Kosovu osiguravaju njeni prijatelji, koji podržavaju ovu Vladu sa jasnom vizijom, uz građansko i normalno upravljanje, koje promoviše tržišnu ekonomiju i evropske vrednosti.

Priznanje od države Izraela predstavlja veliku diplomatsku pobedu Kosova. Ovo priznanje prekinulo je nekoliko godina blokade nedostatka novih priznanja za Kosovo. Ovo priznanje je promenilo putanju jačanja našeg međunarodnog subjektiviteta.

6. Obrazovanje i nauka

Iako je bilo vreme pandemije, MON je uspeo da uspešno završi školsku/akademsku 2019/2020. Godinu, kao i izvršilo je pripreme za početak 2020/2021. godine, u skladu sa aktuelnim okolnostima.

6.1. Pred-univerzitsko obrazovanje

Tokom ovog vremena izrađen je plan za početak školske 2020/2021. godine u okolnostima stvorenim COVID-19, u kom slučaju su pripremljena tri scenarija za realizaciju nastavnog procesa na svim nivoima pred-univerzitskog obrazovanja (uključujući obrazovanje i stručno osposobljavanje i obrazovanje dece/učenika sa posebnim potrebama), u skladu sa uslovima/okolnostima koje postoje u odgovarajućim školama.

Izrađen je plan e-učenja za pripremu i omogućavanje učenja na daljinu za školsku 2020-2021 godinu za sve učenike obaveznog obrazovanja na Kosovu (razredi 1-9 za oko 230 hiljada učenika). Ovaj plan obuhvata važne aspekte, kao što su: neposredne pripremne aktivnosti koje je preduzeo MON; strukture, zadaci i odgovornosti strana uključenih u ovaj proces; kurikularne oblasti, predmeti i fond časova; početak školske godine, trajanje, ukupan obim i dnevni i nedeljni raspored e-učenja; detaljan protokol za pripremu, kontrolu, snimanje, potvrđivanje i javni prenos / objavljivanje video predavanja i drugog nastavnog materijala; smernice za redovnu komunikaciju između nastavnika i učenika. MON je odredio stranke koje će biti uključene u e-učenje, počev od generalnog koordinatora koji je glavno odgovorno lice za organizaciju, upravljanje, koordinaciju i ukupni napredak projekta e-učenja za razrede 1-9. Saradivala se sa opštinskim direktorijatima za obrazovanje (MDO), iz koje su obezbeđene većina ljudskih i profesionalnih resursa uključenih u projekat e-učenja. Relevantni divizija za kurikulum MON-a u saradnji sa trenerima kurikularnih oblasti i sa iskusnim nastavnim i predmetnim nastavnicima izradili su nastavne, dnevne i nedeljene planove za sve predmete koji su uključeni u e-učenje za razrede 1-9 za celu školsku godinu. 2020-2021, prema predviđenom nedeljnem rasporedu u skladu sa kurikularnim okvirom, osnovnim kurikulumom, predmetnim planom i programom i nastavnim planom. Detaljni nastavni planovi pravovremeno su podeljeni svim nastavnicima na Kosovu u razredima 1-9. Takođe je izvršen izbor nastavnika za realizaciju video materijala. MON je u saradnji sa ODO-m ponovo angažovalo nastavnike koji su se pokazali uspešnim u periodu mart - jun 2020. godine, i 29. jula 2020. MON je objavio javni poziv za interesovanje za realizaciju video materijala (broj nastavnika predviđenih da budu uključeni u e-učenje je 104 nastavnika za sve razrede / predmete 1-9). U saradnji sa ODO-m, izabrano je 54 urednika za razrede 1-9 koji su uključeni u e-učenje, čiji je zadatak da provere i popravka nastavnog materijala (prezentacije) koje su pripremili nastavnici, pre nego što budu snimljeni. MON je takođe izabralo i oblik javne ponude za izbor entiteta, kompanije, organizacije koja će se baviti pripremom rasporeda (raspored za snimanje, raspored za emitovanje na javnoj televiziji, raspored za objavljivanje video predavanja na platformi ministarstva) i organizovanjem video zapisa i koordinacijom prenosa / objavljivanja video predavanja, u skladu sa specifikacijama predstavljenim u planu e-učenja sa jednostavnim i lakim dizajnom za učenike i nastavnike.

Međutim, što se tiče kontinuiranim profesionalnim usavršavanjem nastavnika, MON je sprovelo nekoliko obuka, kao što je: obuka nastavnika za sprovođenje kurikuluma za pripremni

razred, za razrede 1, 6 i razred 10 za gimnazije; obuka za Obrazovno rukovođenje sa 4 grupe na nivou Kosova i održani su testovi za ranije izvedene module; u okviru EU projekta obuku su završili 1000 i sertifikovano za predškolski i osnovni nivo (razredi 1-5); Licencirano je 60 nastavnika; 420 nastavnika je obučeno u oblastima: jezika i komunikacije, matematike i predškolskog programa; 300 nastavnika je sertifikovano za program Obrazovno rukovođenje (ukupno 21 dan od 147 sati obuke i pokriveno je budžetom MON-a); 80 nastavnika je obučeno za e-učenje (online obuka od strane PIK); GIZ je realizovao obuke iz različitih oblasti sa 711 učesnika (nastavnici, direktori škola, psiholozi, pedagozi, prosvetni inspektori, treneri različitih programa).

Izrađen je opšti vodič MON-a za organizovanje školske 2020-2021, koji predviđa 3 scenarija (A, B, C) i prelazak sa jednog scenarija na drugi sa strogim preporukama prema IJZK, koji će biti u fuknciji u zavisnosti od situacije sa pandemijom. Vodič predviđa; 1. Okvir planiranje koji uključuje politike, siguran rad škola, pristup marginalizovanim grupama i dobrobit i finansiranje; 2 Higijenske i zaštitne mere - pravila ponašanja i posledice za organizovanje učenja; 3 Organizovanje školske godine i škole, podrška učenicima prema scenarijima A, B i C za sve nivoe pred univerzitetskog obrazovanja; 4. Implementacija kurikulum i metodološke smernice u skladu sa Okvirom kosovskog kurikuluma (OKK) i osnovni kurikulum za tri nivoa pred univerzitetskog obrazovanja.

MON-DIVIZIJA ZA OBUKU je definisala listu sa osnovnim obukama neophodne za sprovođenje bilo kog mogućeg scenarija predloženog opštim vodičem za školsku godinu u uslovima pandemije COVID-19, kao što su: mere COVID-19 za nastavnike, direktore i roditelje ; podrška učenicima kod kuće tokom izolacije - učenje na daljinu; dobrodošlica učenicima u školu; stvaranje načina / oblika učenja zasnovano na individualnim potrebama učenika /ce; mere COVID 19 za škole - Očuvanje javnog zdravlja, direktore i inspektore, ODO; za održavanje higijene i higijenskih proizvoda za kompanije za čišćenje, čistače i tehničko osoblje; mere COVID 19 u školi za učenike, nastavnike i roditelje. Objašnjenja za scenarije, mere, način izveštavanja.

Izrađen je protokol higijenskih i zaštitnih mera i vodič koji sumira sve higijenske mere koje se primenjuju za zaštitu od COVID 19 na osnovu preporuka MZ, NIJZK, SZO, CDC, WHO i najpoznatije evropske i svetske prakse za zaštitu od virusa. Takođe je izrađen protokol reagovanje na pandemiju (algoritam za delovanje protiv covid 19), koji određuje način reagovanja rukovodstva školskog osoblja i ODO-a u slučaju pojedinačne ili grupne infekcije učenika ili školskog osoblja. Sastavljene su 4 dekleracije posvećenosti za sprovođenje uputstva za rad u uslovima pandemije u školama i na daljinu

Vlada je sastavila i odobrila master plan za početak nove školske godine kojim se obuhvata akcioni plan i projektovane troškove za pripremu, primenu i praćenje e-učenja. Oblast delovanja ovog projekta je veoma širok obzirom da predviđa glavne aspekte za započinjanje učenja u školskim objektima i primene e-učenja na svim nivoima pred univerzitetskog obrazovanja (obrazovanje u ranom detinjstvu, razredi 1-5, 6-9 i 10-12), obrazovanje dece sa posebnim potrebama (OPO) i nastava na jezicima zajednica (Srbi, Bošnjaci, Turci, Romi) u kosovskim školama.

Dana 11.09.2020 godine, uz punu saglasnost MZ, NIJZK, USONK, Kolegijom ODO, Saveta roditelja doneta je odluka za početak nove školske godine u uslovima pandemije, organizovano u 2 faze.

Škole su dezinfikovane i postavljena su uputstva kako da se ponašamo u školi u uslovima pandemije.

Svaka obrazovna institucija stvorila je task forcu i u zavisnosti od fizičkih uslova, priprema koje je izvršila, ali i broja učenika, u skladu sa task forcom na nivou ODO-a, može da organizuje nastavu prema bilo kom scenariju za sve razrede. Komunikacija task force škola-ODO-MON biće svakodnevna i na kraju svakog dana biće izveštaj o napretku nastavnog procesa. Procena epidemiološke situacije će vršiti kontinuirano i na taj način pažljivo će se analizirati okolnosti i mogućnosti nastavka učenja prema predviđenim scenarijima.

U okviru priprema za početak školske godine, takođe je objavljen kalendar za novu školsku godinu; udžbenici su podeljeni u svim školama Republike Kosovo; kao i izvršeno je planiranje za smanjenje rasporeda.

Inspekcija za obrazovanje sprovela je sistematsku inspekciju u svim regionima na Kosovu. Takođe tokom vikenda svo osoblje MON-a i opština posetilo je škole. Inspektorat za obrazovanje zajedno sa Sanitarnom svakodnevno će biti na terenu kako bi kontinuirano pratili situaciju u školama.

Znajući važnost koju ima podizanja svesti pojedinaca o poštovanju preventivnih mera protiv COVID-19, prvi čas nastave je posvećen pandemiji, i jedan čas nedeljno stalno će biti posvećen novinama o pandemiji. Također ODO će reorganizovati postojeće osoblje prema potrebi i unajmiti dodatno nastavno osoblje u cilju ispunjavanje zahteva za nastavnike nakon podvajanje odeljenja u male grupe i zamena osoblja ako se desi da se zaraze na radnom mestu.

Obavljen je pilot test nastavnika na virus Covid-19, ali u nastavku će se omogućiti i drugim nastavnicima prema njihovim potrebama.

Pripremljeni su različiti materijali za podizanje svesti, poput plakat za tri scenarija i zaštitne mere u cilju prenošenje poruke za očuvanje zdravlje učenika, nastavnika, i sve učesnike u obrazovnom sistemu

Podeljeno je 500.000 maski u svim školama u svim opštinama Republike Kosovo. MON je bilo stalno na terenu, i u bliskom kontaktu sa peredsenicima i direktorima ODO-a i posetilo je 30 opština, od kojih su posetom konstatovali visoku spremnost škole i ODO da organizuju škole za držanje nastave.

U početnoj fazi organizovanja učenja na daljinu (početak pandemije - kraj školske 2019/2020 godine) jedan broj učenika nije imao priliku da se poveže. Dakle, na osnovu procena i statističkih podataka MON-a, broj dece / učenika koji nisu pohađali nastavu na daljinu za školsku 2019/20 godinu je 9070. MON u saradnji sa ODO-om su identifikovali sve učenike koji nisu imali pristup učenju i u saradnji sa međunarodnim partnerima obezbedili su tehnološku opremu kako bi nijedan učenik ne bi izostao iz procesa, kao što su: oprema u vrednosti oko 450.000 evra obezbeđuje GIZ (ovo uključuje laptop, projektoare, chromebooke i serverstations za škole šampioni); opremu u vrednosti od 426.000 evra obezbedila je SB za kupovinu tableta; uređaje (tablete) u iznosu od oko 1.139.000 evra obezbeđuje MON.

Takođe, pripremljen je i akcioni plan Inspekcije obrazovanja (avgust-decembar 2020. godine), prema tri scenarija za novu školsku 2020/21. godinu. Dostavljeni su na objavljivanje ispravljeni školski udžbenici za razrede 0,1,2,6,7,11 koji su bili u procesu procene. Dok su udžbenici za druge razrede objavljeni u redovnim procedurama. Trenutno je u toku distribucija udžbenika besplatno u svim opštinama/školama.

Nakon otkazivanja Testa postignuća za deveti razred, kao posledica trenutnih okolnosti, razvijeni su novi kriterijumi za upis u deseti razred. Maturski test je održan 29. avgusta 2020. godine i pripremljen je konačni nacrt izveštaja PISA 2018, kao i Okvir za ocenjivanje učenika, koji će uskoro biti objavljen

6.2. Sveobuhvatnost i jednakost u obrazovanju

Obrazovanje u ranom detinjstvu ostaje u fokusu i tokom ovog vremenskog perioda. Internet platforma Obrazovanje na daljinu - briga, razvoj i obrazovanje u ranom detinjstvu za uzrast od 0 do 6 godina (pokrenuta aprila 2020. u saradnji sa UNICEF-ovom kancelarijom na Kosovu i Save the Children), i dalje je aktivna. Takođe, za ovu platformu je obučeno 1543 vaspitača koji rade u predškolskim ustanovama i predškolskim ustanovama. U saradnji sa zdravstvenom i obrazovnom zajednicom, izrađen je „Protokol o merama olakšavanja za početak rada predškolskih institucija na Kosovu“.

U međuvremenu, nastavljeno je stvaranje uslova za kvalitetno obrazovanje za sve zajednice na njihovom maternjem jeziku:

- *Pripremljeni su programi opštih predmeta prevedene sa albanskog na turskom i bosanskom jeziku za objavljivanje na veb stranici MON-a za razrede 0, 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11 i 12;*
- *Izrađeni su nastavni programi za nacionalne predmete za tursku i bosansku zajednicu za razrede 4, 5 i 9, koji će biti objavljeni na veb stranici MON-a.*
- *Predmetni programi za opšte predmete za razrede 4 i 9 su takođe u procesu prevodenja.*
- *Obrađena je za isplatu poslednja rata stipendija iz Roma Education Fund (REF) za učenike viših srednjih škola za RAE zajednice.*
- *Objavljeno je obaveštenje i online platforma za apliciranje u vezi sa registracijom nastavnih centara, gde trenutno ima 11 aplikacija.*
- *MON je dao saglasnost za platformu Busulla.com za proširenje platforme za obrazovanje u savetovanju i orientaciji u karijeri i kod učenika srpske zajednice.*

Kao podrška deci sa posebnim potrebama nastavljena je populacija platforme: arsimigjithëperfshirës.net sa nastavnim aktivnostima i didaktičkim materijalima i finalizovan je i paket sa dokumentima za pedagošku procenu dece sa posebnim potrebama. Održani su i testovi za napredovanje učenika sa izuzetnim sposobnostima, obdarenost i talenat.

Za najefikasniju realizaciju učenja za vreme pandemije, nastavnici su profesionalno pripremljeni kroz obuke povezane sa metodološkim aspektima za pripremu i realizaciju e-učenja (snimci), primenom novog kurikuluma i platformama za primenu učenja na daljinu (nastavnici specijalnog obrazovanja). Štaviše, NIJZK je završio obuku opštinskih direktora, sanitarnih inspektora, inspektora obrazovanja i direktora škola o anti-COVID i higijenskim merama.

6.3. Stručno obrazovanje

Kao posledica pandemije došlo je do mnogih poteškoća u ovoj oblasti zbog specifične prirode obrazovanja i stručnog osposobljavanja (rad u laboratorijama, radionicama, razne prakse). U ovom periodu formiran je Savet za stručno obrazovanje, izrađeno je AU o stipendiraju deficitarnih profila i devojaka u tehničkim oblastima (koja je u javnoj raspravi) i potpisana odluka o stipendiraju devojaka u ovim oblastima; Započeo je proces izrade nastavnih materijala za 4 tehnička profila; uspostavljena je sveobuhvatna radna grupa za upravljanje stručnim obrazovanjem i pregled strukture, zakona i politika kako bi se uskladila sa tržistem rada; Podržani su Centri za karijeru u organizovanju informativnih sesija na internetu za promociju SOO-a sa 4.525 učenika (45% žena) iz 9. razreda i 548 roditelja; započeti su radovi na reviziji AU-Normativ za nastavnike u APO-u, imenovan je Savet za APO, nastavni programi za 4 profila predati su školama (instalater grejanja, klimatizacije i vodovoda, metaloprerađivač, elektroinstalater i tehničar za izolaciju zgrada), s obzirom da je bilo nekih promena, kao i zahtevi za druge profile se neprestano razmatraju. U saradnji sa GIZ-om, nastavnici stručnog obrazovanja razvili su mešovite kurseve učenja za građevinske i mehatroničke profile, a predstavljen je i novi projekat GIZ-a "Fit for Jobs". Dok je Lux - Dev u saradnji sa opštinom Priština započeo projekat za izgradnju Centra kompetencije za ICT.

6.4. Visoko obrazovanje

U oblasti međunarodne saradnje u visokom obrazovanju i nauci, radilo se na finalizaciji procesa stipendija Mađarske, uključujući informisanje aplikanata o ishodu i daljim postupcima studija. Za japanske stipendije za studije u toku su priprema za ispite i intervju. U vezi sa stipendijama ambasade Francuske i stipendijama Univerziteta Camerino u Italiji, obavešteni su studenti koji su dobili stipendije. Mobilnosti CEEPUS programa otakzane su zbog pandemije. Dok, u saradnji sa Univerzitetom Sheffillld obrađene su isplate za studente. Ministarstvo obrazovanja je dodelilo stipendije za 1516 elitnih studenata za sve oblasti studija javnih univerziteta za akademsku 2019/2020. godinu. Učenicima koji su konkurisali za studije u inostranstvu omogućeno je polaganje Maturskog testa (u posebnoj sesiji) i objavljeni su rezultati.

MON je pokrenulo sklapanje Sporazuma o saradnji i finansiranju projekta HERAS + (visoko obrazovanje, istraživanje i primenjene nauke na Kosovu) sa Austrijskom agencijom za razvoj. Projekat će podržati MON i KAA na nivou politika i javnih institucija visokog obrazovanja na Kosovu. U okviru programa ERASMUS +, u komponenti za izgradnju kapaciteta visokog obrazovanja, visokoškolske institucije su se okoristile sa osam (8) nova projekta, od kojih će tri (3) koordinirati ove institucije visokog obrazovanja.

Pregledana su 4 statuta 4 javna univerziteta (Univerzitet u Mitrovici, Univerzitet u Gnjilanu, Univerzitet u Đakovici i Univerzitet u Uroševcu), koji će biti upućeni Vladi na odobrenje.

Proces institucionalne akreditacije

Prema preporukama ENQA-a, tokom ove godine procena akademskih programa vršena je na daljinu. Izveštaji međunarodnih stručnjaka angažovanih u ovom procesu su odobreni. Kosovska agencija za akreditaciju primila je 17 zahteva za institucionalnu akreditaciju, 5 javnih univerziteta i 12 privatnih koledža. Od tog broja, Državni savet za kvalitet (DSK) odbio je da uključi u proces tri privatne fakultete, zbog kršenja zakonskih rokova za akreditaciju. DSK je takođe usvojio 52 standarda za PhD: 36 osnovnih standarda i 16 dopunskih standarda. Agencija takođe radi na izradi vodiča za praćenje.

Infrastruktura obrazovanja

U cilju stvaranja boljih uslova za sprovođenje reformi u obrazovanju, 37 škola je u izgradnji (3 od njih očekuje se da budu završene u septembru), 4 vrtića (2 se očekuju da budu završena u septembru), 16 sportskih sala (2 se očekuju da budu završena u septembru), 5 obnova školskih objekata (4 se očekuju da budu završeni u septembru), 3 projekta snabdevanja školskim inventarom, opremom sportskih paketa, kao i opremom za održavanje i predmetne oblasti. Takođe, pripremljena je tehnička dokumentacija za izgradnju 4 nove školske zgrade, 4 vrtića, 3 sportske sale, 1 školski aneks, kao i za kontinuirane obnove i funkcionalizacije školskih zgrada, vrtića.

U saradnji sa ASK objavljeno je (na tri jezika) i objavljeno na veb stranici MON-a „Statistika obrazovanja na Kosovu“ za školsku 2019/2020. godine. U okviru projekta Svetske banke za unapređenje obrazovnog sistema na Kosovu, ponude za razvoj modula su u fazi procene: Modul za učenike u SUIO-u, Karta za izveštavanje škola, Registar učenika i Školski registar.

U okviru projekta Svetske banke za unapređenje obrazovnog sistema na Kosovu, izabrala je lokalnog eksperta za formulu finansiranja i dostavljen je SB na odobrenje; objavljene su, otvorene ponude i formirana komisija za ocenjivanje za: Modul za učenike SMIO, Karta izveštaja škole, Registar učenika i Registar škola. Takođe, radna grupa je izradila nacrt Al u funkcionalizaciji, ozvaničenje i upotrebu registara, koji će biti finalizovani zajedno sa razvojem SMIO softvera. Što se tiče školskih grantova tokom juna meseca pripremljeno je i objavljeno 80 izraza interesa za pakete robe koji se odnose na kupovinu različite opreme IT, 109 izraza interesa za kupovinu različitih didaktičkih alata, kao i započeo je sa pripremom 69 paketa vrednih manje od 1000 evra. Do kraja jula meseca broj paketa predatih NJKP dostigao je 278, od čega je 277 bilo paketa robe i 1 paket usluga. Uz podršku UNICEF-a podržani su higijenskim paketima 600 škole, 2000 nastavnika i 7000 učenika prvog razreda.

U oblasti zakonodavstva, MON je u procesu izrade 6 nacrta zakona: Nacrt zakona o udžbenicima i školskom priboru, školskoj lektiri i pedagoškoj dokumentaciji u Republici Kosovo; Nacrt zakona o predškolskom obrazovanju- obrazovanju u ranom detinjstvu 0-6 godina u Republici Kosovo; Nacrt zakona o ratifikaciji Sporazuma sa Austrijskom agencijom za razvoj (ADA); Nacrt zakona o ratifikaciji izmene i dopune Sporazuma o Fulbright Programu; .Nacrt zakona o visokom obrazovanju u Republici Kosovo; Nacrt zakona o Kosovskoj agenciji za akreditaciju. Takođe, MON razmatra Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji.

7. Zdravstvo

Gotovo sav angažman u ovom sektoru usmeren je na borbu protiv pandemije COVID-19. Preduzet je znatan broj aktivnosti, kako bi se poboljšale zdravstvene usluge za građane i poboljšala situacija u zdravstvenim institucijama uopšte.

Ministarstvo zdravlja pripremilo je i objavilo Priručnik za zaštitu od širenja COVID-19, odobrilo Akcioni plan za postupke testiranja za COVID-19, izradilo i odobrilo Klinički vodič za lečenje COVID-19 od strane Ministarstva zdravlja i zdravstvenih stručnjaka.

Iz farmaceutskog programa za zaštitne mere za COVID-19, MZ je potrošilo 5.375.598,24 evra.

Aktivnosti u oblasti zdravstva su:

- *Obezbeđeno je stabilno snabdevanje Primarne zdravstvene zaštite lekovima i potrošnim materijalom sa Liste osnovnih lekova.*
- *Obezbeđena je terapija (putem Project Hope) za pacijente sa cističnom fibrozom.*
- *Osnovana je Komisija za razmatranje aplikacija za lečenje izvan javnih zdravstvenih institucija*
- *Osnovan je Odbor za lečenje izvan javnih zdravstvenih institucija*
- *Osnovana je Komisija za adaptaciju posebnih prostora za kliničko upravljanje slučajevima sa COVID-19.*
- *Osnovan je tim za podršku Službenika odgovornog za izradu nacrta zakona o dopuni i izmeni zakona br. 04/L125, o zdravstvu.*
- *Doneta je odluka o izmeni i dopuni statusa Komore bolničara, babica i drugih zdravstvenih radnika.*
- *Formirana je Komisija za razmatranje aplikacija za ispite za licencu kliničkih psihologa i psihologa drugih profila.*

U nastavku su rezimirane mere i odluke Ministarstva zdravlja za period jun-septembar 2020, gde ih vredi istaći:

Da bi se olakšalo odlučivanje o pitanjima iz delokruga Ministarstva zdravlja, osnovana su sledeća institucionalna tela:

- *Komitet za koordinaciju i procenu vanredne situacije sa COVID -19 (novi sastav);*
- *Komitet višeg upravljanja Projekta kosovskog zdravstva (novi sastav);*
- *Centralni odbor za specijalističko obrazovanje;*
- *Odbor za licenciranje privatnih zdravstvenih institucija;*
- *Komisija za razmatranje žalbi;*
- *Osnivanje Upravnog odbora za nadzor nad sprovodenjem projekta „Izgradnja pedijatrijske hirurške bolnice“ u UKCK i njegove izvršne jedinice;*
- *25 specijalističkih komisija na osnovu Administrativnog uputstva 05/2017;*

- Savetodavni odbor i za procenu i predlog mera za upravljanje i kontrolu širenja infekcije COVID-19;
- Osnivanje Komisije i Odbora za program lečenja izvan javnih zdravstvenih institucija;
- Osnovan je Upravni odbor Fonda zdravstvenog osiguranja.

Da bi se upotpunila pravna infrastruktura u oblasti zdravstva, izrađeno je, dopunjeno i izmenjeno nekoliko podzakonskih akata, kao što su:

- - Odobren je Zakonodavni plan podzakonskih akata za 2020. godinu u oblasti zdravstva;
- - Administrativno uputstvo (u zdravstvu) br. 01/2020, za dopunu i izmenu administrativnog uputstva 09/2014 - uslovi rada u pogledu prostora, stručnog osoblja i medicinske opreme privatnih van bolničkih zdravstvenih institucija;
- - Izrađeno je Administrativno uputstvo br. 02/2020 - za dopunu i izmenu administrativnog uputstva 06/2015 opšti i posebni bolnički uslovi;
- - Administrativno uputstvo za specijalističko obrazovanje je dopunjeno/ izmenjeno;
- - Usvojeno je Administrativno uputstvo (03/2020) za organizaciju Primarne zdravstvene zaštite za omogućavanje seroloških ispitivanja u opštinama.

Za izgradnju kapaciteta za borbu protiv pandemije COVID-19 i uopšte za pružanje zdravstvenih usluga preduzete su ove aktivnosti:

- Počelo je sa radom 200 zdravstvenih stručnjaka koje je regrutovalo MZ: 100 lekara, 62 bolničara, 20 sanitarnih inspektora, 4 mikrobiologa, 8 laboratorijskih tehničara i 6 drugih - tehničko i pomoćno osoblje;
- Objavljen je javni konkurs za 1034 specijalizacije iz medicine;
- Objavljen je dodatni konkurs za lekare iz Preševske doline i službe za transfuziju krvi (ukupno 78 mesta);
- Objavljen je interes za zapošljavanje 375 zdravstvenih radnika kroz pregled Projekat kosovskog zdravstva (privremeno zapošljavanje), finansiranog pozajmljivanjem od Svetske banke;
- Naručeno je 120.000 vakcina sezonskog gripa + 380.000 vakcina protiv sezonskog gripa.

Dole navedene donacije su primljene i koordinirane:

- Prijem donacija - Četvrti kontingenat profesionalne zaštitne opreme i medicinske opreme od pomoći od 5 miliona evra.
- 10 vozila hitne pomoći, 100 bolničkih kreveta i ostale medicinske opreme, kao i 50 respiratora (20+30) obezbeđenih sredstvima Vlade Norveške, Švajcarske

i Luksemburga.

- Američka ambasada je pomogla profesionalnom zaštitnom opremom za zdravstveno osoblje iz Programa humanitarne pomoći Evropske komande SAD.
  - Donatori iz dijaspore kao što su Ecolog, Euro-Koha i AWR Abbruchm pomogli su NIJZK sa 12.000 kompleta za testiranje za COVID-19.
  - „Qatar Charity“ je pomogao sa 6500 testova i 6 respiratora
  - UNDP je NIPHK-u doneo 6000 kompleta testova.
  - Iz Jordana je primljen contingent od 24 tone profesionalne zaštitne opreme sa 500.000 zaštitnih maski i druge zaštitne opreme.
  - Od Ministarstva zdravlja Savezne Republike Nemačke primljeno je 6000 RT-PCR testova.
  - Dana 24. avgusta, contingent pomoći primljen je od UNICEF-a u količini od 7,4 tone LZO, dok u septembru dolazi sledeći contingent pomoći sa profesionalnom zaštitnom opremom sa preko 37,4 tone od UNICEF-a.
  - Potpisani je sporazum sa USAID-om za 50 respiratora.
  - Obezbeđeno je 41.000 PCR testova kao donacija iz sporazuma sa vladom Velikog vojvodstva Luksemburg preko Lux-Development S.A. i sporazuma sa vladom Austrije kroz Austrijsku razvojnu saradnju u ukupnom iznosu od 250.000 evra.
  - MZ je podržalo osobe sa invaliditetom zaštitnom opremom u borbi protiv pandemije COVID-19.
  - Saradnja sa partnerima, kao što su SZO, UNDP, UNICEF, AQH itd.
-

Reorganizovane su i zdravstvene službe, kao:

- *Vraćanje u punoj mobilizaciji kapaciteta Klinike za pulmologiju, Dermatovenerološke klinike i Sportske medicine kao pomoć Infektivnoj klinici da se izbori sa većim prilivom pacijenata.*
  - *Aktiviranje drugih klinika i infektivnih odeljenja regionalnih bolница u Gnjilanu, Peći, Đakovici, Prizrenu, Uroševcu - Mobilizacija oko 700 bolničkih kreveta za COVID-19.*
  - *Bolnica „Sheikh Zayed“ u Vučitrnu organizovana je za potrebe COVID-19.*
  - *Počelo je licenciranje PZI za molekularna i serološka testiranja za COVID-19.*
  - *Donirana su vozila hitne pomoći iz donacija EU.*
-

U oblasti saradnje sa raznim lokalnim i međunarodnim organizacijama, u cilju koordinacije aktivnosti u borbi protiv pandemije COVID 19, preuzete su ove aktivnosti:

- *Kontakti sa ministrima regiona o upravljanju pandemijom COVID-19;*
- *Koordinacija sa IZK-om i Episkopijom Kosova o merama protiv COVID-19;*
- *Osiguranje podrške od BSK (njegova vojna bolnica sa oko 100 kreveta);*
- *Koordiniran je rad sa opštinama Kosova o merama preduzetim u borbi protiv COVID-19;*

- Saradnja sa Kosovskim autoritetom konkurencije za sprovođenje Administrativnog uputstva 02/2019 o regulisanju cena lekova na Kosovu;
  - Izrađen je Priručnik u abecedi Brajd-a za udruženje slepih i donirana je zaštitna oprema;
  - Održan sastanak sa ministarkom Albanije Ogerta Manastirliu radi razmene iskustava dveju zemalja u borbi protiv pandemije COVID-19;
  - Sastali su se medijski lideri radi saradnje na sprovođenju Strateškog plana komunikacije;
  - Ostvarena je radna poseta Preševskoj dolini, kako bi se razgovaralo o situaciji sa COVID-19 i specijalizacijama osoblja iz Preševa (sastanci sa gradonačelnicima ovih opština: Nagip Arifi i Shqiprim Arifi; sa predsednikom Albanskog nacionalnog veća, Ragmi Mustafa i predsednicima PVD-a Ardita Sinani i Ragmi Mustafa);
  - Ostvarena je radna poseta opštini Parteš radi razgovora o situaciji sa COVIDom 19;
  - Održani su kontakti sa EK, SZO i UNICEF-om u vezi sa stavljanjem na red za obezbeđivanje vakcine protiv COVID-19 (u slučaju da je ista razvijena i odobrena za upotrebu)
-

8. Poljoprivreda i ruralni razvoj

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja, uprkos otežanoj situaciji sa pandemijom COVID-19, razvilo je svoje aktivnosti u skladu sa Godišnjim planom rada za 2020. godinu, kao i drugim strateškim i sektorskim dokumentima.

Zakonodavstvo u okviru poljoprivrede

Pripremljeni su Nacrt zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju i Nacrt zakona o šumama. Tokom izveštajnog perioda, MPŠRR je usvojilo tri podzakonska akta:

- *Administrativno uputstvo (MPŠRR) - br. 01/2020 od 11.06.2020. za izmenu i dopunu Administrativnog uputstva br. 10/2010 o izmeni i dopuni Administrativnog uputstva br. 41/2006 o promeni namene poljoprivrednog zemljišta, od 41/2006;*
- *Administrativno uputstvo (MPŠRR) - br. 02/2020 o merama i kriterijumima za podršku ruralnom razvoju za 2020-2021, od 17.07.2020; i*
- *Administrativno uputstvo (MPŠRR) - br. 03/2020 za direktna plaćanja u poljoprivredi za 2020. godinu, od 17.07.2020.*

Glavna dostignuća u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja

Pripremljen je i objavljen Program ruralnog razvoja 2020-21 kao godišnji program podrške poljoprivrednicima i poljoprivrednim preradivačima u zemlji. MPŠRR, odnosno OŠRR/AM, započeo je pripremu Programa za poljoprivrednu i ruralni razvoj 2021-21. Program SRR 2021-27 je glavni dokument koji će definisati ciljeve, prioritete i mere za razvoj ovog sektora za naredni sedmogodišnji period (2021-27).

Štaviše, objavljen je poziv za apliciranje poljoprivrednika, agoprerađivača i ruralnih biznisa za ove mere Programa ruralnog razvoja 2020/21:

MERA 101: Investicije u fizičku imovinu u domaćinstvima: a) Sektor 101 - Voćke, b) Sektor 101.1.1 - Orašasto voće, c) Sektor 101.2 - Staklenici;

MERA 103: Investicije u fizičku imovinu u preradi i trgovini poljoprivrednim proizvodima: a) Sektor 103.1 - Prerada mleka b) Sektor 103.2 - Prerada mesa c) Sektor 103.3 - Prerada voća i povrća d) Sektor 103.4 - Proizvodnja vina;

MERA 302: Diverzifikacija farmi i razvoj biznisa: a) Podmera 302.1 - Pčelarstvo proizvodnja i promocija meda, b) Podmera 302.3 - Prerada proizvoda na farmi, c) Podmera 302.4 - Razvoj zanatskih aktivnosti, d) Podmera mera 302.7 - Uzgoj živine za jaja i meso; i

MERA: Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta.

Apliciranje je izvršeno putem online platforme za sve mere i podmere PRR-a 2020-21. Apliciranje je počelo 20.7. 2020. godine i produženo je do 28.8.2020. godine. Apliciranja do 24.8.2020. godine prikazana su u sledećoj tabeli.

Tabela 2.

	Podmera	Broj prijava	Primenjena vrednost
1	101.1.1 Orašasto voće (orasi, lešnici)	215	14.923.435,00
2	101.2.1- Sektor povrća i staklenika	117	6.402.340,25
3	103.1 Prerada mleka	311	14.204.336,54
4	103.2 Prerada mesa	7	1.892.489,05
5	103.3 Prerada voća i povrća	13	4.653.440,10
6	103.4 Proizvodnja vina	23	8.471.814,77
7	302.1. – Proizvodnja meda	3	1.195.753,40
8	302.3. – Prerada poljoprivrednih proizvoda u domaćinstvima	181	3.550.740,84
9	302.4. – Razvoj zanatskih aktivnosti	42	838.550,41
10	302.7. - Uzgajanje živine za jaja i meso	54	1.611.000,73
11	Mere za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta	91	1.781.687,49
12	Mera za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta	5	970.969,62
Ukupno:		1,062.00	60.496.558,20

Pripremljen je i objavljen Program direktnih plaćanja 2020. preko kojeg je prioritet u subvencionisanju dat u 3 sektora poljoprivrede: žitaricama, hortikulturi i stočarstvu sa ukupno 26 njihovih podsektora. Takođe, objavljen je poziv za apliciranje za direktna plaćanja 2020. Proces apliciranja je započeo u svim opštinama Republike Kosovo i postupak apliciranja se kontinuirano prati. Do 24.08.2020. godine, apliciralo je oko 27000 poljoprivrednika. Dalje, započeo je administrativni pregled aplikacija za direktno plaćanje. Tokom ovog perioda, razmotreno je oko 1000 aplikacija i nastavljena je kontrola na licu mesta. MPŠRR/ARP je nastavilo drugu kontrolu na terenu korisnika od 2019. godine, kao i druge aktivnosti u nastavku planiranja za kontrolu aplikacija na licu mesta za DP od 2020. godine.

Realizovano je i praćenje procesa žetve i orezivanja belih žitarica. Ove godine izvršena je žetva oko 6300 ha sa belim žitaricama, a prinos je najveći u poslednjih 10 godina sa 4650 kg /ha.

Štaviše, završeno je sprovođenje trogodišnjeg projekta „Dezinsekcija prostora izloženih hemoragijskoj grozni za sela opštine Mališev“, gde je tokom tri godine, koliko je trajao projekat poprskano preko 1200 ha, u cilju dezinsekcije.

U međuvremenu je započeto sprovođenje projekta „Sprovođenje rehabilitacionih radova u sistemu navodnjavanja u okviru kompanije Radoniqi-Dukagjini“, projekta koji finansira Svetska banka. Takođe, registrovana su 32 proizvoda za zaštitu bilja (PZB), za koja su izdate odluke, izdati su sertifikati o registraciji i uneti u registar PZB-a, kojima je dozvoljeno da se uvoze, trguju i koriste u Republici Kosovo.

Završen je izveštaj FADN-a za 2019. godinu, takođe je završen trogodišnji projekat 2017-2020. za prikupljanje podataka FADN-a za izgradnju sistema.

8.1. Integrisani poljoprivredni informacioni sistem (IPIS)

Sistematizovane su šeme tržišnih cena, direktna plaćanja i šeme vinograda su, kao i šema za zdravlje i dobrobit životinja, koju prijavljuje AHV.

Tokom ovog perioda preneseni su podaci o izvozu i uvozu dobijeni od ASK u bazu podataka za period januar-jun 2020. Takođe, generisani su izveštaji za 2019. godinu za opšti izvoz i uvoz (1-98), izvoz i uvoz poljoprivrednih proizvoda (1-24) i izvoz i uvoz poljoprivrednih proizvoda po grupama zemalja EU-a, CEFTA-e i drugih zemalja. Svi ovi izveštaji su pripremljeni za vrednost i količinu.

Pripremljeni su statistički podaci za 2019. godinu, za površine, produktivnost i prinos poljoprivrednih kultura za voće, povrće i žitarice. Što se tiče sektora stočarstva, pripremljeni su podaci o fondu i strukturi goveda, broju ovaca i koza, broju svinja i ostalih životinja na farmi, broju živine i jaja i broju pčelinjih košnica.

Takođe, pripremljeni su bilansi zaliha za useve, kao što su: jabuke, šljive, jagode, grožđe, krompir, paradajz, paprika i bilansi zaliha za govedinu, mlečne i kravljе mlečne proizvode, za ovce i koze.

Pripremljena je analiza sektora i strukturnih barijera za 2019. godinu, za poljoprivredni sektor, koji će biti deo Programa ekonomskih reformi PER 2021-2023..

8.2. Vinogradarstvo i vinarstvo

U ovom sektoru nastavljene su aktivnosti prema protokolu II SSP-a, pomažući i pružajući profesionalnu saradnju sa UVK „Enologija“ u apliciranju za Imenovanje zaštićenog porekla i geografskim pokazateljima „Rahoveci“.

U Registru vinograda upisano je 112 ha sa novim vinogradima sa ukupno 170 slučajeva koje su tražili vinogradari, zatim realizovana je zvanična sertifikacija vina iz berbe 2019. godine. Sertifikovano je 99 vrsta vina, od kojih 48 kvalitetnih vina, 46 kulminantnih, 4 vrste vina je ocenjeno prema šemi da/ ne i jedna vrsta stonog vina. Za izvoz vina u zemlje EU izdato je sto dva (102) dokumenta VI - 1. Izvršene su pedeset dve (52) fizičko-hemijske analize vina, i osam (8) fizičko-hemijskih analiza u alkoholnim pićima.

Takođe, izrađen je Nacrt strategije za vinogradarstvo, vinarstvo i stono grožđe 2021 - 2025. zajedno sa akcionim planom.

8.3. Promocija poljoprivredne proizvodnje

Pripremljena je informativna kampanja i publicitet, pripremljen je poziv za apliciranje, plakati, baneri, informativni spotovi, leci i uputstva za poljoprivrednike.

Pripremljena je publikacija „Uzgoj pšenice i kukuruza na Kosovu, 1939-2019“ i publikacija „Poljoprivreda u brojkama 2019“. Takođe, objavljena je publikacija na veb stranici „Cene poljoprivrednih proizvoda na Kosovu 2017-2018“.

8.4. Bezbednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarstvo

Što se tiče Direkcije za inspekciju, posebno Sanitarnog inspektorata, celokupna kontrola je usredsređena na praćenje sprovodenja mera protiv COVID-19.

Sanitarni sektor je zajedno sa Policijom Kosova i inspektorima IJZK-a na prvoj liniji fronta za suočavanje, kontrolu i praćenje situacije na terenu u pogledu poštovanja sprovođenja mera zaštite od COVID-19. Tokom ovog perioda u brojkama su izvršeni:

1. *Broj inspekcija: 14,095*
2. *Izricanje novčanih kazni za fizička lica: 2,037*
3. *Izricanje novčanih kazni za pravna lica: 519*
4. *Odluke o izolaciji: 2,289*
5. *Odluke o izlazku iz izolacije: 968*
6. *Nadzor nad pogrebnim postupcima: 274*
7. *Uništavanja u kg: 127,242*

Granična veterinarska inspekcija izvršila je aktivnosti granične kontrole robe životinjskog porekla:

1. *Dozvole za uvoz: 48*
2. *Provera kontejnera: 88*
3. *Koordinacija radova u PIK*
4. *Inspekcije: 941*
5. *Životinje za klanje: 2597 grla*
6. *Analiza: ukupno 25, nema pozitivnih*
7. *Uništenja, nema.*
8. *Odbijanja, prema odluci 01/37 od 30.05.2020.: 1 iz Srbije*

Unutrašnji veterinarski inspektorat je tokom perioda jun-avgust imao ukupno:

- *680 inspekcija*
- *Uništeno je i 60.945 kg prehrambenih proizvoda životinjskog porekla, kao i*
- *Pred nadležnim sudom pokrenuto je 36 predmeta za prekršaje*

Takođe, imali smo i uništenja životinja, kao što su:

- *95 ovaca i koza ima pozitivan test na brucelozu i TBC, i*
- *111 pčelinjih društava imaju zaraznu bolest američke kuge*

Unutrašnji fitosanitarni sektor je realizovao ove aktivnosti:

1. *Inspekcija poljoprivrednih apoteka: 58*
2. *Inspekcija trgovaca sadnim materijalom: 28*
3. *Inspekcija mlinova i magacina za žito: 5*
4. *Inspekcija proizvodnje sa sadnim-voćnim materijalom: 18*
5. *Terenska inspekcija proizvodnje semena: 177*
6. *Inspekcija proizvođača-trgovaca alkoholnim pićima: 1*
7. *Inspekcija proizvođača bezalkoholnih pića: 9*
8. *Inspekcija skladišta- apoteka za pesticide: 18*
9. *Inspekcija skladišta veštačkih đubriva i semena: 54*
10. *Inspekcija trgovaca hranom: 42*
11. *Uništenje: 7*
12. *Deblombiranja: 19*
13. *Saglasnost za licenciranje: 63*
14. *Vanredna inspekcija: 3*
15. *Druge inspekcije: 50*
16. *Br. zapisnika o inspekciji: 370*
17. *Br. zapisnika uzorkovanja: 298*
18. *Br. Uzoraka za analizu: 320*
19. *Izdate odluke: 5*
20. *Br. izdatih prijava: 7*
21. *Izdavanje fito-sertifikata za izvoz: 476*
22. *Izdavanje fito-sertifikata za ponovni izvoz: 92*
23. *Izdavanje unutrašnjih fito-sertifikata: 1*
24. *Sertifikati: 971*
25. *Uništavanje proizvoda biljnog porekla: 53,795.00 kg.*

Sektor graničnih fitosanitarnih kontrola sproveo je sledeće aktivnosti:

- *Granične fitosanitarne inspekcije: 10892*
- *Količina kontrolisane robe: 239288 tona*

- *Uzorci u različitim proizvodima i za različite parametre: 197*
- *Dozvole za uvoz cigareta i duvanskih proizvoda: 5*

U sektoru higijene hrane neživotinjskog porekla za period jun-avgust 2020. godine, izdato je 20 rešenja o registraciji:

- *Sakupljači i prerađivači voća i povrća: 13*
- *Pekare: 2*
- *Proizvođači alkoholnih pića – vino, rakija, pivo: 4*
- *Proizvođači bezalkoholnih pića: 1*

Što se tiče odobrenja poslovnih operatera za hranu neživotinjskog porekla, kao u nastavku:

Objekti za klanje životinja vrste goveda – KLANICA: 1 privremena dozvola (3 meseca)

1. *Objekti za sakupljanje i preradu mleka – MLEKARA: 1 privremena dozvola 3 meseca i 1 odobrenje*
2. *Objekti za preradu mesa – FPM: 1 privremeno odobrenje (3 meseca) i 2 odobrenja*
3. *Objekti za skladištenje hrane pod kontrolisanim temperaturnim uslovima – HLADNJAČE: 1 odobrenje*

Tokom izveštajnog perioda u Laboratoriji za hranu i veterinu, broj primljenih i analiziranih uzoraka po sektorima je sledeći:

- *Prehrambena hemija i ostaci Veterinarskih lekova: 96*
- *Prehrambena mikrobiologija: 86*
- *Analize mleka: 4746*
- *Serologija i molekularna dijagnostika: 4504*
- *Bakteriologija i Mikologija: 41*
- *Patologija: 13*

Iz Direkcije za javno zdravlje i dobrobit životinja.

Praćena je epizootiološka situacija u vezi sa prisustvom životinjskih bolesti za ptičji grip AI i Afričku svinjsku kugu ASF i druge životinjske bolesti, na osnovu informacija i izveštaja OIE-a i od strane SANTE – ADNS. Pripremanje za zabranu uvoza iz države Severna Makedonija, zbog prisustva bolesti „plavi jezik“ Bluetongue.

SZZ je procesuirao 50 predmeta za isplatu za vakcinaciju, analize krvi, nadoknadu poljoprivrednicima i uništavanje pozitivnih životinja.

Raspodela potrošnog materijala, početak hiper senzibilizacije goveda na bolest TBC.

SZZ je podelio potrošni materijal za veterinarske prakse koje su ugovorene za početak hiper senzibilizacije goveda za bolest TBC. Ukupno je distribuirano 20,000 doza tuberkulin Avium

i tuberkulin Bovine, za sprovođenje ovih aktivnosti na terenu. Takođe je izvršeno licenciranje i produženje licence za tri (3) veterinarskih ambulanti, izdavanje 47 dozvola za uvoz živih životinja, stočne hrane i genetskog materijala, kao i uzimanje 7751 uzoraka u skladu sa planom za uzimanje uzoraka, leševa uginulih životinja, krv itd. sa terena kada imamo prisustvo ili sumnje na prisustvo bilo koje životinske bolesti i slanje uzoraka u VLK ili referentnim laboratorijama za laboratorijske analize; uništavanje 176 životinja koje su reagovale pozitivno na infektivne bolesti. Na terenu je bilo aktivnosti za praćenje situacije za praćenje životinja. Plavi jezik (BT), sastanak sa veterinarima i poljoprivrednicima, uzimanje uzoraka od sumnjivih životinja, slanje u LHKV za laboratorijske analize. Ukupno je poslato 87 uzoraka, od kojih je 69 uzoraka bilo pozitivno.

Sektor veterinarskih medicinskih proizvoda

---

1. *Pregled sertifikata za ovlašćenje marketinga*
  2. *Sastavljen je spisak VMP i objavljivanje na internet stranici AHV-a*
  3. *Sledljivost primene i distribucije VMP od distributera do mesta primene.*
-

Sektor za dobrobit životinja

---

1. *Priprema Nacrt uputstva za pet-shopove, oplodnju (uzgoj) i prodaju kućnih ljubimaca-vodiča kao deo radne grupe.*
  2. *Početak projekta „Upravljanje i kontrola pasa latalica“, praćenje projekta.*
  3. *Izvršene su inspekcije za licenciranje subjekata sa veterinarskim uslugama na celoj teritoriji Kosova kao deo komisije formirane od strane izvršnog direktora AHV-a.*
-
-

9. Putna i železnička infrastruktura

U okviru ublažavanja mera protiv pandemije COVID-19, Vlada je donela odluku da osloboди od uplate – administrativne takse operatere za drumski prevoz putnika autobusom. Ova odluka uključuje 3-godišnji period, 2020-2013, koja operatere oslobađa od plaćanja redova vožnje, olakšavajući im finansijske probleme koji su im prouzrokovani od pandemije.

Na osnovu preporuka Nacionalne kancelarije za reviziju, Vlada je donela odluku o razrešenju „Jedinica

za sprovođenje projekata“, jer su prilikom njihovog osnivanja zaobilaženi zakonski zahtevi. Na osnovu preporuka Nacionalne kancelarije za reviziju osnovana je Jedinica za sprovođenje projekata, nakon odobrenja Ministarstva za finansije i u skladu sa zakonskim zahtevima.

Doneta je odluka o osnivanju Međuministarskog upravnog tela za razvoj velikih infrastrukturnih projekata, koja je usvojena u Vladi.

Radilo se na izradi sledećih projekata: Proširenje puta R101 (Mirovica – Peć), deonica Mitrovica – Skenderaj; Projekat za rešavane dela puta i zaštitnog zida u Veterniku; Izrada projekta za proširenje puta N25 – deonica Priština – Kružni tok Besinje; Izrada projekta za proširenje puta N2 – QMI do ulaza u Lipljanu; Izrada projekta puta 'A' – Opština Priština; Izrada projektnog zadatka za izradu projekta za proširenje puta u četiri trake nacionalnog puta Mitrovica – Leposavić – Granica sa Srbijom. Takođe su završene pripreme i pokrenuti su zahtevi za početak postupaka javnih nabavki za projekte Izgradnja mosta na nacionalnom putu N9, deonica Peć – Kućište, lokacija Drelaj i Projekat uređenje rasvete na autoputu Morina – Merdare R7.

Dana 04.08.2020. godine objavljeno je izražavanje interesa u Službenom listu Evropske unije (OJEU) i na internet stranici INFRAKOS-a za izbor nadzorne kompanije, koja će nadgledati radove oko sanacije druge faze železničke pruge (Kosovo Polje – Mitrovica).

Privodi se kraju idejni projekat 7. železničke pruge (Kosovo Polje – Podujevo – Granica sa Srbijom). Studija izvodljivosti za železničku prugu za Albaniju (Prizren – Drač) je jedan od projekata od posebnog interesa za Kosovo, Albaniju i region. Studija izvodljivosti se takođe izvodi i za železničku prugu (Priština – Prištinski aerodrom).

U sektoru civilnog vazduhoplovstva, imenovan je Generalni direktor Autoriteta za civilno vazduhoplovstvo (ACV). Takođe je otvoren Međunarodni aerodrom u Prištini, nakon

ublažavanja mera kao posledica COVID-19. i takođe su preduzete radnje za zaštitne mere na aerodromu u funkciji sprečavanja širenja COVID-19.

U periodu jun – avgust 2020. primljene su pet (5) žalbi putnika u avio saobraćaju, koji su dobili odgovore, u skladu sa zakonodavstvom o pravima putnika u avio saobraćaju. Za to vreme odobreni su zahtevi za vazdušne operacije za/od MAP:

- *Odobrenja za redovne vazdušne operacije → 01*
- *Odobrenja za Ad Hoc vazdušne operacije → 43*

Tokom ovog perioda odvijale su sledeće vazdušne operacije na Međunarodnom aerodromu u Prištini:

- *Poslovalo je → 18 Avio kompanija*
- *Funkcionisalo je → 37 Destinacija / u odnosu na 2019. godinu 24 % ↓ manje*
- *Izvedeno je → 1.686 Vazdušnih operacija / u odnosu na 2019. godinu 67 % ↓ manje*
- *Frekventnost putnika u avio saobraćaju → 690.135 / u odnosu na 2019. godinu 73 % ↓ manje*

U sektoru vozila, radilo se uglavnom na kompletiranju pravne infrastrukture, koja je u funkciji bezbednosti drumskog saobraćaja. Nakon ex-post procene Zakona o vozačkoj dozvoli, pokrenuta je inicijativa za izmene i dopune administrativnih uputstava. Što se tiče pravne infrastrukture imenovano je 27 radnih grupa za izradu zakona i administrativnih uputstava u skladu sa Zakonodavnim planom za 2020. godinu.

Što se tiče pravne infrastrukture usvojen je Zakonodavni plan Ministarstva infrastrukture za podzakonske akte za 2020. godinu, imenovani su odgovorni službenici i formirano je 27 radnih grupa za izradu zakona u skladu sa Zakonodavnim programom VRK-a i za podzakonske akte u skladu sa Zakonodavnim planom MI-a za 2020. godinu.

Izrađen je Nacrt Administrativnog uputstva za postavljanje reklamnih panoa na autoputevima, nacionalnim i regionalnim putevima, i takođe je završena procedura preliminarnih konsultacija; sada se очekuje da se prosledi na javne konsultacije.

Što se tiče Programa za Ex-post procenu važećeg zakonodavstva MI-a, imenovana je Radna grupa za Ex-post procenu Zakona br. 05/L-088 o pravilima drumskog saobraćaja.

U oblasti vozila licencirano je i produžena je licenca za 54 auto škola. Ujedno, nakon objavlјivanja obaveštenja za apliciranje kandidata za stručne predavače, instruktore i ispitičače, putem elektronske pošte je primljeno 365 prijava za instruktore, 174 prijava za licenciranje i ponovno licenciranje stručnih predavača, i u procesu smo prijema i kontrole prijava kandidata, koji su aplicirali za ispitičače. Takođe, produžene su licence za tri (3) centra za tehnički pregled vozila. Što se tiče vozačke dozvole, tokom ovog perioda, testirano je ukupno 8662 kandidata u teorijskom delu. Ispit je položilo 6090 kandidata, konvertirano u procentima 70%, dok je u

praktičnom delu ispitano ukupno 3073 kandidata. Ispit je položilo 2606 kandidata, ili 84% njih. Potpisani je Sporazum o saradnji sa MUP-om za stručni nadzor i učešće u ispitima za vozača. Takođe su počele pripreme i za elektronsko testiranje u testovima za vozača.

U oblasti upravljanja nacionalnih i regionalnih puteva radi se na putevima nacionalnih, regionalnih i lokalnih kategorija. Rađeno je na 21 projekat nacionalnih puteva u ukupnoj dužini od 54,33 km. Na regionalnim putevima rađeno je na 11 putnih projekata, ukupno 96,10km, dok se rađeno na 77 projekata lokalnih puteva sa jednom ukupnom dužinom od 77km. U okviru upravljanja nacionalnih i regionalnih puteva, tokom ovog perioda, rađeno je i za postavljanje vertikalne signalizacije u sedam (7) regiona, odnosno četrnaest (14) pod regija Kosova. Pored vertikalne signalizacije, od početka meseca Juna, započete su i aktivnosti na horizontalnoj signalizaciji. Radovi na vertikalnoj i horizontalnoj signalizaciji i oprema puteva, završeni su na pet (5) Lota ili 912 (km) nacionalnih i regionalnih puteva. Dok na drugim putevima nije bilo aktivnosti (napretka), jer dva (2) Lota još uvek nemaju ugovore. Takođe, izvršeno je održavanje autoputeva R6 i R7 u jednoj dužini od 148km.

U oblasti inspekcije, koja ima za cilj nadzor nad sprovodenjem važećih zakona u oblastima koje su u nadležnosti Ministarstva za Infrastrukturu, tokom izveštajnog perioda u oblasti putnog prevoza izvršene su inspekcije operatora putnog prevoza, putnika i robe, autobuske stanice, inspekcije ekonomskih operatera za zimsko održavanje nacionalnih i regionalnih puteva i uopšte stanje naših puteva, kao i inspekcije centara za tehničku kontrolu vozila i auto-škola. Inspekcija je tokom ovog vremena bila više usredsređena na sprovodenje Vladine Odluke sa br. 01/10 od dt. 05.07.2020, odnosno tačke 10 i 12, u vezi sa merama anti COVID - 19 u oblasti putnog prevoza za putnike.

Tokom ovog vremena pregledali smo lokalni i međunarodni prevoz putnika u saradnji sa Sanitarnom Inspekcijom i Kosovskom Policijom. Svake nedelje izveštavamo o merama anti COVID-19 u Ministarstvu Zdravlja u oblasti putnog prevoza putnika. Inspekcije su rezultirale i sledećim administrativnim i prekršajnim merama:

Ukupno na putnom prevozu preduzeto je 881 inspekcija sa zapisnikom. Inspekcije su rezultirale i sledećim preduzetim administrativnim i prekršajnim merama ka u nastavku:

- *Pokretanje u sudovima za prekršaje 21;*
- *Prekršajne sankcije (obavezne novčane kazne) 28;*
- *Odluke o oticanju nepravilnosti 63,*
- *Odluke o ukidanju rada 17.*

Na oblasti bezbednosti na putevima, od strane nadležnog sektora Ministarstva je završen Dekadni Izveštaj o bezbednosti na putevima, koji uključuje deseto (10) godišnji period saobraćajnih nesreća u Republici Kosovo. Takođe, je završena odluka o identifikovanju najopasnijih putnih saobraćajnica, posebno onih sa smrtnim slučajevima i ozbiljnim povredama.

U okviru izvršenja zaduživanja od strane EBRD-a, započelo je izvođenje radova na ulazu u gradu Gnjilane. Takođe, u okviru izvršenja zaduživanja od Saudijskog Fonda i Islamske Banke, otvoreni su radovi u segmentu Gojbule – Bela Reka, kao deo saobraćajnice Priština - Mitrovica.

1. Tokom ovog perioda idejno su pripremljeni i predstavljeni projekti koji su se predstavili tokom dijaloga u Washingtonu, u kojem slučaju su potpisane i obaveze Vlade Kosova, za normalizaciju ekonomskih odnosa između Kosova i Srbije, prema ovome;

Projekti koji su predstavljeni, u odvojenim sastancima za finansiranje su:

- *Autoput Besi – Merdare*
  - *Železnica Priština – Merdare*
  - *Železnica Priština – Duboka luka u Jadranu*
  - *Multi modalna stanica u Prištini*
  - *Autoput Lipljan – Dulje*
  - *Projekat Brezovice-*
-

2. Zajedno sa Policijom Kosova, osnovana je grupa koja je identifikovala crne tačke i Ministarstvo je započelo intervenciju u ovim putnim saobraćajnicama sa ciljem sprečavanja, kao izgradnja i rehabilitacija kružnih tokova, podvožnjaka, signalizacija osvetljenja prema zahtevima i

3. Počelo je i izvršene su pripreme za objavljivanje tendera za izgradnju autoputa od Gnjilana do Dheu i Bardhë/Bela Zemlja, projekat koji prevaziđa iznos od 100 mil. evra.

4. Rađena je i sprovedena kampanja “dani putne bezbednosti” u saradnji sa Evropskim organizacijama.

5. Potpisani su memorandumi putem kojih, različiti projekti su preneseni Opštinama Kosova za sprovodenje.

10. Javna zaštita i bezbednost

Ministarstvo Obrane i Kosovske Bezbednosne Snage u saradnji sa drugim institucijama za zaštitu i javnu bezbednost građana razvile su i sprovele različite aktivnosti, uzimajući u obzir borbu protiv COVID-a 19.

10.1 Ministerstvo odbrane/Bezbednosne snage Kosova

Vlada Republike Kosovo se obavezala da će i u ovom periodu prioritetno tretirati sektor odbrane i bezbednosti. U saradnji sa drugim institucijama, nastavljeno je sa izradom glavnih strategija i politika, sa ciljem završavanja strateški i onih planski dokumenti. Stim u vezi, izrađeni su nacrti strategije odbrane i Strategije ljudskih resursa, dok je formirana među institucionalna radna grupa za izradu državne Strategije za kibernetsku bezbednost.

Takođe, nastavljena je izrada politika prema godišnjem planu, i to: Politika Razvoja Obaveštajnih Službe, Politika za Planiranje, Programiranje, Budžetiranje i Izvršenje, Politika Standardizacije u KBS, Modernizacije u KBS, Politika Procena i Upravljanja Rizika za IT sistemi itd.

Da bi se kompletirao pravni paket za Ministarstvo Odbrane i Kosovske Bezbednosne Snage, nastavljeno je dopunjavanje zakona i drugih pod zakonskim akata. Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona za Humanitarno Razminiranje obrađen je za odobrenje u vladu 21. 8. 2020. Takođe, urađeni je nacrt Koncept Dokumenta za slanje KBS u inostranstvo i Koncept Dokument za Vojnu Policiju, dok je za oblast rezervna komponenta KBS-a i oblast obaveznog služenja vojnog roka, donesene su odluke i uspostavljeni su radni timovi za izradu koncept dokumenata. Čak i u ovoj fazi nastavljen je Sveobuhvatni Tranzicioni Plan (STP), zadržani su postojeći kapaciteti u određenim jedinicama, kao i nastavila je podizanje jedinica, sposobnosti i kapaciteta prema prioritetima u STP-a, bez značajnijih odlaganja.

Međunarodna saradnja i diplomatsko zastupanje

Tokom ovog perioda održan je sastanak Direktora Politika iz Ministarstva Spoljnih Poslova i Ministarstva Odbrane u okviru A5 SAD-e inicijative - Jadranska Povelja (video konferencija). MO je dobilo poziv Ministarstva Odbrane iz Slovenije da učestvuje u Central European Defence Cooperation (CEDC). Tokom ovog perioda, uprkos uticaju pandemije Covid-19, nastavljena je saradnja sa visokim intenzitetom sa partnerskim zemljama.

Takođe, pokrenuta je revizija Sporazuma u Oblasti Odbrane između Ministarstva Odbrane Republike Kosovo i Ministarstva Odbrane Republike Albanije, za koju se očekuje da se potpiše

na zajedničkom sastanku između dve vlade. Pokrenut je Tehnički Sporazum za kadete sa Hrvatskom, takođe pripremljen je i konačni nacrt sporazuma sa Turskom (o razmeni osoblja). Od MIP donesene su odluke o produženju mandata atašeima odbrane Republike Kosovo akreditovanim u Berlinu, Ankari, Vašingtonu i Briselu do 16. 7. 2021.

Što se tiče međunarodne opštinske saradnje, preduzete su akcije za nove inicijative za saradnju i postizanje sporazuma između opštine Uroševac i grada Cedar Falls države IOVA, kao i opštine Podujeva sa gradom Ames-om države IOVA- s.

Projekti i infrastruktura i održavanje

Tokom ovog vremenskog perioda, Vlada, odnosno Ministarstvo Odbrane, u okviru kapitalnih projekata i infrastrukture sprovela je:

- *Snabdevanje - 46 projekata u postupku u finansijskoj vrednosti od 5,337,999,00 €;*
  - *Posebni projekti - 7 projekata u fazi nabavke, 1 projekat je prošao fazu istraživanja tržišta;*
  - *Usluge - 17 projekata u postupku u finansijskoj vrednosti od 3,442,949,00 €.*
  - *7 projekata infrastrukture u postupku u finansijskoj vrednosti od 3.300.000 €;*
  - *11 ugovora koji se nastavljaju od 2019 godine, i završavaju 2020 godine, u iznosu od 3.491.703,26 €*
-

Obrazovanje i obuka

U okviru planova aktivnosti, bilateralnih planova i memoranduma o saradnji, tokom ovog perioda realizovane su sledeće aktivnosti:

Terenske vežbe - Izvedene su terenske vežbe, u okviru jedinica BSK bilo je uključeno 139 pripadnika.

Obuke i kursevi u inostranstvu

- *SAD 10 članova;*
  - *Nemačka 01 član;*
  - *Velika Britanija 02 članova;*
  - *Turska 02 članova;*
  - *Albanija 08 članova*
-

Školovanje u inostranstvu

- *SAD 06 članova*
- *Nemačka 07 članova*
- *Turska 14 članova (slede iz prethodnih godina);*

- *Hrvatska 03 članova (slede iz prethodnih godina)*
- *Severna Makedonija 04 članova (slede iz prethodnih godina)*

Regrutovanje

- *Tokom ovog perioda otvorena su dva konkursa za regrutovanje kadeta za CVU/partnerske zemlje (SAD, Turska, Nemačka, Hrvatska, Makedonija), kao i konkurs za nove regrute u KBS.*

Plan Integriteta 2019-2022, koji predstavlja jednu od osnovnih okvira za podizanje integriteta, u potpunosti se sprovodi od struktura MO i KBS.

Kosovske Bezbednosne Snage podržale su institucije Republike Kosovo/Vojna Podrška Civilnim Vlastima (VPCV) u upravljanju situacijom stvorenou pandemijom COVID-19 sa osobljem, prevozom i logističke opremom sa preko 20 aktivnosti (postavljanje šatora na graničnim prelazima i KCPM, podrška bolnici u Vučitrnu sa prevozom boca sa kiseonikom, kao i podrška sa medicinskim osobljem za zdravstvene ustanove).

Takođe, KBS je sproveo operacije VPCV-a u oblastima Potrage i Spašavanja, Medicine, Humanitarnog Razminiranja, EOD, inspekcije opasnih materija i humanitarnih inženjerskih projekata.

Međunarodne operacije

KBS, u saradnji sa ODC - Ambasadom SAD-a, u postupku je pripreme tima za slanje u međunarodnim vojnim operacijama na Bliskom Istoku, kao deo kontingenta Nacionalne Garde IOWA.

Ponovo je aktiviran Plan Nacionalnog Reagovanja i promenjen je i sastav Među Institucionalne Grupe za Upravljanje Incidentima (MGUI).

10.2. Sektor javne bezbednosti

Potpisan je Sporazum Rada sa EUROPOL-om, koji će obezrediti direktnu saradnju između Kosovske Policije i EUROPOL-a, pristup sistemu razmene podataka EUROPOL-a i da omogući slanje policijskih službenika za vezu u EUROPOL i smeštaj istog službenika EUROPOL-a na Kosovo;

Takođe su razmenjena pisma sa Direktorom Evropskog Centra za Praćenje Droga i Zavisnosti od Drog (EMCDDA) radi potpisivanja sporazuma o radu između MUP-a, Ministarstva Zdravlja i EMCDDA-e. Sporazum će omogućiti razmenu podataka i saradnju u boljoj izradi i praćenju politika i zakonodavstva u oblasti droge.

Ministarstvo je dobilo odobrenje Vlade da započne pregovore tripartitnog međunarodnog sporazuma između Kosova, Albanije i Severne Makedonije o „jačanju saradnje u oblasti granične bezbednosti“;

Tekst međunarodnog bilateralnog sporazuma sa Albanijom o „saradnji i uzajamnoj pomoći u slučajevima prirodnih i drugih katastrofa” je završen, a očekuje se da bude potpisana tokom zajedničkog sastanka dveju Vlada u septembru;

Potpisana je Memorandum o saradnji između MUP-a i MI-a o učešću službenika MUP-a u svojstvu posmatrača na ispitima za vozačke dozvole. Potpisivanjem ovog Memoranduma, dva ministarstva su se saglasila da će podaci o učešću na testovima biti poverljivi i da će se kao takvi koristiti samo u svrhe Memoranduma;

Potpisana je Memorandum o saradnji sa Obaveštajnom agencijom Kosova;

Takođe je usvojeno Administrativno uputstvo o merama i postupcima za prijem i korišćenje podataka preliminarnih informacija o putnicima (PIP) i registra imena putnika (RIP) i konfiguracija opreme koju je ambasada SAD-a donela za PIP i RIP.

U okviru unapređenja i sprovođenja politike reintegracije repatriiranih lica, tokom ovog perioda je pripremljena izmena i dopuna Uredbe o reintegraciji repatriiranih lica, a Kancelarija za prijem za reintegraciju na graničnim prelazima je organizovano primila 90 repatriiranih lica. Šemama reintegracije je podržano 639 lica.

U oblasti bezbednosti civilnog vazduhoplovstva je pripremljen Vodič za integriranu primenu dodatnih mera bezbednosti za nastavak rada na aerodromu nakon pandemije (COVID 19), izvršena je inspekcijski u vezi sa sprovođenjem dodatnih mera bezbednosti za ponovno pokretanje operacija na aerodromu nakon pandemije (COVID 19), a ponovo su sertifikovana dva operatera za skeniranje na aerodromu.

Odlukom Vlade, Strategija za sprečavanje nasilnog ekstremizma i radikalizma, što dovodi do terorizma, je prebačena u nadležnost MUP-a i do kraja godine će biti spojena sa Strategijom protiv terorizma. Vlada je imenovala ministra MUP-a za nacionalnog koordinatora i on će nadgledati izradu i sprovođenje ovog važnog strateškog dokumenta;

U cilju racionalizacije i bolje koordinacije sprovođenja strategija Ministarstva, doneta je odluka o smanjenju broja strategija i njihovom spajanju sa 12 na 5 strategija. Izrađen je plan rada fuzije i radne grupe koje su započele sa radom na izradi i spajanju strategija.

U oblasti sprečavanja i reintegracije radikalizovanih osoba, završena je aktivnost distribucije higijenskih prehrabnenih paketa za 239 porodica, dodeljeni su grantovi porodicama vraćenim iz Sirije, a održani su sastanci opštinskih Saveta za bezbednost zajednica u ovim opštinama: Suva Reka, Priština, Peć, Kamenica, Podujevo, Štimlje, Orahovac, Elez Han, Dragaš, Kačanik, Gnjilane.

Policija Kosova je pokrenula mobilnu aplikaciju „Prijavi policiji”, u okviru projekta „Digitalna policija”, koja građanima nudi dodatne mogućnosti da policiji prijavljuju moguće prekršaje i zločine, a završena su ulaganja u unapređenje policijskog sistema, kao što su Informativni sistem Policije Kosova i Sistem upravljanja granicama.

Doneta je odluka da se nivo Policijske stanice u Podujevu podigne sa kategorije B na kategoriju A.

Na sproveđenju Odluka za pripravnost i odgovor na koronavirus COVID-19 je ukupno bilo angažovano 4500 policajaca ili 54,87% uniformisanog osoblja PK-a, koji su bili angažovani u preventivnom patroliranju 24/7 u tri smene po 12-časovnom rasporedu i postavljanje 18241 kontrolnih tačaka.

Nakon Odluke Vlade br. 01/10, od 5. jula 2020. godine, je uspostavljena saradnja između sanitarnih inspektora i drugih opštinskih inspektorata sa policijom.

Kosovska akademija za javnu bezbednost je započela profesionalnu obuku za 416 kadeta 55. generacije policije.

Polički inspektorat Kosova je dobio 375 žalbi protiv policajaca i izvršio je istražio 130 krivičnih predmeta. Kao rezultat krivičnih istraživačkih tokom ovog perioda, podneto je 9 krivičnih prijava, uhapšeno je 9 policajaca i 3 građana, a 13 policajaca je suspendovano.

Kosovska agencija za forenziku je pružila usluge i forenzičko veštačenje za 556 slučajeva, pri čemu su obavljena preko 772 veštačenja sa 1964 ispitivanja materijalnih dokaza. Takođe je, od Projekta EU-a, dobijena određena oprema za podršku Kosovskoj agenciji za forenziku i Policiji Kosova u jačanju borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije; Oprema je bila namenjena Odjeljenju za serologiju i DNK i Odjeljenju za hemijsku analizu narkotika, povećavajući tako kapacitet i kvalitet rada KAF-a;

Takođe, Kosovska policija je snabdevena: (a) tehničkom opremom za izgradnju kapaciteta za istraživanje terorizma, u iznosu od 300.000,00 USD; (b) 5 za identifikaciju ilegalnog oružja; (c) 10 oklopnih motornih vozila; (d) 3 donacije 3 softverske licence MALTEGO KSL, RI, 3 licence za društvene veze, uključujući obuku istražnih službenika za upotrebu u polju policijske istrage.

Policija je takođe obezbedila EU specijalizovano vozilo za upotrebu na licu mesta, projekta EU za podršku Kosovskoj forenzičkoj agenciji i kosovskoj policiji, u jačanju borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije;

Nakon Odluke Vlade br. 01/10, od 5. jula 2020. godine, uspostavljena je saradnja između sanitarnih inspektora i drugih opštinskih inspektorata sa policijom, a zbog malog broja inspektora i nemogućnosti pokrivanja svake tačke, zatražena je podrška policije u popunjavanju obrazaca. prekršaja i njihovo podnošenje sanitarnom inspektoratu, da nastavi sa izricanjem kaznenih mera, u kom slučaju je policija: (a) popunila 732.226 obrazaca za fizička i pravna lica, za nesprovodenje Vladine odluke, (b) 3018 asistencija inspektorima; i (c) 275 zdravstvene službe;

Kosovska policija angažovana je u drugim oblastima bezbednosti, javnog reda i mira, u kom slučaju je identifikovala ukupno 7.878 slučajeva, od kojih je 4.059 klasifikovano kao krivična dela, dok je 3.819 slučajeva klasifikovano kao lakši prekršaji i slučajevi druge prirode. U poređenju sa istim periodom 2019. godine, broj slučajeva uopšte smanjio se za 11,47%, dok se broj krivičnih dela takođe smanjio za 6,59%;

Najznačajniji pad primećen je u broju: (a) teških telesnih povreda 4,16%; (b) krađa 2,32%; (c) teška krađa 9,62%; i (d) 4% pljački. Nažalost, u ovom periodu broj ubistava je povećan sa 2 na

6, ili 200%, a takođe je i broj slučajeva nasilja u porodici povećan sa 352 na 367, ili 4,26%;

U raznim operacijama policija je: uhapsila 2049 ljudi, privela 730 ljudi zbog sumnje da su umešani u krivična dela; zaplenjeno 214 vatrenih oružja različitih vrsta, 11.102 količine municije različitih kalibara i 40kg i 681,51gr različitih opojnih supstanci;

U ovom periodu dolazi do smanjenja broja: (a) drumskega saobraćajnih nezgoda 32,31%; (b) smrtnih nesreća 42,30%; (c) nesreće sa povredama, smanjenje za 23,77%; i; (e) lica koja su izgubila 50% života u drumskom saobraćaju;

Obezbeđujući bezbednost na granicama Republike Kosovo, kao rezultat različitih zakonskih prekršaja, pripadnici kosovske policije otvorili su 143 krivična slučaja, 19 prekršaja, izrekli 122 novčane kazne za prekršaje u oblasti migracija i stranaca, uhapsila 361 osobu i pritvorila 29 osoba. Takođe, Kosovska policija je izvršila 43 inspekcije u oblasti stranih migracija, 470 odbijanja ulaska, 116 odbijanja izlaska. Tokom ovog perioda, kosovska policija sprovedla je 14 operacija i 23 zajedničke patrole sa susednim zemljama (Albanija, Makedonija i Crna Gora).

Dana 15. avgusta 2020. godine, policija je započela sprovođenje operativnog plana „Nadzor granične linije 2020“, u kom slučaju se povećao broj policijaca koji su uključeni u obezbeđivanje granične bezbednosti.

Što se tiče oblasti bezbednosti drumskog saobraćaja, policija je izdala 97.707 karata u cilju povećanja bezbednosti u drumskom saobraćaju

Agencija za civilnu registraciju je uspostavila elektronski sistem za upravljanje terminima Apostil pečata na mreži i razvila novi sistem za prijavu, personalizaciju i izdavanje međunarodnih vozačkih dozvola. Takođe je, tokom pandemije, doneta odluka o olakšavanju postupka za dobijanje pasoša i vozačke dozvole, čak i u odsustvu posedovanja lične karte, kao i da se vozačka dozvola dobije samo sa važećim pasošem Republike Kosovo;

Agencija za upravljanje vanrednim situacijama je izvršila snabdevanje i raspodelu uniforma za zaštitu od požara profesionalnim vatrogasno i spasilačkim jedinicama;

Agencija za informaciono društvo je stavila u funkciju platformu za interakciju i uspešno je primenila nove bezbednosne sertifikate Secure Sockets Layer (SSL) na nivou servera, za sve internet strance i internet aplikacije kosovskih institucija;

Kosovski institut za javnu upravu započeo je obuku na mreži, pri čemu je 276 državnih i javnih službenika prošlo obuku putem 4 kursa/programa održanih u 118 dana obuke. Obuke su održane u tematskim oblastima, kao što su pitanja javnih nabavki (15 modula), SSP, pitanja Zakona o državnoj pomoći.

Tokom ovog perioda su završene četiri aktivnosti obuke za instruktore, na kojima je sertifikovano 33 nova instruktora, koji su dobili zvanje instruktora KIJU-a.

11. Socijalna zaštita i integracija u zapošljavanju

Vlada Republike Kosovo je, između ostalog, putem Fiskalnog paketa za vanredne situacije podržala korisnike svih socijalnih i penzijskih šema.

Isplata mesečne pomoći u iznosu od sto trideset (130) evra izvršena je za oko 27.000 hiljada porodica, građana u teškim socijalnim uslovima, prijavljenim kao nezaposleni u nadležnoj instituciji, koji nisu korisnici bilo kakvih mesečnih prihoda iz budžet Kosova.

U sproveđenju paketa za hitne slučajeve su izvršene sledeće isplate:

- *Isplata za maj za 27.572 porodice sa 81.653 člana, u iznosu od 4.251.390,00 evra,*
- *Isplata za 26.734 porodice sa 78.661 članom, u iznosu od 3.577.080,00 evra.*

Za porodice sa decom sa ograničenim sposobnostima u razvoju je realizovan dodatni iznos od 30 evra na osnovu paketa za hitne slučajeve, koji su ukupno dobili 130 evra.

Što se tiče zakonodavne agende, tokom ovog perioda je pripremljeno pet nacrta zakona:

- *Nacrt zakona o inspektoratu rada,*
- *Nacrt zakona o radu,*
- *Nacrt zakona o Socijalno-ekonomskom savetu,*
- *Nacrt zakona o porodiljskom i roditeljskom odsustvu,*
- *Nacrt zakona o penzijskim šemama koje finansira država,*

Od ovih nacrta zakona, Vlada je odobrila Nacrt zakona o Inspektoratu rada i Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-008 o Socijalno-ekonomskom savetu, dok Nacrt zakona o radu, Nacrt zakona o porodiljskom i roditeljskom odsustvu i Nacrt zakona o penzijskim šemama finansiranim od države poslate su Vladi na razmatranje i usvajanje.

Vlada je usvojila Koncept dokument za reformu šeme socijalne pomoći.

Vlada Kosova usvojila je četiri Nacrt uredbi za socijalna preduzeća:

1. *Nacrt Uredbu (VRK) br.17/2020 o postupcima izveštavanja za registraciju društvenih preduzeća,*
2. *Nacrt Uredbu (VRK) br.18/2020 o postupcima izveštavanja za postizanje socijalnih ciljeva i finansijskih izveštaja,*
3. *Nacrt Uredbu (VRK) br.19/2020, o postupcima uzimanja, odbijanja i gubitka statusa Socijalnog preduzeća,*
4. *Nacrt Uredbu (VRK) br.20/2020 o odgovornim strukturama za praćenje, kontrolu i postupcima za novčane kazne i žalbe socijalnih preduzeća.*

U oblasti bezbednosti i zdravlja na radu su izrađeni sledeći nacrti uredbi:

- *Nacrt uredbe o izmenama i dopunama Uredbe br. 04/2014 o minimalnim zahtevima bezbednosti i zdravlja na radnom mestu;*
- *Nacrt uredbe o izmenama i dopunama Uredbe br. 05/ o minimalnim zahtevima bezbednosti i zdravlja prilikom upotrebe radne opreme na radnom mestu;*
- *Nacrt pravilnika o sertifikaciji i licenciranju lica koja obavljaju delatnosti bezbednosti i zdravlja na radu;*
- *Nacrt propisa o proceni rizika.*

Takođe je završen Nacrt uredbe o funkcionisanju, sastavu, organizaciji, radu i postupcima procesa za kategorizaciju ratnih veterana OVK.

- *Završen je konačni nacrt koncept dokumenta za poboljšanje i unapređenje zakonodavstva u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, koji će biti prosleđen Vladi na usvajanje.*
- *Tokom ovog perioda je novim članovima Vlade rekonstruisan Socijalno-ekonomski savet i stručna komisija SES-a je stavljena u funkciju. Održana su dva sastanka SES-a i dve profesionalne komisije su imenovane za izradu Nacrta opšteg kolektivnog ugovora Kosova i preporuke za određivanje minimalne plate za 2021. godinu.*

Izrađena su i sledeća dva nacrta uredbi:

- *Nacrt uredbe o minimalnim zahtevima bezbednosti i zdravlja na radnom mestu,*
- *Nacrt uredbe o minimalnim zahtevima bezbednosti i zdravlja prilikom upotrebe radne opreme na radnom mestu,*

U oblasti penzija su realizovane sve penzije i beneficije, kao i mere zasnovane na odlukama za borbu protiv Covid 19.

Tokom ovog perioda, Inspekcija rada je izvršila inspekcije na osnovu plana rada, dok je preko 1.000 inspekcija na osnovu žalbi stranaka i tokom ovog perioda bili si angažovani u zajedničkim inspekcijama sa Sanitarnom inspekcijom za sprovođenje mera protiv Covid 19.

U Zavodu za zapošljavanje posredovano je za 153 osobe u redovnom radnom odnosu. Takođe, 140 osoba je obučeno u centrima za stručno osposobljavanje, dok je 230 kandidata sertifikovano. Obuke su razvijene i za trenere nekoliko profila, poput metalaca. Na kraju, razvijeno je nekoliko nastavnih kurikuluma i nastavna paketa za profile, kao što su: kuvar, barmen i drugi prehrambeni proizvodi.

Trenutno su započete pripreme za sprovođenje treće mере ekonomskog oporavka, za subvencije plata za nezaposlene osobe i drugih mera na osnovu plana ekonomskog oporavka.

12. Kultura, omladina i sport

12.1 Kultura

Uprkos teškoćama koje su se pojavile zbog pandemije COVID-19, institucije kulture su održale jedan deo svojih aktivnosti. Tako, Nacionalni balet Kosova je emitovao online četiri predstave, Kosovska filharmonija je realizovala 3 projekta za potrebe emitovanja na digitalnoj platformi, a Nacionalni teatar je održao premijeru za jednu predstavu, u zatvorenoj formi. Pored toga, tokom ovog vremena su emitovane online predstave sa repertoara iz 2018. i 2019. godine. Državna agencija arhiva Kosova u saradnji sa Generalnom direkcijom arhiva Albanije, održala je IV Svenarodnu konferenciju arhivistike.

U oblasti kapitalnih investicija završena je prva faza za izgradnju doma kulture "Ulët Bytyci" u Suvoj Reci. Završena je funkcionalizacija gradskog bioskopa u opštini Kamenica. Istovremeno, nastavljeni su radovi u domu kulture "Hasan Prishtina" u Vučitrnu, domu kulture "Imri Curri" u Elez Hanu, Nacionalnoj biblioteci Kosova, arhivu i bibliotecu u Štimlju i Kulturnom centru u Rogovu.

Poslovi su nastavljeni i u dopunjavanju zakonskog okvira, odnosno u izmeni Zakona o kinematografiji, Zakona o pozorištima, Zakona o filharmoniji, operi i baletu. Državna agencija arhiva Kosova je izradila nacrt zakona o državnim arhivima.

U završnoj fazi su izrada i usvajanje strateškog dokumenta za kulturu, kao i koncept dokumenata o izdavačkoj delatnosti i knjizi. 2. oktobra biće potpisana tri kulturna sporazuma sa Albanijom, i to: Zajednički kulturni kalendar, Sporazum o filmskoj ko-produkciji, kao i Memorandum o saradnji za izdavačku delatnost i knjige. Kancelarija za autorska i srodnna prava je izradila konačni nacrt Koncept dokumenta za oblast autorskih i srodnih prava, koji je poslat na javne konsultacije, kao i izrađen je Nacrt uredbe o izmeni Uredbe o licenciranju kolektivnih udruženja. Nastavlja se sprovođenje kampanje za podizanje svesti, gde se kontinuirano dele materijali i važne informacije za javnost.

Završen je proces javnog poziva za podršku kulturnih i umetničkih projekata, gde je ukupno podržano 489 kulturnih i umetničkih projekata, u iznosu od 1,531,580 evra, od kojih 317 projekata su projekti NVO i 172 su pojedinačni projekti. Projekti se nalaze u fazi obrade za plaćanje. Takođe, završen je proces ocenjivanja i podrške književnih časopisa, prema javnom pozivu za podršku književnim časopisima. Podržano je 13 književnih časopisa u ukupnoj vrednosti od 45,000 evra.

Primljeno je 376 zahteva za pristup arhivskim dokumentima; uređeno je i obrađeno 28,25 m. linearne dužine arhivske građe; klasifikovano je 6,30 m. linearne dužine arhivske građe; konzervirano je 236 stranica A4, od njih je restaurirano 104 stranica A4; urađeno je povezivanje 4 knjiga mekim povezom; urađena je digitalizacija 7564 dokumenata, fonda – Okružni sud u Prizrenu (sa svim postupcima); urađena je digitalizacija fonda Direkcija za urbanizam - Đakovica, 1995-1996. godina, u količini od 600 dokumenata; održano je i kontrolisano 200 mikrokadrova mikrofilmova - Sig IV/1-1; urađena je katalogizacija i digitalizacija 328 bibliotekarskih naslova.

Primljeni su primerci dnevnih novina "Rilindja", iz 1999-2008. godine, u količini od 16.4 m. linearne dužine, kao i realizovane su 24 inspekcije kod stvaralaca fonda.

12.2. Nasleđe

U okviru kulturnog nasleđa, u oblasti konzervacije-restauracije, do sada je završeno sprovođenje projekata u 7 zgrada u okviru Istorijskog centra Prizren, a to su: kuće porodica Dukagjini, Muriqi, Hereni, Koci, Kolshi, Skenderi i Doda. Završeni su radovi u Kuli Reshat Istrefaja u Strelcu, kao i završeni su radovi u rekonstrukciji Kule Nuhi Berishe u Sfircu.

U toku su radovi na rekonstrukciji sledećih kula: Rexhep Mala u Ogošte, Basri Canolli u Marevce, Sahit Avdyli u Dujaku, Haxhë Mustafë Lajqi u Rugovi, kao i Shaban Manxholli u Mikušnici. Potpisani su ugovori za početak radova u Etnološkom kompleksu Emin Gjiku u Prištini, Arheološkog muzeja u Prizrenu, Kuli Ibish Osdautaj u Istiniću, Kuli Fazli Muqollu u Raušiću i Kuli Florim Geci u Požaru.

Sprovedene su aktivnosti u cilju identifikacije i sprečavanja oštećenja u arheološkom kulturnom nasleđu, kao i u nalazima slučaja, koji su prijavila treća lica. Na taj način, prijavljene su štete u Kuli Lipe, postavljanje vodovodne mreže u blizini Arheološkog parka Ulpiana i nalazi na poznatom lokalitetu „Predionica“, u Kosovu Polju. Kao posledica trenutnog stanja, institucionalni mehanizmi preispituju planove rada. Trenutno su u procesu sprovođenja 20 projekata konzervacije-restauracije, dok su 11 u završnom procesu objavljivanja za ugovore na platformi.

U skladu sa planom rada, odnosno dopunjavanju i unapređenju zakonskog okvira u oblasti kulturnog nasleđa u procesu izrade su: Nacrt zakona o kulturnom nasleđu, Koncept dokument za izvoz kulturnih dobara, Koncept dokument za vraćanje bespravno oduzetih kulturnih objekata i Uredba br. 06/2017 o mandatu podređenih institucija kulturne baštine, dok se očekuje usvajanje administrativnih uputstava o: licenciranju fizičkih i pravnih lica u oblasti nasleđa, i o očuvanju pokretnog nasleđa.

U saradnji sa Univerzitetom u Prištini, smer Arheologija, dovršen je sporazum o studijama. Trenutno postoje 3 studije od Arheološkog instituta Kosova, 2 od Nacionalnog muzeja Kosova i 1 od Regionalnog centra za kulturno nasleđe u Prizrenu. Potpisani je Memorandum sa Rektoratom UP-a za podršku studentima u oblasti arheologije, antropologije i etnologije kroz stipendije koje finansira MKOS. Takođe je potpisana Memorandum o saradnji sa Albanološkim institutom Kosova u cilju zajedničkog sprovođenja projekata kulturnog nasleđa od nacionalnog interesa.

Počelo je sprovođenje nove politike ministra za obogaćivanje Liste kulturnog nasleđa u privremenoj zaštiti, sa fokusom na očuvanje i promovisanje duhovnog nasleđa. U okviru ove inicijative doneta je odluka o proglašenju dobara duhovnog nasleđa za Tradicionalne igre, Opus Folkloriskog ansambla iz Rugove, kao i Januarski plamen u Gnjilanu. Interna komisija MKOS-a je u postupku razmatranja osam dosjeda dobijenih od Regionalnih centara za kulturno nasleđe i Albanološkog instituta za duhovne pojave koje treba da budu uključene u zaštiti.

U cilju promovisanja Kulturnog nasleđa sprovedene su sledeće aktivnosti: obeležavanje Svetskog dana spomenika i lokaliteta, Svetskog dana muzeja. U toku su planirane aktivnosti

za period 15. septembar – 15. oktobar, koji obeležavaju Dane evropske baštine, gde su do sada održane sledeće aktivnosti: izložba sa tradicionalnom nošnjom u Arheološkom parku Ulpijanu, omladinski kamp na arheološkom lokalitetu Drsnika, organizovan u saradnji ministarstva, Saveta Kosova za kulturno nasleđe, Arheološkog instituta Kosova i organizacije European Heritage Volunteers, aktivnost u Rugovi za objavljivanje odluke o proglašenju dobara duhovnog nasleđa, kao i promovisanje i dokumentovanje pripreme tradicionalne hrane, koja je održana dva dana u Kuli Vučitru.

U skladu sa dokumentom Nacionalna strategija za kulturno nasleđe, realizovan je javni poziv za projekte, u okviru kojeg su podržane 42 organizacije i 15 pojedinaca iz svih zajednica, uključujući i osobe sa invaliditetom.

12.3. Omladina

U cilju profiliranja i ulaska mladih na tržište rada, MKOS ima u sproveđenju šemu obuka za preduzetništvo, kroz koje je obučeno oko 500 mladih. Takođe, kroz projekat za povećanje zaposlenosti kroz pružanje stručnih obuka, koji za cilj ima smanjenje neaktivnosti mladih putem povećanja zaposlenosti i razvojem profesionalnih kapaciteta u skladu sa potrebama tržišta rada, angažovano je 755 mladih.

U okviru saradnje Albanija-Kosovo, u sproveđenju sporazuma na polju omladine, realizovan je omladinski kamp za mlade sa temom: „Digitalna sredstva i IKT-a, tokom pandemije COVID-19“, učestvovalo je 20 mladih iz dve zemlje, obuka je trajala 3 dana.

Nastavljen je rad za izradu Nacrtu zakona o dopuni i izmeni Zakona o omladinskom organizovanju.

Regionalna kancelarija za saradnju mladih (RYCO) sa sedištem u Tirani i dalje je najveći prioritet MKOS-a u podršci različitim procesima. Finansijski doprinos Kosova za RYCO je 102.000 €. U okviru javnih poziva za projekte, podržano je 218 projekata NVO-a u iznosu od 821.000 € za sledeće oblasti: Mobilizacija mladih za učešće, predstavljanje i aktivno građanstvo, Neformalna edukacija, Zdravstvena edukacija i promocija, Kultura, sport i rekreacija, i Obuke za preduzetništvo za mlade i stručnih obuka koje su neophodne za tržište rada.

12.4. Sport

U oblasti sporta, sprovedene su obaveze preuzete memorandumima potpisanim sa sportskim savezima i sportskim organizacijama, za pokrivanje troškova prema kategorizaciji sporta.

Sprovođenje plana aktivnosti za sportske organizacije je ograničena zbog pandemije COVID-19, međutim razvijene su sportske aktivnosti koje su bile u procesu učešća u kvalifikacijama za međunarodna takmičenja, kao što su Reprezentacija Kosova u fudbalu, muškarci i žene, tri fudbalska tima sa Kosova u Ligi šampiona i Ligi Evrope itd.

Tokom ovog tromesečja, nastavljeno je sa investicijama u sportsku infrastrukturu širom zemlje, projektima započetim pre izvesnog vremena. U potpunosti je završena i puštena u upotrebu Sportska dvorana u Samodreži, Vučitrnu, na kraju su sportska dvorana u Dečanu i sportska dvorana u Istoriku za čije se otvaranje očekuje vrlo brzo, dok će u nastavku dinamike rada biti sportske dvorane u Srbici, Vitini, Dragašu; Žegeru, Gnjilanu, Štimlju, Lođi, Peći, Lipljanu. Takođe, u toku su radovi na renoviranju stadiona „Adem Jashari“ - Mitrovica, kao i gradskog stadiona u Prištini. Dalje, izgrađeni su rekreativni poligoni, školski sportski poligoni u Šaptelju opštine Dečane, u Kraljanu opštine Đakovica. Gradski stadion u Gnjilanu i Suvoj Reci takođe su u izgradnji.

U zakonodavnom aspektu je realizovana odluka za izradu Pravilnika za kategorizaciju sportista i sportova, kao i odluka za izradu Sektorskog strateškog plana za sport 2021-2025.

Održana je Evropska nedelja sporta od 23. do 30. septembra 2020. godine, gde se diskutiralo o promociji sporta, kao što su Zakon o sponzorstvu, kategorizacija sporta, sportista i trenera, dobro upravljanje u sportu, rodna ravnopravnost, izazovi i prioriteti sporta itd.

Takođe je potписан sporazum o saradnji sa Republikom Albanijom za podršku novoosnovanoj Zajedničkoj košarkaškoj ligi „LIGA UNIKE“ između Košarkaških federacija Kosova i Albanije.

